

বাজেট বক্তৃতা

১৯৫৪-৫৫

সত্যমেব জয়তे

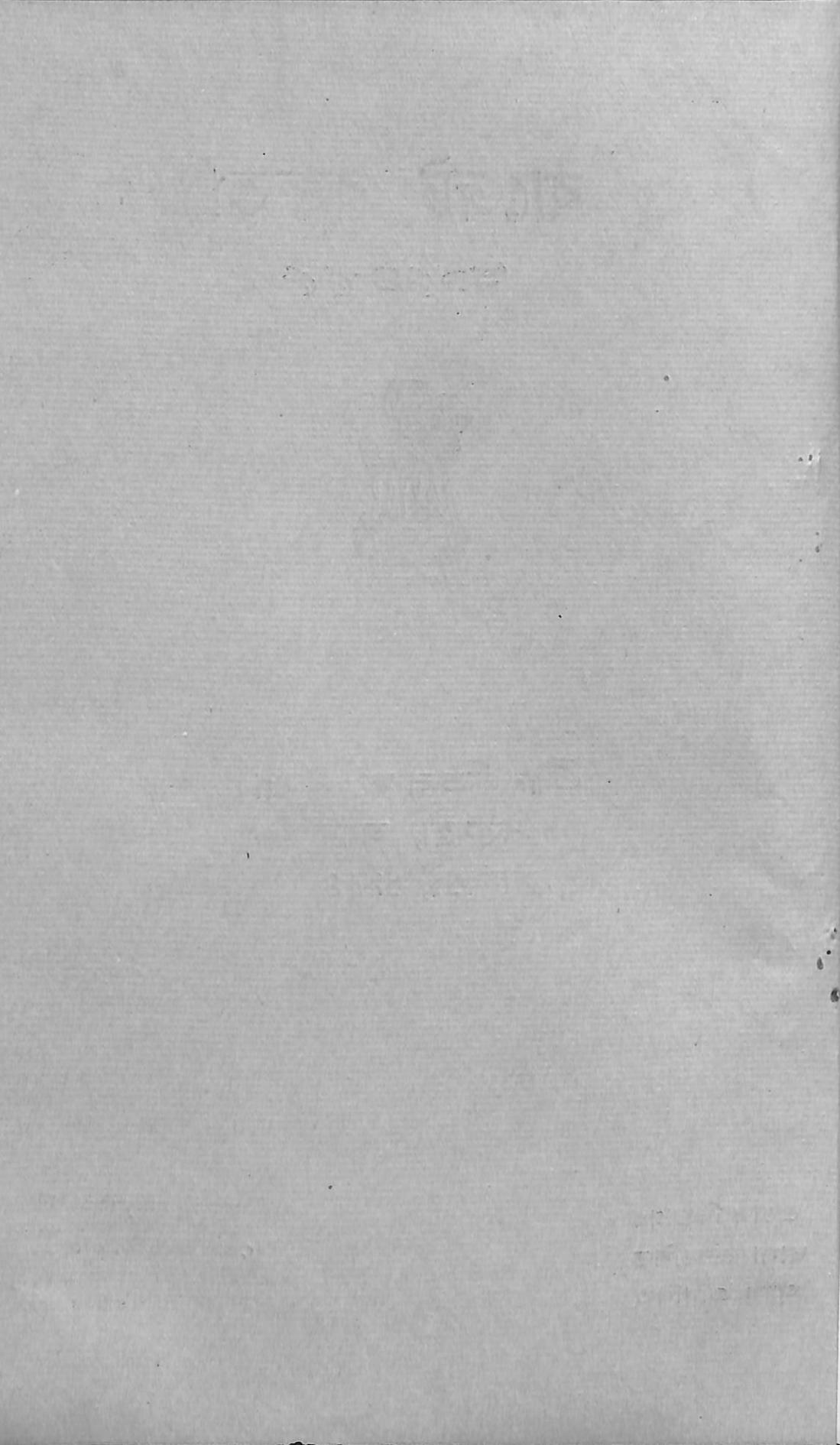
শ্রীনিবাস দেৱা

বিজ্ঞপ্তি, অসম

মার্চ ১১, ১৯৫৪

প্রচাৰ বিভাগৰ
দ্বাৰা থকাশিত
আৰু প্ৰচাৰিত

অসম চৰকাৰৰ
প্ৰেছত ছপা হ'ল

অধ্যক্ষ মহাশয়,

১৯৫৪-৫৫ চনৰ বাজেটৰ হিচাপে বছৰেকীয়া বিৱৰণ দাঙি ধৰাৰ লগে লগে অতীতৰ দৰে এইবাবে। মই আমাৰ দেশৰ কেইজনমান বিশিষ্ট লোকৰ সৃত্যৰ কথা গভীৰ দুখৰে সৈতে উল্লেখ কৰিব লগ। হৈছে। এই কালচোৱাৰ ভিতৰত আমি বহতো ভাৰতীয় খ্যাতি সম্পন্ন নেতৃ স্থানীয় লোক হেৰুৱাইছো। বিশেষকৈ স্বগৌয়া স্বেক্ষণ নাথ বুঢ়াগোহাই ডাঙৰীয়াই অসমৰ মন্ত্ৰী হিচাপে আৰু সংঘ মন্ত্ৰী মঙ্গলীৰ উপ-মন্ত্ৰী হিচাপে অসমৰ বাবে খ্যাতি আৰু সাফল্য অৰ্জন কৰে। মই স্বৰ্গগত এই লোকসকলৰ প্ৰতি মোৰ অস্তৰৰ গভীৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো।

কিন্তু এই বছৰত অইন ক্ষেত্ৰত লাভ কৰা সকলতাৰ কথা উল্লেখ কৰি মই যি শোক লগ। কথা আপোনালোক জনাৰ লগীয়া হৈছে তাৰ ক্ষতিপূৰণ কৰিব পৰা যায়। মই আপোনা-লোকৰ আগত এই কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ পাই সুখ পাইছো যে যদিও ১৯৫৪-৫৫ চনৰ বাজেটৰ ঘাটিৰ পৰিমাণ বহতো বেছি দেখা হৈছে তথাপি এক সুষ্ঠ পাৰিপাশ্চিকতাৰ মাজত আৰু পৰিলক্ষিত ভাৰিষ্যত উন্নতিৰ ছবি এখন সম্মত বাধি সদনত এই বাজেট দাঙি ধৰিবলৈ মই সক্ষম হৈছো। বাজ্যৰ খাদ্য পৰিস্থিতিৰ ভাবে উন্নতি হৈছে। এই বছৰত খাদ্য-উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা কথাটো ভালদৰে পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু কিছুদিনৰ পৰা খাদ্য-সামগ্ৰীৰ যোগান বিষয়ত নিৰবাচিত ভাৱে ঘাটি পৰি থকা অৱস্থাৰ পৰা আমাৰ বাজ্য খন চাউল উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত বাহি বাজ্য হিচাবে মূৰ দাঙি উঠিছে। ইয়াৰ ফলত অপ্রয়োজনীয় নিৱৰ্তন ব্যৱস্থাও ধ্রায় উঠি যোৱাৰ নিচিনা হৈছে। যোৱা বছৰৰ বাজেট বজ্ঞাত খাদ্য সামগ্ৰী বিষয়ত আমি আতক্ষে অৱস্থা পাৰ হৈ যোৱা। বুলি মই উল্লেখ কৰিছিলো আৰু আজি সেই কথা আখবে আখবে ফলিওৱা বুলি কৰলৈ পাই মই আনন্দ অনুভৱ কৰিছো। বাজ্যত শাস্তি আৰু শুভালা পৰিস্থিতিৰে পৰিলক্ষিত উন্নতি হোৱা দেখা গৈছে। বাজ্যৰ সমন্বন্ধিৰ কথা বহত বেছি পৰিমাণে জড়িত, বাজ্যৰ প্ৰথান উদ্যোগ চাহ উদ্যোগে ১৯২২ চনৰ সকল্পৰ পিচত সুষ্ঠ ভাবে উন্নতিৰ পথত আগ বাঢ়িছে। যোৱা বছৰ তুলনাত এই বছৰত বস্ত-বাহানিব দামো হুস হোৱা দেখা গৈছে। জন-স্বাস্থ্যৰ অৱস্থা সন্তোষজনক আৰু এই বছৰত বাজ্যখন ধ্বাকৃতিক দুর্যোগ আৰু অপায় অমঙ্গল পৰা মুক্ত থাকে। যোৱা বছৰ তুলনাত এই বাৰ মৰ্বাপাটৰ বজাৰৰ সামান্য উন্নতি হয় আৰু দেশৰ বিভাজনৰ পিচত সীমান্ত অঞ্চলৰ বিচিত্ৰ অথনৈতিক অৱস্থাৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে লোৱা প্ৰচেষ্টাৰ পৰা ক্ৰমাগত স্বফল পোৱা গৈছে। সীমান্ত অঞ্চলত উৎপাদন হোৱা সুমিথিৰা আৰু অন্যান্য ফল-মূলৰ ভাল মূল্য পোৱা গৈছে। ইয়াৰ ফলত এই বছৰত আৰ্থিক অৱস্থাৰ ক্ৰমাগত উন্নতি হোৱা দেখা গৈছে আৰু বৰ্তমান অৱস্থালৈ লক্ষ্য কৰিবলৈ অহ। বছৰতো বাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত হব বুলি আশা কৰা যায়। এনেকুৱা স্বচ্ছলভাৱে সহায়ত পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত লোৱা উন্নয়ন আঁচনি সমূহৰ প্ৰতি অধিক মনোযোগ দিবলৈ চৰকাৰৰে স্বীকৃত পাইছে।

পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা

আমাৰ মূল পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা খন যে ১২৫ কোটি টকা ব্যয় সাপেক্ষ আঁচিল সেই কথা মাননীয় সদস্যসকলৰ অজানা নহয়। পিচত পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত সংবিধানৰ ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ মঙ্গল বিধায়ক আচনি সমূহো ধৰা হয়। তাৰ পিচত অসম মেডিকেল কলেজ, বীড চেষ্ট ইলিপ্সিতাল আৰু ডিব্ৰুগড় পৰিবৰ্কন আঁচনিৰ বাবে ওপৰকি ভাৱে ব্যৱস্থা কৰা হয়। তাৰ পিচৰ পৰাই উন্তু জল-বিদ্যুৎ আঁচনিৰ বাবে ধৰা ব্যয়ৰ পৰিমাণো বৃদ্ধি কৰা হয়। আয়েঙ্গাৰ কমিটিৰ স্বপাবিশ অনুযায়ী পৰ্বতীয়া অঞ্চলৰ বাস্তা সজা ব্যয়ৰ পৰিমাণে সংশোধন কৰা হয়। ইয়াৰ ফলত পঁচ বছৰীয়া আঁচনিত ধৰা ব্যয়ৰ পৰিমাণ এতিয়া ১৮,২৩,০০,০০০ টকা হৈছে গৈ।

মাননীয় সদস্য সকলে ভালদৰে জানে যে পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম দুবছৰ ভিতৰত অৰ্থাৎ ১৯৫১-৫২ আৰু ১৯৫২-৫৩ চনত অধিক শস্য উৎপাদন প্ৰচেষ্টা। আৰু সংবিধানৰ ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনত লোৱা আঁচনি সমূহৰ বাহিবে পৰিকল্পনা পৰিপালন কৰিবলৈ কেন্দ্ৰৰ পৰা বাজ্যিক চৰকাৰৰে কোনো সাহায্য পোৱা নাছিল। কিন্তু এই আচনি সমূহৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্বলৈ চাই সামান্য বাজহৰ সহায়তে এই আঁচনি সমূহৰ বহতো পৰিপালন কৰা

হয় আক বাজ্যৰ বিত্ত সম্পদৰ পৰা ১৯৫১-৫২ আক ১৯৫২-৫৩ চনত যথাক্রমে ৯০,৮৭,৫০০ আক ১,৩৭,৬৮,০০০ টকা ব্যয় কৰা হয়। এই বছৰ এগ্রিম মাহৰ আগভাগত আৱাৰ বিত্ত আক উন্নয়ন বিভাগৰ পদাধিকাৰী সকলে পৰিকল্পনা সম্পর্কে বিস্তৃত ভাৱে আলোচনা কৰিবলৈ আক বিত্তীৰ সাহায্যৰ পৰিমাণ হিৰ কৰিবলৈ দিল্লীলৈ যায়। এই আলোচনাৰ ফলত পৰিকল্পনা পৰিপালনৰ বাবে ভাৱে ভাৱত চৰকাৰৰ খণ্ড স্বকপে সাহায্য দিবলৈ স্বীকাৰ কৰিছে। এই বছৰত ১,২৫,০০০ টকাৰ খণ্ড অসমলৈ কেন্দ্ৰী আগ বঢ়াইছে। সকলো কথা বিবেচনা কৰি দেখা গৈছে যে বাজ্যৰ মঞ্চল বিধানৰ বাবে পৰিকল্পনাখনৰ পৰিপালন কৰাৰ ইমান প্ৰয়োজন যে খণ্ড স্বকপে আগ বঢ়োৱা ধনে। আমি গ্ৰহণ কৰা উচিত হৈব। সেই অনুসাৰে বিশেষ পৰীক্ষাৰ পিচ্চত থাম আটাইবিৰোৰ আঁচনিকে পৰিপালন বাবে লোৱা হয়। চলিত বছৰত এই আঁচনিবোৰ থাম আটাইবিৰোৰ কাম আবস্থ কৰা হৈছে। অহা বছৰ আক তাৰ পিচ্চ বছৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আক অধিক পৰিমাণে ধাৰ দিব বুলি আশা দিছে আক এতিয়া পৰিকল্পনাটো সম্পূৰ্ণ ভাৱে পৰিপালন কৰিব পৰা অৱস্থাত আঁশি উপনীত হৈছো। এইটো সঁচা যে কেন্দ্ৰীয় বিত্তীৰ সাহায্যৰ অভাৱ আক সেই সময়ৰ কিছুমান অনিচ্ছৱজ্ঞাব বাবে প্ৰথম দৰছৰব দৰে এই সময় ত্ৰোত পৰিকল্পনাৰ কাম সিমান সন্তোষজনক ভাৱে আগ বঢ়া নাই। বাকী বছৰ কেইটাৰ ভিতৰত এই ঘাটি পূৰ্ব কৰিব পৰা যাৰ বুলি আক এই সময় ছোৱা শেষ হোৱাৰ লগে লগে পৰিকল্পনা পৰিপালনত আমি অইন বাজ্যতকে পিচ পৰি থাকিব নালাগিব বুলি আশা কৰা গৈছে। ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি সমূহৰ বাহিবে পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনৰ আঁচনি সমূহত চলিত বছৰত হোৱা ব্যয়ৰ পৰিমাণ ২,৬৪,২৯,০০০ টকাৰ ওপৰ হব বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

মাননীয় সদস্য সকলে জানিবলৈ পাই স্বীকৃত পাৰ যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চলিত বছৰত (১) অধিক শস্য উৎপাদন পুঁচেষ্টা, (২) সদায় দুভিক আক মাৰি-মৰক দেখা দিয়া অঞ্চল সমূহৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে লোৱা আঁচনি আক (৩) সুবিস্তীৰ্ণ বাস্তা ঘাট সজা আঁচনিব সহায়ত আঁচনিব পৰিসৰ বৃক্ষি কৰিবৰ উদ্দেশ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কিছু ধন দিবলৈ সিন্দান্ত কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ সহায়ত আঁচনিব পৰিসৰ বৃক্ষি কৰিবলৈ এই স্বয়োগ লবলৈ আৱাৰ চৰকাৰে ততাত্ত্বাকৈ তিনিখন আঁচনি ভাৱত চৰকাৰৰ অনুমোদনৰ বাবে পঠিয়াইছে। বাস্তা ঘাট সজা এনেকৰু এখন আঁচনিত ধৰা ব্যয়ৰ পৰিমাণ ১,৪০,০০,০০০ টকা। সদায় বাৰেওটিকাল দুভিক আক মাৰি-মৰক দেখা দিয়া ঠাইবিৰোৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে লোৱা আঁচনিত ৯৩,০০,০০০ টকা ব্যয় হব বুলি অনুমান কৰা হৈছে। বাজ্যত সঘনে বানপানী হোৱা কথাটোলৈ লক্ষ্য বাধি আৱাৰ চৰকাৰে জলসিঝন, নলা থন্দা আৰু মথাউবি সজা। কথাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। পৃতি বছৰে অসমৰ খৰস্তোতা নৈবোৰ পুকোপত আৱাৰ বাজ্যৰ লোক সকলৰ অৱস্থা পানীত হাঁহ নচৰা হয় আক তাৰ কলত চৰকাৰে বছতো খাজনা যাফ দিব লগা হয়। সেই কাৰণে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ আক নৈবে পানীয়ে ধুইনিয়া অঞ্চল সমূহ খেতি বাতিৰ উপযুক্ত কৰি তোলা কথাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা পুঁয়োজন হৈব পৰিছে। এই আঁচনিসমূহ নিৰ্বাচন কৰোতে বাতে বানপানী হোৱা সকলো ঠাইব কথা বিবেচনা কৰা হয় তাৰে চৰকাৰে চক্ৰ বাখিছে। এই আঁচনিবোৰ মথাউবি আক নলাথন্দা বিভাগৰ বাজিক উপদেষ্টা মণ্ডলীলৈ অনুমোদনৰ বাবে পঠোৱাৰ পিচ্চত অনুমোদন পোৱা হয়।

মাননীয় সদস্য সকলে শুনি নিশ্চয় স্বীকৃত পাৰ যে অসম বাস্তা সঞ্চাৰ মণ্ডলীৰ লগত আলোচনা কৰি নথট্ৰুক বাস্তাটোৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে চৰকাৰে এখন কাৰ্য্যসূচী লৈছে। এই কাৰ্য্যত অনুমান ১,৪০,০০,০০০ টকা ব্যয় হব আক বাজহৰ পৰা এই ব্যয়ৰ শতকৰা দহ অংশ চৰকাৰে বহন কৰিব বুলি সিন্দান্ত কৰিছে।

এই নতুন আঁচনি চাবিখন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুমোদনৰ কাৰণে বৈ আছে। সেই কাৰণে অহা বছৰ বাজেটত এই আঁচনিসমূহৰ বাবে কোনো ব্যয় ধৰা নহৰ। এই আঁচনিবোৰ মণ্ডলৰ কৰিলে যথা সময়ত ইয়াৰ বাবে ধন সংগ্ৰহ কৰিব লাগিব। তলত সংবিধানৰ ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনিসমূহৰ বাহিবে অধিক শস্য উৎপাদন পুঁচেষ্টক ধৰি পঁচৰছৰীয়া পৰিকল্পনাত হোৱা ব্যয়ৰ তালিকা এখন দিয়া হ'ল। তলৰ তালিকাত অনুদান নাইবা খণ্ড হিচাবে কেন্দ্ৰৰ

পৰা পোৱা সাহায্যৰ পৰিমাণ দেখুওৱা হৈছে। যদিও আগতে বাজ্যক চৰকাৰে ভবিব লগীয়া ব্যয়ৰ পৰিমাণ ১ই কোটি টক। আছিল তথাপি পৰিকল্পনা পৰিপালনৰ বাবে আসাৰ চৰকাৰে নিজৰ বাজহ সম্পদৰ পৰা ইতিমধ্যে ৩,০৭,৭৪,০০০ টক। ব্যয় কৰা কথাটোও তালিকা খনত দেখুৱা হৈছে। সেই কাৰণে পৰিকল্পনা পৰিপালনৰ বাবে চৰকাৰে যিথিনি কৰিব লাগে বুলি আশা কৰা হৈছিল আসাৰ চৰকাৰে কাৰ্য্যতঃ তাতকৈ বছতো বেছি কৰিছে।

১৯৫১-৫২

১৯৫২-৫৩

১৯৫৩-৫৪

অধিক শস্য উৎপাদন আঁচনিৰ বাবে	১১,৯৮,৩২২	৮০,৪৬,১১৪	৫৭,৪৭,২৩১
কেন্দ্ৰীয় সাহায্য।			

বাজ্যৰ বাজহ সম্পদৰ পৰা অধিক শস্য	৩২,৫০,৫৫৭	৪৯,৭০,৮৪১	২৪,৭৬,৫৮৫
উৎপাদন আঁচনিত হোৱা ব্যয়।			

অধিক শস্য উৎপাদন আঁচনিৰ মুঠ ব্যয়...	৪৪,৪৮,৮৭৯	৯০,১৬,১৫৫	৮২,২৩,৪১৬
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------

২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি ব্যতি-	...	২,৬৩,০০০	১,২৫,০০,০০০
বেকে অন্যান্য আঁচনিৰ বাবে			
কেন্দ্ৰীয় সাহায্য।			

বাজ্যৰ বাজহ সম্পদৰ পৰা অন্যান্য	৫৮,৩৭,০০০	৮৫,৩৪,০০০	৫৭,০৫,০০০
আঁচনি বাবদ হোৱা ব্যয়।			

২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি	১,০২,৮৫,৮৭৯	১,৭৮,১৩,৯৫৫	২,৬৪,২৮,৪১৬
বাতিৰেকে অন্যান্য আঁচনিৰ কামত			
হোৱা মুঠ ব্যয়।			

সদনৰ সকলোৱে জানে যে দ্বিতীয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা সংক্ষেপে প্ৰাবল্লিক আলোচনাৰ কাম ইতিমধ্যে আগবঢ়িছে। দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ কাম অধিক সুচাৰুকপে আৰম্ভ কৰিবলৈ আৰু প্ৰথম পৰিকল্পনাৰ খুতি নাতি দূৰ কৰিবলৈ বাজ্যক চৰকাৰে কেতবোৰ বিশেষ ব্যৱস্থা লৈছে আৰু বাজ্যক পৰিকল্পনা উপদেষ্টা মণ্ডলীৰ এটা উপসমিতি গঠন কৰা হৈছে। বাজ্যৰ সকলো উপবিভাগলৈ উপসমিতিৰ অভ্যবেদন দিয়া হৈছে আৰু বিভিন্ন বাজ্যক চৰকাৰ আৰু স্বানীয় সংগঠনৰ পৰা পৰামৰ্শ বিচৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰী বিভাগ সমূহে দ্বিতীয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ পৃতি বিশেষ মনোযোগ দিছে। সমন্বয়ুক্ত এনেকুৱা কাৰ্য্য কলাপ, আৰু লোক সাধাৰণৰ পৰামৰ্শ আৰু সহযোগৰ সহায়ত দ্বিতীয় পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনা জনসাধাৰণৰ সদিচছা, শহীদ্যোগ আৰু আৰণ্ঘকতাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হৈ বাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ স্বাধী পুৰণত যথাথ সহায়ক হৰ বুলি আশা কৰা হৈছে। দ্বিতীয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ কাম কি দৰে আৰম্ভ কৰা যায় সেই সম্পর্কে মাননীয় সদস্য সকলৰ পৰা পৰামৰ্শ পোৱা যাব বুলি চৰকাৰে আশা কৰে। চৰকাৰে ইষ্টটোও আশা কৰে— দ্বিতীয় পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনা পৰিপালনৰ বাবে আৱশ্যক হোৱা ধন কিদবে সংগৃহ কৰা যায় সেই বিষয়ে সদস্য সকলৰ পৰা পৰামৰ্শ পোৱা যাব।

দ্বিতীয় পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত নৈ-উন্নয়ন আঁচনি এখন অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে বুলি জনসাধাৰণৰ পৰা দাবী আছিছে। নৈ-উন্নয়ন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰে বছতো সময় লাগে। এই কামত বছতো নৈ সংৰক্ষণ আৰু অন্যান্য তথ্যৰ দৰ্কাৰ হয়। এই দৰে সংগৃহ কৰা তথ্যৰ পৰা বিভিন্ন নৈৰ ভিতৰত কোন খনক অগ্ৰগণ্যতা দিয়া যাব সেইটো দ্বিৰ কৰা প্ৰয়োজন। তাৰ পিচত পোৱা তথ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ অনুসন্ধান কামৰ বাবে কাৰিকৰী লোকৰ প্ৰয়োজন হয়। সেই কাৰণে এই কামত বছতো বাধা আছে। এই বিনিতে

এইটো মন করিব লগীয়া যে এই বাজ্যৰ নৈ বোৰ সম্পর্কে ভাল দবে পৰীক্ষা কাৰ্য্য চলোৱা হোৱা নাই আৰু যি খিনি কৰা হৈছে তাকো আজি অলপ দিন আগতেহে আৰম্ভ কৰা হৈছে। ইয়াৰ বাহিৰেও নৈ-উন্নয়ন আঁচনি গৃহণ কৰাৰ আগতে তাৰ পৰা পোৱা ফলাফলৰ কথাৰ বিবেচনা কৰিব লাগিব। এইবোৰ অস্ত্ৰবিধা থকা সদ্বেও দ্বিতীয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত নৈ-উন্নয়ন আঁচনি অস্তৰ্ভুজ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ যথাসাধ্য চেষ্টা কৰিছে।

স্বায়ত্ত্ব শাসিত জিলা সমূহ

বাজ্যৰ ছয় খন পাৰ্ব্বত্য জিলাক উন্নয়নৰ বাবে চৰকাৰ থথ। অসমৰ জনসাধাৰণৰ উৎকৃষ্টাৰ কথা নদি কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। জনসাধাৰণৰ সহযোগ নাপালে যে কোনা উন্নয়নম লক আচনিয়ে সফলতা লাভ কৰিব নোৱাৰে সেই কথা উল্লেখ কৰাৰে সকাৰ নাই। পাৰ্ব্বত্য জিলা সমূহৰ পৰা এই কামত আশাপূদ সহায় সহযোগ পোৱাৰ বাবে চৰকাৰৰ সম্মুৰ্দ্দ পাইছে। এই পাঁচ খন পাৰ্ব্বত্য জিলাত ইতিমধ্যে স্বায়ত্ত্ব শাসিত জিলা পৰিষদ গঠিত হৈছে। এইটো নতুন কথা তথাপি যি উৎসাহ আৰু একনিষ্ঠ সহকাৰে তেওঁলোকে স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ কাম হাতত লৈছে তাৰ ফলত সকলোৰে পৰা প্ৰশংসা লাভ কৰিছে। পাঁচখন জিলা পৰিষদে ইয়াৰ দ্বাৰা ঠিক ভাবে কাম কৰিব উন্নতিৰ পথত আগ বাঢ়ি গৈছে আৰু তাৰ ফলত পৰ্ব্বত্যত বাস কৰা আমাৰ ভাই সকলক উন্নতিৰ পথত আগ বাঢ়িবলৈ তেওঁলোকে আদৰ্শ দাঙি ধৰিছে। জিলা পৰিষদ সমূহক প্ৰশাসনৰ সা-স্ববিধা দিবৰ বাবে স্বায়ত্ত্ব শাসিত জিলা পাঁচ খনৰ মাজত বিতৰণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে দহ লাখ টকাৰ এটা অস্ত্ৰীয় মঞ্চুৰী দিছে।

মাননীয় সদস্য সকলে বোধহয় জানে যে সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ অধীনত জিলা পৰিষদ সমূহৰ বাবে বাজহৰ সম্পদ কিছুমান আচুতীয়াকৈ বখা হৈছে। কিন্তু এই বাজহ সংগ্ৰহৰ বাবে পৰিষদ সমূহে এতিয়ালৈকে প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ স্থাপন কৰিবলৈ সম্পূৰ্ণ ভাবে সমৰ্থ হোৱা নাই। তাৰ ফলত তেওঁলোকে এই বাজহ আদাৱ কৰিবলৈ চৰকাৰক কৰ্তৃত্ব দিছে আৰু সংগ্ৰহ কামত হোৱা ব্যয় বাদ দি চৰকাৰে এই বাজহ তেওঁলোকক সোধাইছে। এই ব্যবস্থা এতিয়ালৈকে চলি আছে। প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত ভালদৰে কাম কৰিবলৈ স্ববিধা দিয়াৰ উদ্দেশ্যে বাজ্যৰ চৰকাৰে জিলা পৰিষদ সমূহক তেওঁলোকৰ প্ৰশাসনীয় কাম চলাবৰ বাবে কৰ্মচাৰীৰ যোগান ধৰাৰ উপৰিও ৪,৫০,০০০ টকালৈকে অগ্ৰিম ধন দিছে। গাৰো আৰু লুচাই পাহাৰৰ পৰিষদক ২০,৫০০ টকা ব্যয় সাপেক্ষ্য সাজ সজুলি আৰু ঘৰ-দৰাৰ ইত্যাদি দান স্বৰূপে দিছে। সংযুক্ত খাইচীয়া-জয়সূত্ৰীয়া পাহাৰ জিলা পৰিষদৰ অধিবেশন আদি পাতিবৰ বাবে চৰকাৰী ঘৰ দিয়া হৈছে। চলিত বছৰত লুচাই পাহাৰত পাৰাই লাখেৰ আঞ্চলিক পৰিষদ স্থাপন কৰা হৈছে আৰু নিৰ্বাচনী খৰচ ৫০০ টকা আৰু কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ ১০,০০০ টকাৰ যোগান ধৰাৰ উপৰিও অনুদান-মূলক সাহায্য স্বৰূপে ১০,০০০ টকা দিয়া হৈছে।

কাম কৰিবলৈ সম্পদৰ অপ্রচৰতা সম্পর্কে জিলা পৰিষদ সমূহৰ পৰা আপত্তি অহাত যোৱা বছৰত মে' মাহত আমাৰ পদাধিকাৰী সকলৰ সহযোগত ভাৰত চৰকাৰৰ বিত্ত মন্ত্ৰী দণ্ডৰৰ যুটীয়া সচিবে এই কথাৰ অনুসূচন কৰে আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত এটা অভ্যবেদন দাখিল কৰে। ইয়াৰ কিছুদিন পিছত ভাৰত চৰকাৰে এই কথা বাজ্যৰ চৰকাৰলৈ লিখি পঠায় আৰু বৰ্তমানে এই কথা বাজ্যৰ চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে। এই বিঘয়ে যই এটা কথা উল্লেখ নকৰি শোৱাৰে যে স্বায়ত্ত্ব শাসিত জিলা পৰিষদ সমূহৰ সংবিধানিক ব্যৱস্থা অনুসাৰে আগতে বাজ্যৰ চৰকাৰৰ বাজহৰ অস্তৰ্গত কিছুমান বিঘয় যেনে ভূমি বাজহ, ব্যৱসায় আৰু নিয়ুক্তি কৰ বাজ্যৰ অসংবৰ্ধিত জঙ্গলৰ বাজহ আৰু বানবাহনৰ কৰ ইত্যাদি বৰ্তমানে জিলাপৰিষদ সমূহৰ হাতলৈ গৈছে। ইয়াৰ ফলত বাজ্যৰ বাজ ভড়াললৈ অহা বাজহৰ পৰিমাণ বছতো হাস পাইছে। আন হাতে সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচী অনুযায়ী জিলাপৰিষদ সমূহে স্বাস্থ্য বক্ষা, গাঁওলীয়া সঞ্চাৰ সাধন প্ৰাথমিক শিক্ষা ইত্যাদি কেতোৰ বিঘয়ৰ প্ৰশাসনৰ ভাব নিজ হাতলৈ নিব বুলি আশা কৰা হৈছিল; কিন্তু, জিলা পৰিষদ সমূহে এই বিঘয়ৰেৰ শাসন ভাব এতিয়ালৈকে নিজ হাতলৈ নিবলৈ সমৰ্থ হোৱা নাই। পৰিষদ সমূহক এনেকুৱা অৱস্থাত সহায় কৰিব বাবে বাজ্যৰ চৰকাৰে এই বিঘয় বোৰৰ প্ৰশাসনীয় কাম এতিয়ালৈকে চলাই আছে আৰু তাৰ ফলত এই কামত আৰু

অন্যান্য উন্নয়নমূলক কামত চৰকাৰৰ ভালেখিনি ব্যয় হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে প্রাথমিক শিক্ষাৰ ভাৰ যদিও জিলা পৰিষদৰ হাতত তথাপি বাজ্যিক চৰকাৰে প্রাথমিক শিক্ষাৰ সকলো দায়িত্ব নিজে বহন কৰি আছে আৰু কেৱল এই কামতে জিলা পৰিষদ স্থাপিত হোৱা। এই জিলা পৰিষদ সমূহৰ বাবে চৰকাৰৰ চলিত বছৰত ৪,১৫,০০০ টকাতকৈয়ো অধিক ব্যয় হৈছে। জিলা পৰিষদ সমূহৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ অন্তগত জনস্বাস্থ্য বিষয়তো চৰকাৰে এই সেই দৰে জিলা পৰিষদৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ অন্তগত জনস্বাস্থ্য বিষয়তো চৰকাৰে এই সেই দৰে জিলা পৰিষদৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ অন্তগত সঞ্চাৰ সাধন আৰু পানী ঘোগান ইত্যাদি বিষয় সমূহ এই চৰকাৰে, এতিয়াও চলাই আছে।

৬ষ্ঠ অনুসূচীৰ জিলা সমূহৰ পুৰুষসন সল্পকে বাজহ আৰু ব্যয়ৰ মাজত দেখা দিয়া অসমতা ভাৰত চৰকাৰৰ সাহায্যৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰা বুলি আৰু স্বায়ত্ব শাসিত জিলা ছখনৰ বাবে অসম চৰকাৰে কোনো সাহায্য নিদিয়ে বুলি কিছু মান মহলত এটা ভুল ধাৰণা আছে। বাজ্য সঠিক খৰব নজনাৰ বাবেই এই ভুল ধাৰণা শিপাবলৈ পাইছে। এই জিলা ৬ খনৰ বাজ্য অধিক ব্যয়ৰ অসমতা পূৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বাজ্য চৰকাৰলৈ অনুদান হিচাবে আৰু ব্যয়ৰ অসমতা পূৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বাজ্য চৰকাৰলৈ ২৭৫ অনুসূচীৰ ৪০,০০,০০০ টকা দিয়ে। কিন্তু বাটিৰ পৰিমাণ পুৰুষতত্ত্বে বহতো বেছি। ২৭৫ অনুসূচীৰ অধীনত আচনি সমূহৰ বাহিৰে ভাৰত চৰকাৰে কোনো টকা নিদিয়ে। ৬ষ্ঠ অনুসূচীৰ বাজ্য ৬ খনত ১৯৫২-৫৩ চন আৰু ১৯৫৩-৫৪ চনত পোৱা বাজ্য আৰু ব্যয়ৰ পৰিমাণ দেখুৱা তালিকা এখন যই তলত দাঙি ধৰিলো।

১৯৫২-৫৩		১৯৫৩-৫৪		১৯৫৪-৫৫	
বাজহ	বায়	অগ্রতা	বাজহ	বায়	অগ্রতা
(১)	(২)	(৩)	(৪)	(৫)	(৬)
টকা	টকা	টকা	টকা	টকা	টকা
সংযুক্ত আঙ্গীকৃত ভৱন স্টোর					
পাহাড় ...	১০,৬৬,০২২	৮৭,১৭,৮৫৬	২৯,৫১,৮৭৮	১০,৫০,৮০০	৫২,১২,৮২৫
গাঁথো পাহাড় ...	১০,০০,৫০৪	২৬,৬৭,১,১৪৫	৫,৬৮,২১৬	২৮,৪৫,৫২০	২২,১৫,৫৮৫
লুচাই পাহাড় ...	৫,৬১,৫৬৬	২৫,১১,৮৬৬	১৬,১৬,০,১০২	৪,৫৪,৫৯১	১১,৪৯,৬৪৮
মিক্রিব পাহাড় ...	৪,৯৬,১৫০	১০,৬৭,৫৬৫	৫,৯৬,৪০৫	৫,৫৬,৪০৫	১২,১৬,১৪৬
উভব কাছারি পাহাড় ...	২,১২,৬৫৮	৮,১৮,২২৯	৩,০৪,৫৯১	২,৬৪,৫৬০	১০,৬০,৬৯১
নৃত ...	৩৬,০১,১৮০	৬,১২,৭৫,৫২০	১১,১৩,১৯৫	২৯,২৬,২২৭	২৭,২৫,৫৯৮
বাথা পাহাড় ...	৪,১৬,৪৮০	২১,১২,১৬১	১১,১৫,২১৬	৪,৫৭,৫৯৮	১০,১৫,২১৮
নৃত ...	৪০,১৭,২১০	৬,২৫,৭৫৮	১১,১৪,১৯১	২,৮৩,৮৪৮	১,৮৩,৮৪৮
বাথা পাহাড় ...	৪,১৬,৪৮০	২১,১২,১৬১	১১,১৫,২১৬	৪,৫৭,৫৯৮	১০,১৫,২১৮
নৃত ...	৪০,১৭,২১০	৬,২৫,৭৫৮	১১,১৪,১৯১	২,৮৩,৮৪৮	১,৮৩,৮৪৮
বাথা পাহাড় ...	৪,১৬,৪৮০	২১,১২,১৬১	১১,১৫,২১৬	৪,৫৭,৫৯৮	১০,১৫,২১৮
নৃত ...	৪০,১৭,২১০	৬,২৫,৭৫৮	১১,১৪,১৯১	২,৮৩,৮৪৮	১,৮৩,৮৪৮

এই বিবরণের পৰা দেখা যাব যে এই তিনি বছৰের ঘাটি হৈছে যথাক্রমে ৯৪,৮৯,০৭১, ১,৪১,৪০,০৫৪। আৰু ১,৬৬,৭৩,৫৫৪ টকা। বাজহৰ উৎসসমূহ জিলা পৰিষদলৈ হস্তান্তৰ কৰাতো বাজহৰ পৰিমাণ ক্ৰমান্বয়ে হাস হোৱা আৰু অধিক সংখ্যক আঁচনি গ্ৰহণ কৰাতো ব্যয় বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণ।

এই বিবৰণত ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ আঁচনি সমূহৰ অধীনৰ জমা আৰু খৰচ ধৰা হোৱা নাই। ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ জমা সমূহ যদি জমাৰ ভাগত দেখুৱা হয়, ২৭৫ নং অনুচ্ছেদ খৰচ-সমূহ খৰচৰ ভাগত দেখুৱাৰ লাগিব। গতিকে শুক্র (নেট) ফলাফলটো একেবাৰে একেই হব।

তালিকাখনত এই জিলাসমূহৰ প্ৰশাসনৰ ব্যয় যি দেখুৱা হৈছে তাত দন্ত তদন্ত বিভাগ, সশস্ত্র পুলিচ বিভাগ, আদিব খৰচৰ নিচিন। উমেহতীয়া খৰচ, মেডিকেল কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়, কৃষি কলেজ, কটন কলেজ ইত্যাদি উমেহতীয়া অনুষ্ঠানসমূহত হোৱা খৰচ আৰু বাজ্যৰ মূল বাজহৰ পৰা কৰা মূল খৰচ ধৰা হোৱা নাই। শুলঙ্কৰ মূল অফিচ, সচিবালয় ইত্যাদিৰ নিচিনা সদৰ স্থানৰ কৰ্মচাৰীবৰ্নলৰ বাবে হোৱা খৰচ আৰু বিধান সভা, মন্ত্ৰী সকল আৰু বাজ্যপালৰ কাৰণে হোৱা উমেহতীয়া খৰচো তাত ধৰা হোৱা নাই। যদি এই সকলো খৰচৰ একেটা সমানুপাতিক অংশ ছখন জিলাৰ ভাগত ধৰা হয়, তেওঁতাৰ হলে বাজহ আৰু খৰচৰ মাজত দেখা দিয়া অসমতাৰ পৰিমাণ কেবা নাখো হব।

কাৰোৰাৰ ওপৰত দোঘাৰোপ কৰা বা এই জিলাসমূহৰ বাবে হোৱা ঘাটিৰ কাৰণে ওজৰ কৰিবৰ উদ্দেশ্য বে মই পৰিস্থিতিটো পৰিস্কাৰকপে দেখুৱাইছো এনে নহয়। এখন বাজ্যত সকলো জিলাই সমানে বাজহ উৎপন্ন কৰিব নোৱাৰে, কিন্তু খৰচ হলে আৱশ্যকানুসৰে হবই লাগিব। এইটো এটা সুষ্ঠ সামাজিক প্ৰণালী আৰু বাজ্যৰ এক্যাৰ কাৰণে ইয়েই প্ৰধান কথা। পুথমতঃ বাইজৰ এক অংশৰ মনত সৃষ্টি হোৱা তুল ধাৰণা আঁতৰাবলৈ আৰু দিতীয়তে বাজ্যৰ সম্পদ সমূহৰ ওপৰত যথেষ্ট বোজা পৰাৰ ফলত ভৱিষ্যতলৈ যে আমি এই বিষয়ে সারখান হব লগিয়া। হৈছে তাকে দেখুৱাৰলৈহে মই এই বিলিক বিষয় উল্লেখ কৰিছোঁ। চৰকাৰে বাজ্যৰ বিভীষণ স্থায়িৰ লগত গিল বখাকৈ জিলা পৰিষদসমূহক সকলো। সভৱপৰ উপায়োৰে সহায় কৰিবলৈ সদায় সাজু আছে। কিন্তু আনন্দতে সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুচূটীয়ে আৰোপ কৰা কৰ্তৃব্যসমূহ সম্পাদন কৰিবৰ নিশ্চিন্তে জিলা পৰিষদ সমূহে যথেষ্ট বাজহ সংগ্ৰহ কৰাও আৱশ্যকীয়।

চৰকাৰ আলিবাটৰ মূৰৰ পৰা খাচীয়া আৰু জয়তীয়া পাহাৰৰ সীমান্ত অঞ্চলসমূহৰ নিজ। নিজ। বিতৰণ কেন্দ্ৰলৈকে ঢাউল বচদ পৰিবহনৰ খৰচ কমোৱা, তৰাৰ পৰা গাবোপাহাৰৰ সীমান্ত অঞ্চলসমূহৰ বিতৰণ কেন্দ্ৰ সমূহলৈকে সীমাবদ্ধ পৰিমাণৰ আৱশ্যকীয় বস্তৰ পৰিবহনৰ খৰচ কৰোৱা আৰু লুংলৈত আৱশ্যকীয় বস্তৰ পৰিমাণেৰে পেলোৱাৰ খৰচ আৰু লগতে আইজালৰ পৰা লুংলৈলৈ কেৰাচিন তেল কঢ়িয়াই নিয়াত হোৱা খৰচ কমোৱা আঁচনি বৰ্তমান বছৰত চলাই থকা হয়। সাহায্যদান আঁচনিৰ অধীনত লুংলে উপ-বিভাগলৈ পঠোৱা আৱশ্যকীয় বস্তৰ পৰিমাণ এই বছৰত শতকৰা ৫০ ভাগ বৃদ্ধি কৰা হয়। এই সাহায্য আঁচনিৰ মুঠ খৰচ বৰ্তমান বছৰৰ ভিতৰত ১০,০০,০০০ টকা হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

পাহাৰী জিলাসমূহৰ অভাৱ আৰু দ্বিতীয় আঁতৰাবলৈ স্থায়ী পদ্ধতি লবৰ কাৰণে লোৱা পৰিকল্পনাৰ অংশৰকপে চৰকাৰে শালী বৈতিৰ কাৰণে উপযোগী মাটিত সীমান্ত বাইজৰ পুনৰ্সত্তিৰ বাবে আৰু জালক আৰু 'কেছিউনাট' ইত্যাদি খেতি চৰাৰৰ কাৰণে আঁচনিসমূহ তৈয়াৰ কৰিছে। পাহাৰী জিলাসমূহৰ পৰা বেপাৰৰ কেন্দ্ৰ সমূহলৈ ফল পঠিয়াৰ কাৰণে যদি ইত্যাদি স্থাপন কৰিবলৈকে কাৰ্যা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আলিবাট আঁচনিসমূহৰ বাহিৰেও সীমান্ত অঞ্চলসমূহৰ কাৰণে ৪৪,০০,০০০ টকা খৰচত অন্য এখন আলিবাট আঁচনি তৈয়াৰ কৰা হৈছে। আঁচনিৰখনৰ কোনো কোনো অংশৰ কাম বৰ্তমান বছৰত আৰম্ভ কৰিবলৈকে আশা কৰা হৈছে।

২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি সমূহ

যোৱা দুবছৰে সংবিধানৰ ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আবস্ত কৰা মাঙ্গলিক আঁচনিসমূহ চলাই থকা হৈছে। বৰ্তমান বছৰত স্বায়ত্ত্বাস্থিত জিলাসমূহৰ কাৰণে ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত চৰকাৰৰ ৭৪,৭৫,০০০ টকা দাবী কৰে। ভাৰত চৰকাৰৰ কেৱল ৪৫,০০,০০০ টকাহে মঞ্চুৰ কৰে। পাছত পাহাৰী অলিবাট বিলাকৰ কাৰণে অতিকৈক আশা কৰি থকা বাবে ১৩,০০,০০০ টকা মঞ্চুৰ কৰা হৰ। এইদৰে মঞ্চুৰ কৰা বনৰ পৰিমাণ ৫৮,০০,০০০ টকা হয়গৈ। এই ৫৮,০০,০০০ টকা ছখন অনুসূচিত জিলাক ততত লিখা প্ৰধানবিভাগ হিচাপে বণ্টন কৰা হৈছে:—

		টকা
১। শিক্ষা	...	৫,৫৭,২৫০
২। চিকিৎসা	...	১,৯৫,২৮৭
৩। পাট শিল্প আৰু বয়ন	...	১,৯৭,৯০৮
৪। লোক স্বাস্থ্য	...	১,৮৮,০০৫
৫। কৃষি	...	৬,১০,৯৪০
৬। বন	...	২,১০,৩৬৮
৭। কুটিৰ উদ্যোগসমূহ	...	২,৮৬,৯২১
৮। সমৰায়	...	১,০০,০০০
৯। পশু চিকিৎসা	...	৯৬,০৮৫
১০। সঞ্চাৰ	...	৩৪,৯০,৮৯১
১১। সানগিহলি	...	২,১০,৩৪০

২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনিসমূহৰ অধীনৰ কৰা কামতে চৰকাৰ অৱশ্যে সন্তুষ্টহৈ থকা নাই। বৰ্তমান বছৰত সম্পূৰ্ণকপে বাজিক বাজহৰ পৰা চলোৱা পাহাৰী জিলাসমূহৰ মাঙ্গলিক আঁচনি বিলাকত প্রায় ১৫,০০,০০০ টকা খৰচ হৈছে। বাজেট স্মাৰক পত্ৰৰ (ক) সূচীত ইয়াৰ বিৱৰণী দেখিবলৈ পোৱা যাব। এই আঁচনি বিলাকত কমপক্ষেও ১৫,৬৯,০০০ টকা খৰচ হব বুলি হিচাব কৰা হৈছে।

ভৈয়ামৰ জনজাতি অঞ্চলসমূহ

অসমৰ ভৈয়ামৰ জনজাতি অঞ্চলসমূহত বাস কৰা জনজাতি ৰাইজৰ অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিবলৈও চৰকাৰ উৎকৃষ্টি। সেই উদ্দেশ্যে ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনিসমূহ আৰু বাজিক বাজহ উভয়ৰে পৰা মাঙ্গলিক আঁচনিসমূহ লোৱা হৈছে। যোৱাৰ বছৰ বাজেট বজ্জ্বাত মই বাজিক বাজহৰ পৰা বিভি যোগান দিয়া ভৈয়ামৰ জনজাতি অঞ্চলৰ কইটামান আলিবাটৰ বিষয় উল্লেখ কৰিছিলৈ, সেইবিলাকৰ কাস চলি আছে। এই

৯

বছরত ভৈয়াম জনজাতি অঞ্চলসমূহের মানচিক কার্য কলাপুর কাবণে সংবিধানের ২৭৫ নং
অনুচ্ছেদের অধীনত চৰকাৰে ১৫,০০,০০০ টকাৰ এটা মঞ্চুৰী পায়। এই টকা তলৰ
প্ৰধান প্ৰধান বিভাগৰ কাবণে বণ্টন কৰা হৈছে:—

টকা

(১) শিক্ষা	...	...	...	...	...	৪,২৩,২৫১
(২) লোকস্বাস্থ্য	...	...	...	...	...	৩,৩০,৯৯১
(৩) বন	...	...	...	...	...	৪৬,১৫২
(৪) পাট শিল্প আৰু বয়ন	...	...	...	...	...	১,৩৮,০০০
(৫) কৃষি	...	...	...	...	...	১৩,৩৫০
(৬) চিকিৎসা	...	...	...	...	...	১,৭৯,৮০৮
(৭) সঞ্চাৰ	...	...	...	...	...	১,০০,০০০
(৮) পশু চিকিৎসা	...	...	...	...	...	৫৪,০০০
(৯) সাগমিহলি	...	...	...	...	...	২,১৮,৮৫০

সংশ্লিষ্ট বাইজ আৰু অঞ্চলসমূহৰ প্ৰতিনিধিৰগৰ উপদেশ অনুসৰি ২৭৫ নং অনুচ্ছেদৰ এই
সকলো অনুদান বণ্টন কৰা হৈছে। ওপৰত উল্লেখ কৰা হৈছে যে ভাৰত চৰকাৰৰ
পৰা পোৱাৰ বাহিৰেও বাজ্যৰ বাজহৰ পৰাও ভৈয়াম জনজাতি অঞ্চলসমূহৰ কাৰণে মানচি-
ক আঁচনিসমূহ লোৱা হৈছে। চিকিৎসালয় স্থাপন কৰা বিষয়ত আৰু গাঁৱৰ পানী
যোগান আৰু গাঁৱৰ সঞ্চাৰৰ কাৰণে ভৈয়াম জনজাতি বাইজ বাস কৰা অঞ্চলসমূহৰ প্ৰতি
বিশেষ মনোযোগ দিয়া হৈছে।

অস্পৃশ্যতা বৰ্জন

বাস্তুবিক পক্ষে বাজ্যত বৰ্তমান অস্পৃশ্যতা বোলা বস্তুটো নাই। অৱশ্যে কিছুমান
সামাজিক কু-প্ৰথা এতিয়াও চলি আছে। এনেবিলাক প্ৰথা যাতে নাইকিয়া হয় আৰু আঘাৰ
বাজ্যত “অনুসৃচিত জাতি” বোলা কথাঘার ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কোনো আৱশ্যক নহয় তাৰ
বাবে চৰকাৰ উৎকৃষ্ট। এই উদ্দেশ্য লৈয়ে “অনুসৃচিত জাতি” বোলা বাইজৰ অৰ্থনৈতিক
আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ কাৰণে চৰকাৰে কেইবা প্ৰকাৰৰো কাৰ্য গ্ৰহণ কৰিছে। সম্ভৱ
হৰত আৰু যুক্তিযুক্ত যেন দেখিলে মাটি বিতৰণ আৰু মীন ক্ষেত্ৰ বিৰক্তী কৰা বিষয়ত
তেওঁবিলাকৰ কাৰণে বিশেষ বিবেচনা কৰা হয়। সম্ভৱহৰত সমৰায় সমিতিসমূহ গঠন
কৰি ডাঙুৰ মীনক্ষেত্ৰ লবৰ কাৰণেও তেওঁলোকক উৎসাহ দিয়া হয়। অহা বছৰৰ বাজে-
টত অনুসৃচিত জাতি সম্মানযোগ্য ছাত্রসকলক বিনা মাছুলে আৰু আধা মাছুলে পঢ়াৰ স্বৰিধা
দিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু বাজিয়ক চৰকাৰে যুটীয়া ভাৱে বিত্ত
যোগান দিৰ খোজা অস্পৃশ্যতা বৰ্জনৰ এখন আঁচনি বৰ্তমান সক্ৰিয়ভাৱে বিবেচনা কৰা
হৈছে।

সমুহীয়া প্ৰচেষ্টা

মাননীয় সদস্যসকলৰ সম্ভৱতঃ মনত থাকিব পায় যে ১৯৫২-৫৩ চনত দুটা সম্পূৰ্ণকৰণৰ সমু-
হীয়া প্ৰচেষ্টা আৰু দুটা সমুহীয়া উন্নয়ন খণ্ড আৰম্ভ কৰা হয়। বৰ্তমান বছৰত আৰু তিনিটা
সমুহীয়া উন্নয়ন খণ্ড আৰু ১২ টা বাস্তীয় সম্প্ৰসাৰণ সেব্য খণ্ড মঞ্চুৰী কৰা হৈছে। এই দুটা

ସମୁହୀୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ପାଚୋଟା ସମୁହୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଖଣ୍ଡ ଆକୁ ବାବଟା ବାଟ୍ରୀର ସମ୍ପର୍କାବଳ ଦେବା ଥଣ୍ଡ ଏକେଳଗେ ଲଗେ ଲଗାଲେ ପ୍ରାୟ ୬,୦୦୦ ବର୍ଗ ମାଇଲ ଆକୁ ୧୪,୭୫,୦୦୦ ଜନ ଲୋକ-ସଂଖ୍ୟାର ୪,୮୦୦ ଖନ ଗାଁ ସାମରିବ । ଏହିଦେବେ ଏତିଆଲୈକେ ଦେଖୋ ଯାବ ଯେ ଏହି ଶୁବସ୍ତୁତ ଗାଁ ଉନ୍ନୟନ ଆଁଚନିସମୃହ ଅଧିନିତ ବାଜ୍ୟର ଏକ-ଘଠନାତକେ ଅଲପ ଯାଥୋନ କମ ବାଇଜକ ସାମରା ହେଛେ । ପ୍ରଥମ ପାଁଚ ବଚ୍ଚୀୟ ପରିକଳନାର କାଲଚୋରାର ଭିତରତ ଏହି ସମୁହୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଆଁଚନିସମୃହରେ ବାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ଏକ-ଚତୁର୍ବିଂଶ ସାମରୋରାଟୋ ଚବ୍ରକାବର ବାନ୍ଧିବା ।

ସମୁହୀୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ଧଲସମୃହତ ପ୍ରାୟ ସକଳୋ ଭାଗରେ କାମ ସନ୍ତୋଷଜନକକପେ ଆଗ ବାଢ଼ିଛେ । କ୍ଷିର କ୍ଷେତ୍ରର କମ୍ପୋଷ୍ଟ ସାବ, ଦୁଇବକମର ଶ୍ୟ, ବରେ ଧାନର ଖେତି, ଶାକ-ପାତ୍ରି ଆକୁ ଫଳର ଖେତି ସମ୍ପର୍କାବଳ, ଆବାଦିକରଣ, ଜଲସିଙ୍ଗନ ଆକୁ ବାସାୟନିକ ସାବର ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗ ଦିଯା ହେଛେ । ଇହାର ଫଳାଫଳ ଉତ୍ସାହପ୍ରଦ ଦେଖା ଗୈଛେ । ପଞ୍ଚ ପାଲନ ଆକୁ ପଞ୍ଚ ଚିକିତ୍ସାବ କ୍ଷେତ୍ରତୋ ଧାଁହ ଖେତି, ଚବାଇ ପୋହା ଇତ୍ୟାଦିତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଫଳାଫଳ ଲଙ୍ଘ କରିବ-ଲଗିଯା । ଲୋକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର କ୍ଷେତ୍ରର ଭାଲେମାନ ନତୁନ କୁଳ ସଜାର ଉପାରିଓ ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଶ୍ୟମ୍ୟାଗେ ୨,୦୦୦ ଟା ପୁରୁଣ ପୁରୁଣ ଆକୁ କୁଳ ପରିକାବ କରା ହେଛେ । ଗାଁତ ଆକୁ ଆଣ୍ଡି ପାଯଖାନାର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କେଓ ବହମଭାରେ ପରିଷ୍କାର ଚଲାଇ ଚୋରା ହେଛେ । ସମ୍ବିହିତ ସଂକ୍ରାମକ ବେମାବର ବିପକ୍ଷେ ବେଜି ଦିଯା ଆକୁ ମାତ୍ର ଆକୁ ଶିକ୍ଷବ କାବଣେ ପ୍ରସବର ଆଗିବ ଆକୁ ପିଚ୍ବ ସାରଧାନ୍ତା ପ୍ରଣାଲୀବନ୍ଦଭାବେ ଲବଲୈ ଠିକ କବା ହେଛେ । ଶିକ୍ଷବ କ୍ଷେତ୍ରର ନୈଶ କୁଳ ଆକୁ ସାମାଜିକ କେନ୍ଦ୍ରଲସମୃହ ବାହିବେଓ ୫୦ ଟା ନତୁନ କୁଳ ସବ ସଜା ହେଛେ ଆକୁ ୪ ଟା ମାଧ୍ୟମିକ କୁଳ ଆକୁ ୧୧ ଟା ବୁନିଯାଦୀ କୁଳ ଖୋଲା ହେଛେ । ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ଧଲସମୃହତ ବିଭିନ୍ନ କଲେଜର ଛାତ୍ର ଆକୁ ଶିକ୍ଷକରେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିବିର ଖୋଲେ ଆକୁ ଜଜନ ଚାନ୍ଦା କବା, ଆଲିବାଟ ତୈୟାର ଆକୁ ମେଦାମତି କବା ଇତ୍ୟାଦି କିଚୁମାନ ଉପଯୋଗୀ କାମ କବେ । ଏହି ଉଦ୍ଦାହରଣେ ବାଇଜବ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକ ଅତିକେ ପୃଷ୍ଠାପୋଷକତା କରିଛେ । ଆମାର ବାଜ୍ୟର ବାଟ୍ରୀର ସେନା ବାହିନୀର ସଂଗର୍ତ୍ତନେ ଗୋଲାଯାଟ-ମିକିବ ପାହାର ଖଣ୍ଡତ ତେଁଲୋକର ବଚ୍ଚେବେକୀୟ ସାମାଜିକ ଶିବିର (ଏନୁବେଳ ଛିତ୍ରିଲେ କେମ୍ବ) ପାତେ ଆକୁ ଉତ୍ସାହୀ ଯୁବକ ବାଟ୍ରୀର ସେନା ବାହିନୀଯେ ୨୦ ଦିନର ଭିତରତ ୯ ମାଇଲ ଦୀଘର ଏଟା ଆଲିବାଟ ନିର୍ମାଣ କରି ବାଇଜବ ମହେ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରେ ।

ସକଳୋ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ଧଲର ସମ୍ବାଦର କ୍ଷେତ୍ରର ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ କାମ କବା ହେଛେ । ଯୋରା ଡିଚେନ୍ବରଲୈକେ ୩୦ ଖନ ଦଲଂ ଆକୁ ୧୫୦ ଟାତକେଓ ଅଧିକ ପୁଲେବେ ପ୍ରାୟ ୪୨୦ ମାଇଲ ଆଲିବାଟ ସଜା ହୟ । ଅନ୍ଧଲସମୃହତ ପାଟ ଶିଳ୍ପ ଆକୁ ଉନ୍ନତ ପନ୍ଦତିବ ବୋରା-କଟା ଜନପ୍ରିୟ କବି ତୁଲିବଲୈ ବହତୋ ଚେଷ୍ଟା କବା ହେଛେ । ଏଇବିଲାକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଭିତରର ପ୍ରଦଶନମୂଳକ କାମ, ବଂ ଦିଯା, କେନ୍ଦ୍ର ହାପନ, ନୁନୀ କଲମ ବୋପନ ଇତ୍ୟାଦି ପରେ । ସକଳୋ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ଧଲର ପ୍ରଦଶନମୂଳକ କେନ୍ଦ୍ରମୂହ ଖୋଲା ହେଛେ । ତାତ ଉନ୍ନତ ସାଜ-ସଜୁଲିବେ ପାଟ ମୁଗା ପକୋରା ଆକୁ ସୁନ୍ତାକଟାର ପ୍ରଦଶନି ଦେଖୁରା ହୟ । ଭଲେମାନ ପରିଯାଲେ ପାଟଶିଳ୍ପକ ଆଂଶିକ ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ଵକପେ ଲୈଛେ ।

ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନ୍ଧଲ ସମୁହର ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ କଥା ହେଛେ ଯେ ମହିଳା ସକଳେ ଇହାର କାର୍ଯ୍ୟତ ଗଭୀର ଆଗ୍ରହ ଲୈଛେ । ତେଁଲୋକେ କୁଟିର ଶିଳ୍ପ, ସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷା ଆକୁ ଗାଁ ସଂଗର୍ତ୍ତନତ ଗଭୀର ଆଗ୍ରହରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛେ । ସବହ ସଂଖ୍ୟକ ମହିଳା ସମିତି ବିଲାକତ ବୋରା, କଟା ଆକୁ ପାଟ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତ ପନ୍ଦତି ଶିଳ୍ପେରା ହେଛେ । ଉଲ୍ଲବ କାମ, ଚିଲାଇ ଆକୁ ବନ୍ଦା-ବନ୍ଦାଓ ଶିକାବଲୈ ଲୋରା ହେଛେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବଚ୍ଚବତ ମଞ୍ଚର ହୋରା ନତୁନ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସମୁହତ ହୋରା କାମର ହିଚାବ ଲବର ସମୟ ଏତିଆଓ ହୋରା ନାହିଁ । ଅରଧେ ସେଇ ସକଳୋ ବିଲାକତେ ବାଇଜବ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରକୃତତେ ଶର୍ମାଗିବ ଲଗିଯା । କୃଷି ଆକୁ ଲୋକବସ୍ତାଶ୍ୟର କ୍ଷେତ୍ରର ବହତୋ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାତେ କାମ ଆବଶ୍ୟକ କବା ହେଛେ ।

যোৱা বছৰ দৰে এইবাবে সকলৰ ক্ষেত্ৰতে সবহ পৰিমাণৰ কাম হোৱা দেখা গৈছে। বৰ্তমান বছৰত ভৈয়াম অঞ্জলিৰ বাইজে তিনিটা আলিবাট (সৰু মুঠ ৪০ মাইল) বাহিৰলৈ পৰিবহন। কৰে, তাৰ ভিতৰত ২৬ মাইলৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে। মাজুলি খণ্ডত ৩০ টা নতুন গাঁৰীয়া আলিবাটৰ কাম কৰা হৈছে। আন সকলো প্ৰচেষ্টাতে মুঠ প্ৰায় ৫৮ মাইল দীৰ্ঘলি আলিবাট বন্ধা হৈছে। বাইজৰ সহযোগিতা আৰু উদ্যমৰ ফালৰ পৰা বিচাৰ কৰি এই কথা নিশ্চিন্তকপে কৰ পাৰি যে বাইজ আৰু চৰকাৰৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলত এই সমূহীয়া উন্নয়ন কাৰ্য্যই বাজ্যত গা দাঙি উঠিব।

সাহায্য আৰু পুনৰ্সংস্থাপন

মই এই কথা উল্লেখ কৰি সন্তোষ পাইছোঁ যে যোৱা বছৰ বাজেট বজ্ঞাত মই বাইজৰ পৰা যি সহযোগিতা প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলৈঁ এই বছৰ ভগনীয়া সাহায্য আৰু পুনৰ্সংস্থাপনৰ বিষয়ত তাক পোৱা হৈছে। ১৯৫১ চনৰ পিয়লৰ পৰা বহুসংখ্যক স্থানচ্যুত লোক অসমলৈ আহিছে। ই পাৰ থুঁথু প্ৰৱৰ্তন হোৱাৰ আগৰ কথা। বৰ্তমান ভগনীয়া লোকৰ সংখ্যা প্ৰায় ৩,৮০,০০০ জন হৈব। যোৱা ডিচেষ্বৰত চৰকাৰী অভিকৰণৰ বোঁগে ১,৫৫,০০০ সংখ্যক লোকক পুনৰ্সংস্থাপন কৰা হয় আৰু প্ৰায় ১,০০,০০০ সংখ্যকে চৰকাৰ আৰু বাইজৰ সহায়ত নিজে পুনৰ্বাসস্থান লাভ কৰিছে। এইদৰে দেখা যাব যে প্ৰায় শতকৰা ৭৫ ভাগ স্থানচ্যুত লোকক অসমত পুনৰ্বাসস্থান দিয়া হৈছে। ডিচেষ্বৰৰ শেষলৈকে স্থানচ্যুত লোকক ধৰণৰকপে ২,৪৫,৮০,০০০ টকা মশুৰ কৰা হৈছে।

উপদানন্তুক সাহায্য, ছাত্ৰ আৰু বোগীক সাহায্য, সামাজিক উদ্দেশ্যৰ সাহায্য, অনাথ তিৰোতা আৰু শিশুৰ কাৰণে আশ্রম পৰিচালনা, বিভিন্ন শিল্পবিদ্যাত ভগনীয়া ছাত্ৰসকলক শিক্ষা দান ইত্যাদি সকলো প্ৰকাৰৰ সাহায্য আগৰ দৰে চলাই থকা হৈছে। প্ৰায় ১,৫০ জন অনাথক বৰ্তমানে স্থায়ী দায়িত্ব বৰ্থা হৈছে। তেওঁলোকৰ কাৰণে নগৰীত এখন আৰু কাছাৰত দুখন মুঠ তিনিখন কেঙ্গীয় আশ্রম বৰ্থা হৈছে। এই আশ্রমবিলাকে শিক্ষা সা-স্মৃতিধা আৰু শিল্প কাৰ্ব-কাৰ্য্য শিক্ষাকো ধৰি আৱশ্যকীয় স্থুলিধা সমূহৰ ব্যৱহাৰ কৰিব। নগৰাংশ, তেজপুৰ আৰু শিলচৰৰ কাৰিকৰী স্কুলত ১২০ জন আৰু গুৱাহাটী চিত্তিল ইঞ্জিনিয়াৰিং স্কুলত ৪০ জন ছাত্ৰক প্ৰশিক্ষণ দিবৰ কাৰণে এখন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি মশুৰীৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰলৈ পঠোৱা হৈছে। প্ৰায় ১০,০০০ ছাত্ৰৰ উপকাৰাৰ্থে ১৫০ খন প্ৰাথমিক স্কুল খুলিবৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ সৈতে আন এখন আঁচনি ও লোৱা হৈছে।

কাছাৰ জিলাৰ সাহায্য আৰু পুনৰ্সংস্থাপনৰ প্ৰশাসন ভাৰ লোৱাৰ পৰা চৰকাৰৰ কাম আৰু দায়িত্ব ত্যানককপে বাঢ়িছে। চৰকাৰৈ সাহায্য আৰু পুনৰ্সংস্থাপনৰ ভাৰ লোৱাৰ পিছত এই জিলাত বহু সংখ্যক পৰিয়াল, বিশেষকৈ যি সকলক ভাৰতীয় চাহ সহাৰ অধীনত সংস্থাপন কৰিব নাগিছিল, তেওঁলোকক বৰ দুর্দশাত পৰি থকা দেখিবলৈ পোৱা হয়। তেওঁলোকক আঁশ সাহায্য দিবৰ নিমিত্তে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা খিতাতে ১,০০,০০০ টকা পোৱা হয়। ভগনীয়া পুনৰ্সংস্থাপনৰ কাৰণে চাহ-বাগিচাৰ মাটি বিচাৰিবলৈও কাৰ্য্য পঞ্চতি প্ৰহণ কৰা হৈছে। কাছাৰ জিলাত প্ৰায় ৬,০০০ পৰিয়ালক স্থায়ীকপে পুনৰ্বাসস্থান দিবৰ কাৰণে বিশেষ আঁচনি সমূহ লোৱা হৈছে আৰু তাৰ ভিতৰত কিছমান ইতিপূৰ্বেই মশুৰ হৈছে। বৰ্তমান বছৰত অন্যান্য জিলাসমূহতো প্ৰায় ১,০০০ পৰিয়ালৰ কাৰণে কেইবাখনো, পুনৰ্সংস্থাপন আঁচনি ভাৰত চৰকাৰে মশুৰ কৰিছে আৰু সেইবিলাকৰ কাম ইতিপূৰ্বেই আৰম্ভ কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপবিত্ত প্ৰায় ১২,০০০ টা পৰিয়ালৰ কাৰণে নগৰীয়া গৃহ নিৰ্মাণ আঁচনি পৰিয়ালন কৰা হৈছে। বাইজৰ স্থায়ী সহযোগিতা পালে দুৰ্গীয়া স্থানচ্যুত লোকসকলৰ পুনৰ্সংস্থাপন সমস্যা অচিৰে সন্তোষজনককপে সমাধান কৰিব পৰা হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

বাজুৰো সেৱা

আমাৰ নিম্ন বেতনভোগী পদাধিকাৰীসকলে তেওঁলোকৰ সামান্য বেতন এই টান দিনত চলিবলৈ যথেষ্ট নহয় বুলি যি অসম্ভুটি প্ৰকাশ কৰিছে মাননীয় সদস্যসকলে বোধকৰেঁ। তাক ভালকপে গম পাই। ১৯৪৮ চনত প্ৰহণ কৰা বেতনৰ হাৰৰ পুনৰ্বিবোচনত নিম্ন বেতনভোগী চৰকাৰী চাকাৰয়াল সকলৰ বেতনৰ বিষয়ত উদ্বৰতা অৱলম্বন কৰা হয়। তাৰোপৰি জীৱন ধাৰণৰ খৰচ বাঢ়া বাবে মৰগীয়া বানচ, বিলা মাচুলৰ

বচদ ইত্যাদি দিয়া হয়। তথাপি এই বেতনে নিচেই সামান্য আক ইয়াক উন্নত করিব লাগে বুলি নেবানেপেৰা দাবী চলি আছিছে। বর্তমান পরিস্থিতিত যে বেতনৰ হাৰ বাঢ়লৈও বস্তৱ বাঢ়ি অহ। দামৰ লগত খাপ নাথায় এই কথা সবৰ্ব সাধাৰণে স্বীকাৰ নকৰে। বেতনৰ হাৰ বৃদ্ধি হলৈ ঘোৱা বস্তু কিনাত সবহ পইচা খৰচ হব আৰু তাৰ ফলত বস্তৱ মূল্য অধিক বাঢ়িবৰহে সন্তানন। ই এটা সাংখ্যাতিক অৱস্থা পাইছে। বেতনৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰি নহয় উৎপাদন বৃদ্ধি কৰি আক মূল্য হৃৎস কৰিবে মুদ্রাঙ্কীতি উৎমূলন কৰিব লাগিব। মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে আমাৰ দেশত মুদ্রাঙ্কীতিৰ গতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হৈছে আৰু বৰ্তমান মূল্যৰ গতি তলৰ ফালে গতি কৰিছে। কেইবছৰ মানৰ ভিতৰতে ভাৰসাম্য লাভ কৰা হব আৰু নিম্ন বেতনতোগী কৰ্মীৰ ন্দৰ বৰ্তমান কষ্ট লাধৰ হব বুলি আশা কৰা হৈছে। যাইওক যোৱাৰচৰ দিয়া নিশ্চয়তা অনুসৰি আৰু এই দুঃস্থ পদাধি-কাৰীসকলক তেওঁলোকৰ বৰ্তমানৰ কষ্ট আৰু অস্থৱিধা আতৰাবলৈ সমৰ্থ কৰি চৰকাৰৰে মাহে ১০০ টকাৰ বেছি নোপোৱা নিম্ন বেতন ভোগী কৰ্মীবন্দৰ বেতনৰ হাৰ বাঢ়াবলৈ অলপতে সিঙ্কাস্ত কৰিছে। এই উদ্দেশ্যে এখন আঁচনি ইতিপুৰোহিত গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু ইয়াক অহ। ১ এপ্ৰিলৰ পৰা কাৰ্য্য-কৰী কৰিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে। উচ্চ হাবে বেতন দিয়া সম্পর্কে একো কৰিব নোৱাৰি আমি দুঃখিত। বেতনৰ হাৰ বচোৱাৰ বিপক্ষে মই ওপৰত উল্লেখ কৰা সাধাৰণ মুক্তিবিলাকৰ বাহিৰেও ওপৰৰ পৰা বেতন বৃদ্ধিতকৈও তলৰ পৰা বেতন বৃদ্ধিহে সামাজিক অবস্থাই দাবী কৰে। দ্বিতীয়তে আমাৰ বিভৌয় সম্পদলৈ চাই উচ্চ সমষ্টিৰ বেতনত হাত দিব নোৱাৰি। আমাৰ চাকৰিয়াল বাইজে এই কথা উপলক্ষ কৰি কঠিন বিভৌয় পৰিস্থিতি স্বৰেও চৰকাৰে যিখিনি কৰিব পাৰে তাতে সন্তুষ্ট হব বুলি আশা কৰিছোঁ।

নিম্নতম খাপৰ চৰকাৰী চাকৰিয়ালৰ ভিতৰত আমাৰ কনিষ্ঠবলবিলাক সঘনে বদলি হৈ থাকিব লাগে। তেওঁলোকক দিয়া ভৱণ বানচ নিচেই সামান্য। সেইকাৰণে চৰকাৰে স্থিৰ কৰিছে যে পুলিচ কনিষ্ঠবল বা তেনে ধৰণৰ আন চাকৰিয়ালৰ বদলি ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে নিজৰ কাৰণে দুৰ্বাৰ অহা যোৱাৰ ভাড়া আৰু বদলিব সময়ত তেওঁৰ লগত ঘোৱা পৰিয়ালৰ প্ৰত্যেক বয়স্ক লোকৰ কাৰণে এবাৰ আৰু প্ৰত্যেক লৰা-ছোৱালীৰ কাৰণে এবাৰ অহা-যোৱাৰ আধা ভাস্তা পাৰ।

বছতো কনিষ্ঠবলে তেওঁলোকৰ কৰ্তৃব্য স্বয়েগ্যভাৱে সম্পাদন কৰিব কাৰণে বাইচাইকেল বাধিৰ লাগে। তেওঁলোকে বাইচাইকেল কিনিবৰ কাৰণে বা ইয়াৰ বক্ষণা-বেফনৰ কাৰণে কোনো বানচ নাপায়। গতিকে তেওঁলোকে যদি প্ৰকৃততে বাইচাইকেল বাধে তেনেহলে তেওঁলোকক ৫ টকাকৈ বাইচাইকেল বানচ দিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে।

সীমাস্তৰ কাম, নগা পাহাৰৰ উপকৰ্ত অঞ্চলসমূহত আৰু এনে পৰিস্থিতিৰ অন্যান্য ঠাইত কাৰ্য্যলিপ্তি সশন্ত কনিষ্ঠবল বাহিনীয়ে পতিদিনে ৫০ অনাকৈ বানচ পায়। অসম পুলিচ বেটেলিয়নৰ সশন্ত বাহিনী, সীমাস্ত নিৰাপত্তা বাহিনী, আৰু অন্যান্য অঞ্চলত থকা জিলা সশন্ত বাহিনীয়ে দৈনিক বানচ নাপায়, বচদহে পায়। তেওঁলোকক দিয়া বচদ তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্য আৰু উপযুক্ততা বক্ষা তেওঁলোকক দিয়া বচদ তেওঁলোকৰ সম্পূর্ণ স্বাস্থ্য আৰু উপযুক্ততা বক্ষা কৰাৰ জোখাৰে হব লাগে। গতিকে তেওঁলোকক দিয়া বচদ বৰিমাণ মানুহসৰী প্ৰতি মাহে ৫ টকা পৰিমাণ মূল্যৰ হব লাগে বুলি স্থিৰ কৰা হৈছে। ওপৰত উল্লেখ কৰি অহা প্ৰস্তাৱিত পুনৰ্বিলোচিত বেতনৰ হাৰৰ পৰা পোৱা উপকাৰৰ উপৰিও এই স্থুবিধা দিয়া হৰ।

চৰকাৰে আশা কৰে যে বাহিনীয়ে এই স্থুবিধা সমূহ প্ৰশংসাৰ চকুৰে চাৰ আৰু কৰ্তৃব্যৰ প্ৰতি অধিক উদ্যম আৰু মনোনিবেশ দি এই কথাৰ পুনৰাণ দিব।

ভাৰত চৰকাৰে কিছুমান দিনৰ আগতে কেইটামান নতুন নিৰ্বৃতি বেতনৰ নিয়ম গ্ৰহণ কৰিছে। বাজিয়ক চৰকাৰৰ নিয়ম তৈয়াৰী নিয়ন্ত্ৰণৰ অধীনত চৰকাৰী চাকৰিয়ালৰ কাৰণে চাকৰিয়ালৰ কাৰণেও সেইবিলাক নিয়ম গ্ৰহণ কৰিবলৈ স্থিৰ কৰা হয়। এই আঁচনি অনুসৰি পাঁচ বছৰ উপযুক্ত চাকৰি কৰাৰ পিছত মৃত্যু হোৱা বা অৱসৰ লোৱা চৰকাৰী চাকৰিয়ালৰ কাৰণে

ଏଟା ମୃତ୍ୟୁ ଆକ୍ରମଣର ଗୁହନ ବିନାମୂଳୀୟା ସାହାୟ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ ବର୍ଷର ପିଛତ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ଚାକବିଯାଲର ପୋଘ୍ୟସକଳର କାବଣେ ଏଟା ପରିଯାଲ ନିର୍ଭବ୍ତି ବେତନ ଦିଯାର ବ୍ୟାରଙ୍ଗା କରି ହେଁ । ଏଇଦରେ ଏଇ ଆଚନିଖିନ ଚବକାରୀ ଚାକବିଯାଲର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁର ବିପକ୍ଷେ ଜୀବନ ଚୁକ୍କିର ସ୍ଵର୍ଗ ହଲ । ପୁରୁଣ ନିୟମ ସମ୍ମହ ଅନୁସରି ଚବକାରୀ ଚାକବିଯାଲର ମୃତ୍ୟୁତ ଏନେ ବ୍ୟାରଙ୍ଗା ନୋହୋବା ହେତୁକେ କୋନୋ କୋନୋ ପରିଯାଲ ବିପଦଗ୍ରହଣ ହେଁ ପରେ । ସମୟତ ଏନେଓ ସଟେ ଯେ ୩୦ ବର୍ଷର ବା ବେଛି ଦିନ କାମ କରି ଅରସର ଲୋରାର କେଇମାହାନର ପାଛତେଇ ଏଜନ ମାନୁଷର ମୃତ୍ୟୁ ହେଁ । ତେଣୁ ମବା ମାତ୍ରେଇ ପରିଯାଲେ କୋନୋ ଟକା ପହିଚା ପୋରାର ପରା ବନ୍ଧିତ ହେଁ ବିଷମ କଷ୍ଟପରିବ ଲଗା ହେଁ । ନତୁନ ନିୟମ ସମ୍ମହ ଅନୁସରି ତେଣେ କ୍ଷେତ୍ରର ବିପଦଗ୍ରହଣ ପରିଯାଲକ କିନ୍ତୁ ଉପକାର କରିବଲେ ପରିକଳନା କରି ହେଁ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ଆବଶ୍ୟକ

ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗର କାବଣେ ଯଦିଓ ତେଣେ କୋନୋ ବ୍ୟାପକ ଦୁଗ୍ଧତି ହୋଇ ନାହିଁ ତଥାପି କାହାର, ଲକ୍ଷ୍ମୀମଧୁର ଆକ୍ରମଣଗର ଜିଲ୍ଲାତ ଯୋରା ଜୁନ ଆକ୍ରମଣ ଜୁଲାଇ ମାହର ଅଳପ ବାନପାନୀ ହେଛିଲ । ଯୋରା ଚେପେଟେମ୍ବରତୋ କାହାର, ଲକ୍ଷ୍ମୀମଧୁର ଆକ୍ରମଣକପ ଜିଲ୍ଲାର କୋନୋ କୋନୋ ଅଂଶରେ ଏଟା ସାଞ୍ଜାତିକ ବାନପାନୀ ହେଛିଲ । ଏହି ବର୍ଷର ବାବିଧାର ଆବଶ୍ୟନୀତେ ଶଦୀୟା ନଗରରେ ଆଗରଦରେ ବାନପାନୀ ହେଁ । ଲଗତେ ବେଛିବକମେ ଗଡ଼ା ଖହନୀୟାହେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ବଢାଇ ତୋଲେ । ଚବକାରେ ଶେଷତ ଶଦୀୟକ ବାଦ ଦି ଆକ୍ରମଣ ଠାଇତ ନଗର ପାତିବଲୈ ହିଂସା କରିବଲଗୀଯା ହେଁ । ପ୍ରାୟ ୧୦,୦୦,୦୦୦ ଟକା ମୂଲ୍ୟର ଚବକାରୀ ସର ବିବନ୍ଦସ ହେଁ ଆକ୍ରମଣ ପାତିବଲୈ ହେଁ । ବାଇଜର ୬୦ ଟା ସର ବିବନ୍ଦସ ହେଁ ଆକ୍ରମଣ ପାତିବଲୈ ହେଁ । ତେଣୁଲୋକର କାବଣେ ଅଶ୍ଵାୟୀ ଥକାର ବ୍ୟାରଙ୍ଗା କରି ହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଗ୍ଧତି ସମ୍ମନର ବାବେ ଚବକାରେ ଚବକାରୀ ଥବଚତ ବିନାମୂଳୀୟା ସାହାୟ୍ୟ, କୃଷି ଖାଦ୍ୟ, ଆଶ୍ରମ ଶିବିର, ସରର ମାଜ-ମରାଞ୍ଜମ, ପରିବହନ ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟାରଙ୍ଗା କରି ହେଁ ।

ଯୋରା ଆଗରେ ମାହତ ଡିଫ୍ରଙ୍କଗ୍ରେଡ ଉପପରିଭାଗତ ଏଟା ଭୀଷଣକପର ବୀ-ମରାଲୀ ହେଁ । ଦହୋଟା ମୌଜା ଆକ୍ରମଣ ୨୦୨ ଥିଲାକେ କ୍ଷତିଗ୍ରୁଣ ହେଁ । ନଜନ ମାନୁହ ଆକ୍ରମଣ ୨୦ ଟା ଗର୍ବ ମହର ମୃତ୍ୟୁ ହେଁ ; ଆକ୍ରମଣ ୧,୯୨୧ ଟା ସର ତାଣେ, ୧,୧୦୨ ଟା ସରର କ୍ଷତି ହେଁ ; ୩,୩୩୯ ଟା ପରିଯାଲ କ୍ଷତିଗ୍ରୁଣ ହେଁ ଆକ୍ରମଣ ୧୦,୦୦୦ ଟକା ପରିଯାଲ ଗୁହନୀନ ହେଁ । କ୍ଷତିଗ୍ରୁଣ ବାଇଜକ ଆରାଧ୍ୟକୀୟ ବିନାମୂଳୀୟା ସାହାୟ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ ସର ମଜୁଲି ଦିଯା ହେଁ ।

ଦରଂ ଜିଲ୍ଲାର ଗମାବିର ଛଥନ ଗାଁରତ ୧୬୭ଟା ପରିଯାଲର ସର ଆକ୍ରମଣ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତିଗ୍ରୁଣ ଗଡ଼ା ଖହନୀୟାତ ହେସ ହେଁ । ଗୋଲାଘାଟ ଉପପରିଭାଗର ଧନଶ୍ରୀ ମୁଖତୋ ୨୦୩ଟା ପରିଯାଲର ବାସନ୍ତାନ ବ୍ରାହ୍ମପୁରୀର ପୁନର୍ମ୍ବାପନ କରିବଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଯେ ଆକ୍ରମଣ ୧୦୦୦୦୦ ଟକା ପରିଯାଲର ପୁନର୍ମ୍ବାପନ କରିବଲେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଲୈଛେ ।

ବାନପାନୀ, ଗଡ଼ା ଖହନୀୟା, ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ବୀ-ମରାଲୀ ଇତ୍ୟାଦିର କାବଣେ ଚବକାରେ ଯୋରା ୧୪ ଫେବ୍ରୁଆରୀଲେକେ ବିନାମୂଳୀୟା ସାହାୟ୍ୟର ସ୍ଵର୍ଗକପେ ୩,୪୮,୦୦୦ ଟକା, ବାଚନି ସାହାୟ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗକପେ ୩୦,୦୦୦ ଟକା ଆକ୍ରମଣ କୃଷି ଖାଦ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗକପେ ୭,୬୬,୦୦୦ ଟକା ବିପଦଗ୍ରହଣ ବାଇଜର ଦୁଗ୍ଧତି ଥଣ୍ଡନର ହକେ ମଞ୍ଚୁର କରିଛେ ।

ତାବୋପରି, କ୍ଷତିଗ୍ରୁଣ ବାଇଜକ ବିଲାଇ ଦିବର ବାବେ କୃଷି ବିଭାଗର ଯୋଗେ ଗୁଟ୍ଟ କିନାର ବାହିରେବେ ମୁହୂରୀୟା ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଅନୁମନସୁହତ ବିନାମୂଳୀୟା ସାହାୟ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗକପେ ୧୦,୦୦୦ ଟକା ଦିଯା ହେଁ । ଅତ୍ୟନ୍ତ

দৃঢ়তি খণ্ডন হকে চৰকাৰৰ চাউল আৰু ধানো কিনি ক্ষতিগ্রস্ত বাইজক বেহাই নিৰিখত বিতৰণ কৰিছে। আগৰ দৰে আৱশ্যকীয় বুলি বিবেচন। কৰা ঠাইত সন্তোষা শসাৰ দোকানও খোলা হৈছে। এই প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰি চৰকাৰৰ মোৰা ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে লক্ষ্মপুৰ, নগাঁও, শিবসাগৰ আৰু কাছাৰ জিলাত ১০,৮৫০ মোণ চাউল আৰু ১২,৩০০ মোণ ধান বিলাই দিছে।

বৰ্তমান বছৰত মোৰা জানুৱাৰীৰ প্ৰথম সপ্তাহলৈকে অত্যন্ত দৃঢ়শাশ্রম্ভ সকলৰ কাৰণে ১,২৭,১৯০ টকা ভূমি বাজহ আৰু ১০,৮০০ টকা স্থানীয় নিৰিখ বেহাই দিব লগা হয়।

নৌ পৰিবহন, মথাউৰি বন্ধা আৰু খাল খন্দা

সৰহ শস্য উৎপাদন অভিযানৰ অধীনত ১৯৪৯-৫০ চনত লোৱা ডাঙৰ জলসিঞ্চন কাৰ্য্যৰ আঁচনি এই বছৰো পৰিপালন কৰি থকা হয়। মুঠ ৫০ খন আঁচনিৰ ভিতৰত ১৯৫২-৫৩ চনত ২০ খনৰ কাম সম্পূৰ্ণ হয় আৰু ১৪ খনৰ কাম এই বছৰতে শেষ হব বুলি আশা কৰা হৈছে। বাকী ১৬ খনৰ কাম অহা বছৰৰ ভিতৰত কৰা হব।

পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত প্ৰায় এক কোটি টকা খৰচ প্ৰা নৌ পৰিবহন, মথাউৰি বন্ধা আৰু খাল খন্দা আঁচনি সমূহ তৈয়াৰ কৰা হয়। তিনিখনৰ কাম ১৯৫১-৫২ চনত লোৱা হৈছে আৰু বাকী কেইখনৰ কাম অহা বছৰত হাতত লোৱা হব। এই সকলো আঁচনি ১৯৫৫-৫৬ চনত শেষ হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

ওপৰত উল্লেখ কৰা দৰে পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অন্তৰভূতি কৰিবৰ বাবে ২,৩০,০০,০০০ টকা খৰচ পৰিব বুলি হিচাব কৰা ৭৯টা জলসিঞ্চন প্ৰচেষ্টাৰ অন্য দুখন শূচী ভাৰত চৰকাৰলৈ কৰা হৈছে। এই কাৰ্য্যসূচীৰ নিমিত্তে ভাৰত চৰকাৰৰ মণ্ডুৰী পাবলৈ এতিয়াও অপেক্ষা কৰা হৈছে।

আয়োজন সমিতিৰ শুপারিশ অনসৰি ভাৰতৰ সৰীকাই অসমৰ নদী বিলাকৰ তোগলিক সমীক্ষা কৰিবৰ নিমিত্তে মোৰা বছৰৰ পৰা এটা দল নিয়োগ কৰিছে। কপিলি উপত্যকাৰ এক অঞ্চল আৰু পাগলাদিয়া নদীয়ে জলসিঞ্চন কৰা এক অঞ্চল সমীক্ষা কৰা হৈছে। অদূৰ ভবিষ্যততেও এই কাম চলাই থকা হব আৰু সম্প্ৰসাৰণ কৰা হব।

এটা নদী তদন্ত বিভাগ মণ্ডুৰী কৰা হৈছে আৰু এই বিভাগৰ কাৰণে ঘৰ সজা হৈছে। বিভাগৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় কৰ্ত্তাবীৰুল সোনকামেই পোৱা হব বুলি আশা কৰা হৈছে। বিভাগৰ কাৰ্য্যপালিক ইঞ্জিনিয়াৰ জন ভাৰত চৰকাৰে দিব।

উম্টু জলবিদ্যুত আঁচনিৰ ব্যৱহাৰ কাৰ্য্যৰ অংশ গড় কাগটানী বিভাগে কৰিছে। থবেশ আলিবাটি, অস্থায়ী ঘৰ ইত্যাদিৰ নিচিনা আগতীয়া কাৰ্য্যবিলাক সোনকালে সম্পূৰ্ণ হব বুলি আশা কৰা হৈছে। পাৱাৰ হাউচটোৰ বাহিৰে প্ৰধান কাম বিলাকৰ কাৰণে টেঙ্গুৰ ঘৰণ কৰা হৈছে। কানাডাৰ নিৰ্মাণকাৰী বিলাকৰ পৰা নজা পালে পাৱাৰ হাউচৰ ঘৰণে টেঙ্গুৰ বছৰত ব্যৱহাৰ কাৰ্য্যৰ অংশৰ নিমিত্তে ৭,০০,০০০ টকা খৰচ কৰা হব আৰু অহা বছৰৰ খৰচ প্ৰায় ১৮,০০,০০০ টকা হব।

মাননীয় সদস্যসকলে ভালকৈ জানে যে ডিঙ্গড় নগৰ প্ৰতিবক্তাৰ কাৰণে ১ কোটি টকা খৰচত এখন আঁচনি তৈয়াৰ কৰি আগতীয়া কাম আৰম্ভ কৰা হয়। এই কামৰ কাৰণে সঞ্চালকৰ শেহতীয়া উপদেশ হৈছে যে ফলাফলৰ বিষয়ে নিশ্চিত হবৰ কাৰণে কাৰ্য্যৰ

নজ্ঞা আহি পরীক্ষার কলাফলের ওপরত ভিত্তি করিব লাগিব। কেন্দ্ৰীয় পানী আক শক্তি আয়োগে এই উপদেশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ। সেই অনুসৰি আহি পৰীক্ষার উদ্দেশ্যে নদীৰ মূল সূত্ৰ সংগ্ৰহ কাৰ্য্য জৰুৰীভাৱে হাতত লোৱা হৈছে। আহি পৰীক্ষাটো অহা বাৰিমাৰ ভিতৰত চলাৰলৈ স্থিব কৰা হৈছে। ইতিমধ্যে আগতে সংগ্ৰহ কৰা বস্তুৰে পৰীক্ষামূলকভাৱে এটা ভেটাৰ অ্যকাৰত প্ৰায় ১০০০ ফুট দীৰ্ঘল এটি প্ৰতিবেক্ষা দিয়া হৰ। স্থায়ী ভেটা তৈয়াৰ নকৰালৈকে অস্থায়ী প্ৰতিবেক্ষা পদ্ধতিসমূহ চলাই থকা হৈছে।

বিনিয়োগ

আজি কেইবচ্ছমানত বিনিয়োগ সমস্যাটো যথেষ্ট তাৎপৰ্য পূৰ্ণ আক জটিল আকাৰৰ হৈ পৰিছে। মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে এই সমস্যা সমাধানার্থে গোটেই ভাৰত জুৰি গভীৰ আক প্ৰণালীৰুদ্ধভাৱে চেষ্টা চলোৱা হৈছে। অসমত যদিও আন কিছুমান বাজ্যৰ দৰে শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সমস্যাটো তেনে জটিল আকাৰৰ নহয়, তথাপি ই হাতত বাহিৰ নৌহওঁতেই যিমান সোনকালে পৰা যায় ইয়াক সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। এই উদ্দেশ্য লৈয়ে চৰকাৰে অস্থায়ী বিভাগৰ অস্থায়ী কম্বীবন্দক যিমানদূৰ সন্তু অন্য পদত নিয়োগ কৰিবলৈ স্থিব কৰিছে। এই সিদ্ধান্ত অনুসৰি অস্থায়ী বিভাগৰ পৰা অব্যাহতি পোৱা ভালোমানলোকক আনকালে নিয়োগ কৰা হৈছে। ৫০০ শিক্ষকক নতুন স্কুলবিলাকত, আক বস্তুমান থকা চৰকাৰী আক সাহায্যপ্ৰাপ্তি স্কুলবিলাকত নিয়োগ কৰিবৰ বাবে ইতিপুৰোবৰ্হ এখন আঁচনি তৈয়াৰ কৰি ভাৰত চৰকাৰলৈ আগৱচোৱা হৈছে। এই আঁচনিত প্ৰথম বছৰত ১৯,৩০০ টকা, দ্বিতীয় বছৰত ২,৩১,৬০০ টকা, তৃতীয় বছৰত ২,৩২,৮০০ টকা আক চতুৰ্থ বছৰ আক তাৰ পিছৰ পৰা ২,৩১,৫০০ টকা, খৰছ হব বুলি অনুমান হয়। ভাৰত চৰকাৰে প্ৰথম বছৰত ১৪,৪৭৫ টকা, দ্বিতীয় বছৰত ১,১৫,৮০০ টকা, তৃতীয় বছৰত ৫৮,২০০ টকা দিব বুলি আশা কৰা হৈছে। চতুৰ্থ বছৰ পৰা সম্পূৰ্ণ খৰচৰ ভাৰ বাজ্যৰ বাজহৰ ওপৰত পৰিব।

শিক্ষিত যুৱকসকলৰ মন চৰকাৰী চাকৰিব পৰা কৃষিৰ প্ৰতি ধাল লোৱাৰৰ বাবে চৰকাৰৰ যথোপযুক্ত সাহায্যত শিক্ষিত যুৱকসকলক আহি কৰি উপনিবেশ সমূহত সংস্থাপন কৰিবৰ নিমিত্তে লোৱা এখন আঁচনিব বিষয়ে চৰকাৰে সক্ৰিয়ভাৱে বিবেচনা কৰিছে।

সাধাৰণ শিক্ষাব পৰা কাৰিকৰী শিক্ষা আক শিল্পকাৰকার্য্য ব প্ৰতি বাইজৰ ধাউতি জন্মেৱাই আক কুটিৰ আক কুড়ায়াতন উদ্যোগৰ উন্নয়ন সাধি হে যে বিনিয়োগ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰি চৰকাৰ এই বিষয় সজাগ হৈছে। কুড়ায়াতন আক কুটিৰ উদ্যোগৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰিবলৈ চৰকাৰে লোৱা কাৰ্য্য সম্পৰ্কে মই উদ্যোগৰ বিষয়ে কণ্ঠতে বহলাই কম। যুৱকসকলক সাধাৰণ শিক্ষাব পৰা কাৰিকৰী শিক্ষা আক শিল্পকাৰকার্য্য ব প্ৰতি ধাউতি জন্মেৱাৰ সম্পৰ্কে অসমৰ নিচিনা এখন নানা প্ৰকাৰে সীমাৰ ভিতৰত থাকিব লগীয়া বাজ্যত যি কাম কৰা সন্তু চৰকাৰে তেনে কাৰ্য্যকৰণক হাতত লৈছে। অসম চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰিং স্কুলত আসনৰ সংখ্যা যোৱা বছৰৰ পৰা ৪০ ব পৰা ৮০ লৈ বচোৱা হৈছে। যোৱা বছৰৰ পৰা এই স্কুলত (১) ড্ৰেফটচ্ৰমেন আক এচাটিমেটৰি, (২) ব্ৰেকসিমিদি আক ওৱেলদাব, (৩) কাপেন্ট্ৰী আক জইনাৰ আদি বিষয়ৰ এটা পাঠ্যক্ৰমৰ আৰম্ভ কৰা হৈছে। এনে প্ৰশিক্ষণ দিবৰ বাবে বৰপেটাতো অন্য এটা শিল্পী শ্ৰেণী খোলা হৈছে আক অদৰ ভাৰিষ্যতে তেনে ধৰণৰ অন্যান্য পাঠ্যক্ৰম খুলিবলৈকে। প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। লগে লগে যোৰহাটৰ টেকনিকেল স্কুলটো উন্নত কৰিবলৈকে। চৰকাৰে কাৰ্য্য হাতত লৈছে আক স্কুলথাটো ভাল কৰা কাৰ্য্য হাতত লোৱা হৈছে। হাতিয়াৰ, সঁঁজ সজুলি আক যজ্ঞপোতি ইত্যাদি কিনিবৰ কাৰণে ১ লাখ টকা যশুৰ হৈছে। অহা বছৰৰ বাজেটত এই উদ্দেশ্যে অধিক ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মাননীয় সদস্যসকল এই কথাত যোৰ লগত সম্মত হৰ যে কেৱলমাত্ৰ চৰকাৰী চাকৰিব ব্যৱস্থা কৰিয়ে বাজ্যৰ শিক্ষিত যুৱকসকলৰ নিৱনুৱা সমস্যাটো আংশিকভাৱে সমাধান কৰিব মোৰাবি। বাজ্যৰ বিভিন্ন উদ্যোগ আক বাজিজ্য সংগঠনবিলাকে এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে চৰকাৰৰ সহযোগত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। অন্যান্য ওচৰচুৰীয়া বাজ্যত উদ্যোগ

ଆକୁ ବାନିଜ୍ୟ ସଜ୍ଜବିଳାକେ ଇଯାକ ସମ୍ବାଦନ କରିବଲେ ଚବକାରବ ଲଗତ ନାନାଭାବେ ସହ୍ୟୋଗ କରିଛେ । ଅମ୍ବର ବିଷୟେ ସେଇ କଥା କରିଲେ ପୋରା ହଲେ ମହି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ପାଲୋହେଁ ତେଣ । ଆମାର ବାଜ୍ୟର ଏହି ବାଢ଼ି ଅଛା ନିବନ୍ଦୁରା ସମସ୍ୟା ସମ୍ବାଦନ ବିଚାର ବିଶୟରେ ତେଁଲୋକର ଏକାନ୍ତ ବିବେଚନାର ପ୍ରୟୋଜନ ଆକୁ ମୋର ମତେ ଏହି ସମ୍ପର୍କେ ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗ ଆକୁ ବାନିଜ୍ୟ ସଜ୍ଜବିଳାକର ଏଟା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଛେ । ତେଁଲୋକେ ସମୟର ଏହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ ବୁଲି ଆଶା କରିଛେ ।

କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗମୟୁହ

ଭାବତର ନିଚିନା ଏଥିର କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶର କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗକ ଉୱସାହ ଦିଯାଟୋ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜକରୀ କଥା ଆକୁ ଦେଶର ବିନିଯୋଗ ସମସ୍ୟା ବ୍ୟାବର ଲଗେ ଲଗେ ସକଳେ ବାଜ୍ୟରେ ଏହି କଥା ବନ୍ଧିତ ଭାବେ ସ୍ଵୀକୃତ ହେଛେ । କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗକ ଉୱସାହ ଦିବର ଅର୍ଥେ ଚବକାରେ ତେଁଲୋକର ଅର୍ଥରେ କଲୋରା ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ବକରର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାହଳ କରିଛେ । ତାର ଡିତରତ କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ଖୁଲିବର ନିମିତ୍ତେ ଧାର ମଞ୍ଚର, କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ଖୁଲିବର ନିମିତ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପତ ବାଇଜର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆକୁ ଚବକାରେ ନିଜେ କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ଖୋଲାଯେ ପ୍ରଧାନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବଚରତ ଏମେ ଉଦ୍ୟୋଗ ଖୁଲିବର ନିମିତ୍ତେ ୯,୫,୦୦୦ ଟକାତାକେ ଅଧିକ ଟକା ଧାର ସ୍ଵକରପେ ଦିଯା ହେଛେ । କୁମାରର କମି, ଚାବୋନ ତୈୟାବୀ, ବାହି ଆକୁ ବେତର କାମ ଇତ୍ୟାଦିତ, ଅମ୍ବର ଡିତର ଆକୁ ବାହିର ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଲବର କାବଣେ ୧୧୮ ବୃତ୍ତି ଦିଯା ହେଛେ । ପାଁଚ ବର୍ଷିବୀଯା ପରିକଳନାର ଅନୁରତ୍ତୀ ସକଳେ କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗର ଆଁଚନିଯେ ମଞ୍ଚର ପାଇଛେ । ଏହିବିଳାକେ ଆଁଚନି ହେଛେ ଏଟା କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆକୁ ଏଟା ସାନି ଉଦ୍ୟୋଗ ସ୍ଥାପନ । ଖରଚର କେଇଟାମାନ ଅଂଶ ବହନ କରିବଲେ ମନ୍ତ୍ର ହୋବା ଭାବତ ଚବକାରେ ସହ୍ୟୋଗ ଆମାର ଚବକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଚରତ କର୍ତ୍ତବୋର । ଆକୁ ଶୀତଳ ପାଟି ବୋରା କାର୍ଯ୍ୟ, ଖେଳନା ଆକୁ ପୁତ୍ରଙ୍କ ତୈୟାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକୁ ଗୀରବ କୁମାରର କାମ ଆବଶ୍ୟକ କରିଛେ । ବିକ୍ରୀର କାବଣେ ବସ୍ତୁ ଉୱେଳନ କରିବଲେ ଶିକୋରା ଆକୁ ପରୀକ୍ଷା ଦେଖୁରାଇ ଇଯାବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅହା ବଚରତ ଏଟା ତେଲ ପେରା ଉଦ୍ୟୋଗ ହାତତ ଲବଲେ ପ୍ରଭାବ କରା ହେଛେ । ଗଜ୍ଜାଲ ତୈୟାବୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିଷୟେ ଚବକାରେ ବିବେଚନା କରିଛେ ।

ସଂବିଧାନର ୨୭୫ ନଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦର ଅଧୀନତୋ ଚାବୋନ ତୈୟାବୀ, ଫଳ ସଂଶକ୍ଷଣ, କୁମାରର କାମ ଇତ୍ୟାଦି ଶିକିବଲେ ଛାତ୍ରସକଳକ ବୃତ୍ତି ଦିଯା ହେଛେ । ଆମଶ୍ରୁବିର ଆହି ଉଦ୍ୟୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକୁ ମୌ ପାଲନତୋ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଯା ହେଯ । ଏମାତ୍ର ବୃତ୍ତିଧାରୀରେ ହାତେ ତୈୟାବୀ କାଗଜ, କିତାପ ବନ୍ଦା, ହାତର ଛାପା, ଫାଇଲ ବର୍ଡ ତୈୟାବୀ ଇତ୍ୟାଦିତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଶେଷ କରିଛେ । ଏଜନ ବୃତ୍ତିଧାରୀକ ଶ୍ରୀନିକେତନତ ବେଁତର କାମର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଯା ହେଛେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବଚରତ କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ସମୀକ୍ଷା ଆଁଚନି ଆବଶ୍ୟକ କରା ହେଛେ । ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ଖୁଲିବର କାବଣେ ଆକୁ ତାତ ଆମାର ବାଇଜକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିବର କାବଣେ ଚବକାରେ ସଦାଯ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାହିରେ । କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗ ମୟୁହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାତାକେ ଅନ୍ତପ ବହନ ମାନତ ହାତତ ନଲଲେ ଯେ ଦେଶର ଆକୁ ବାଇଜକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅରସ୍ତା ଆକୁ ଉଗ୍ନତ କରିବ ନୋରାବି ଏହି କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ ଉପଲବ୍ଧି କରା ହେଛେ ।

କୁଟିର ଉଦ୍ୟୋଗର ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରୋତେ ମହି କାମକପ ଜିଲାର ସର୍ତ୍ତେବାବୀର କାହିଁ ଉଦ୍ୟୋଗର କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି ନୋରାବି । ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗର ଅତୀତ ଗୋବବୋଜ୍ଜଲ ଆକୁ ଇ ଦେଶର ଅଧନୀତି ଏକ ଜକରୀ ଅଂଶ ପ୍ରାହଳ କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଲତ ଅବଶ୍ୟେ ଆଇନା, ଚିନ୍ମାଟି ଆକୁ ଏଲୁ ମିନିଯମ୍ ଲୁପ୍ତ ହବଲେ ଥିବିଛେ । ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗକ ପୁନରଜ୍ଞୀରିତ କରିବର ନିମିତ୍ତେ ଚେଟି କରିବ ଲାଗେ ବୁଲି ଚବକାରେ ଅନୁଭବ କରିଛେ । ଇଯାବ ଏଟା ଉପାୟ ହେଛେ ଉଦ୍ୟୋଗଟୋ ଆଧୁନିକ ଧରଣର କରି ଇଯାକ ସମ୍ମାନ ଆଖୁନିକ ସାଜ ସରଖାମ ଯୋଗାନ ଦିଯା । ସେଇ ଉଦ୍ୟୋଗେ ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗକ ସନ୍ତ୍ରପାତି ଆକୁ ଚବକାରର

খৰচত বখোৱা এজন নিৰ্দেশকৰ সেৱা যোগান দিবলৈ আৰু খটোৱা মূলধনৰ কাৰণে তাৰ সমবায় সমিতিক এটা খণ্ড দিবলৈ এখন আঁচনি তৈৱাৰ কৰা হয়। এই আঁচনি অলপতে মন্তব্য হৈছে। চৰকাৰৰ ২৪,০০০ টকৈও অধিক টকাৰ যন্ত্ৰপাতি আৰু সাজ-সৱলাম কিনিবলৈ আৰু চৰকাৰৰ নিয়োগ কৰা নিৰ্দেশকৰ পৰিচালনাৰ অধীনত সমবায় সমিতিব জিম্মাত সেইবিলাক দিবলৈ স্থিব কৰিছে। তাৰোপৰি খটোৱা মূলধনৰ কাৰণে সমবায় সমিতিক ২০,০০০ টকা খণ্ড দিয়া হৈব। এই পদ্ধতিসমূহৰ দ্বাৰা এই উদ্যোগে কেৱলয়ে জীৱাই থাকিবলৈকে সমৰ্থ হৈব এনে নহয় সমৃদ্ধিৰ পথত অগুৱাৰ বুলিও আশা কৰা হৈছে।

অসম পাট উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰও প্ৰায় একেবৰণবে। সন্তোষ কৃতি পাটৰ প্ৰতিযোগিতাৰ দ্বাৰা এই উদ্যোগ বাধা প্ৰাপ্ত হৈছে। এই সমস্যা সমাধানার্থে উপায় সম্পর্কে চৰকাৰে গভীৰতাৰে বিবেচনা কৰিছে।

৩৩ উদ্যোগসমূহ

কুটিৰ উদ্যোগৰ বিষয়ে কওঁতে এই কথা কৰৰ বৈধকৰো কোনো আৰশ্যক নাই যে ডাঙৰ উদ্যোগসমূহো নহলে দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থ উন্নত কৰিব নোৱাৰি আৰু বাঢ়ি অহা নিবনুৱা সমস্যাও সম্পূৰ্ণকপে সমাধান কৰিব নোৱাৰি। চেনী কাৰখনা, কাগজৰ কাৰখনা, মৰাপাটৰ কাৰখনা, আৰু বিলাতী মাটিৰ কাৰখনা ইত্যাদিৰ নিচিনা ডাঙৰ উদ্যোগ সমহব কাৰণে অসমৰ কেঁচামাল ভালেখিনি আছে। কয়লাৰ পৰা গেচ আৰু অন্যান্য ধৰণৰ অজোৱা বস্ত উৎপাদন কৰিব নিমিত্তেও সন্তোষীয়তা আছে। পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা গঠোতা অজোৱা। বস্ত উৎপাদন কৰিব নিমিত্তেও সন্তোষীয়তা আছে। তথাপি অৱশ্যে অসমত তেনে সকলে বিজ্ঞৰ দৰেই এই উদ্যোগসমূহক ঘৰৱা বিভাগত পেলাইছে। তথাপি অৱশ্যে অসমত তেনে উদ্যোগসমূহৰ উৎকৰ্ষ সাধন হোৱা নাই। ফলস্বৰূপে, কেৱল যে কেঁচামাল বিলাকেই কাৰ্য্যত নথ্যটাকৈ পৰি আছে এনে নহয়, অসমৰ বাইজে অন্য ঠাইৰ কেঁচা মালৰ পৰা তৈয়াৰী কৰা বস্ত বেচি দামত কিনিব লগীয়াও হৈছে। ই যে কেৱল বাইজৰ কিনা শক্তিৰ ওপৰতে ব্যৱহাৰ জন্মাইছে এনে নহয়, চৰকাৰকো ই নানাবকমে বাধা দিচ্ছে। বিলাতীমাটিৰ প্ৰতিষেধক মূল্যৰ জন্মাইছে এনে নহয়, চৰকাৰকৰ কামত খৰচ অধিক হয় আৰু বিলাতীমাটিৰ অভাৱত ঘৰ সজা কাম কেইবাবছৰ বাবে চৰকাৰক কামত খৰচ অধিক হয় আৰু বিলাতীমাটিৰ অভাৱত ঘৰ সজা কাম কেইবাবছৰ লৈকে হঁহকি যায়। সেইদৰে কাগজৰ অভাৱতো বাইজ আৰু প্ৰশাসনে যথেষ্ট কষ্টভোগ কৰিছে।

অসমত এনে উদ্যোগৰ উন্নতি হোৱা হলে বিনিয়োগ সমস্যাও একেবাৰে অদৃশ্য হলহেঁতেন। দেশ বিভাজনৰ পাচৰ পৰা এই বাজ্যলৈ আহিবৰ নিয়মতে পৰিবহনৰ অস্তুবিধি হোৱাৰ বাবেই দেশ বিশেষকপে বাধা প্ৰাপ্ত আৰু উদ্যোগকাৰীসকল অসমলৈ নাহে। ভাৰতৰ বাকী অংশৰ লগত প্ৰধানকৈ ঘৰৱা উদ্যোগকাৰীসকল অসমলৈ নাহে। কেৱল যে যথেষ্ট এই বাজ্যৰ সম্পৰ্ক কেৱল এটা সামান্য বেল শাখাৰ যোগেদি। কেৱল যে যথেষ্ট কপে নোপোৱাচোৱেই সমস্যা। এনে নহয় কিন্ত হলেজো বৰ দীঘল। ফলস্বৰূপে পৰিবহন বিশেষকপে বাধা প্ৰাপ্ত আৰু উচ্চ পৰিবহন খৰচৰ বাবেই অসমত বস্তৰ মূল্য বেছি হয়। অসমত কাৰখনা খুলিবৰ কাৰণে আৰু মৰাপাটৰ বস্ত, চেনী, কাগজ, বিলাতী মাটি আৰু আন তেনে বস্ত উৎপাদন কৰিব নিমিত্তে ঘাইকৈ যন্ত্ৰপাতি আৰু সা-সজুলি আনিবলৈ পৰিবহনৰ মানুহৰ ধাৰণা যে পৰিবহনৰ অস্তুবিধিৰ বাবেই অসমত ব্যৱহৃত হৈ বাহি থকা বস্তুখিনি বাহিবৰ বজাৰত বেচিবলৈকে। তেনে স্থুবিধিৰ ব্যৱহৃত হৈ বাহি থকা বস্তুখিনি বাহিবৰ বজাৰত বেচিবলৈকে। তেনে স্থুবিধিৰ ব্যৱহৃত হৈ বাহি থকা বস্তুখিনি বাহিবৰ বজাৰত বেচিবলৈকে।

এই স্থুযোগতে মই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক সানুনয়ে অনুৰোধ জনাওঁ যে তেওঁলোকে যেন এই বিষয়টো বিবেচনা কৰি কেৱল পৰিবহনৰ কাৰণেই বদ্ধিত স্থুবিধিৰ ব্যৱহৃত কৰে এনে নহয়, অসমলৈ অনা বস্ত বিশেষকৈ অসমত মিল আৰু কাৰখনা খুলিবৰ কাৰণে অনা যন্ত্ৰপাতি আৰু অসমত প্ৰচুৰ পৰিমাণে পৰি থকা কেঁচা মালৰ পৰা বস্ত তৈয়াৰ কৰিবলৈ অনা আৰশ্যকীয় উৎপাদনৰ পৰিবহন খৰচৰ কমাই দিয়ে। অসমৰ উদ্যোগ-সমূহৰ উৎপাদন বাহিবা বজাৰত বেচিবলৈকে। তেনে স্থুবিধিৰ ব্যৱহৃত হৈ বাহি থকা বস্তুখিনি বাহিবৰ বজাৰত বেচিবলৈকে।

মন্দির আৰু প্রচেষ্টা বিকলে যাৰ, অসমৰ কেঁচামাল অব্যৱহৃত হৈ থাকিব আৰু এই সৌমান্ত বাজ্যৰ অৰ্থনীতি কেতিয়াও সুস্থ ভেট্টি প্রতিষ্ঠিত নহৰ। আমি নিজে অসমত বৃহদায়াক্ষণ উদ্যোগ প্রতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ কেঁচা মাল কামত খটাৰ বাবে সকলো যুক্তিযুক্ত সুবিধা দিবলৈ প্ৰস্তুত। আমি বেহাই নিবিধিত মাটি আৰু অন্য যুক্তিযুক্ত বেহাই দিবলৈ প্ৰস্তুত। এইবিলাক উদ্দেশ্যেৰে খুলিবলৈ লোৱা অনুষ্ঠানক আংশিক মূলধন দি সহায় কৰিবলৈও আমি ইচ্ছুক। প্ৰকৃততে বিত্তীয় নিগমটো প্রতিষ্ঠা কৰিবলৈ কাৰ্য্য প্ৰস্তুত কৰাৰ বাছিৰেও আমি এটা নতুন ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰিছ়। আৰু বহুৎ আৰু মজলীয়া আকাবৰ উদ্যোগসমূহক খণ দিবৰ নিমিত্তে অহা বছৰ বাজেটত এটা টকা ধৰিছোঁ। অসমত উদ্যোগৰ উন্নয়ন প্ৰমাণ দিব। যই আশা কৰেঁ। যে চৰকাৰে যিসকলৰ কাৰণে কাম কৰিবলৈ আগবঢ়িছে তেওঁলোকে যেন চৰকাৰৰ উদ্যোগ সুবিধা গ্ৰহণ কৰে।

ভূমি আৰু সংস্থাপন

যই দুখেৰে সৈতে জনাও যে জৰীদাৰী উচ্চেছদকৰণৰ বিষয়ত বিশেষ আগবঢ়াতো সম্বৰপৰ হোৱা নাই। যই যোৱা বছৰ বাজেট বজ্জ্বাত উল্লেখ কৰা পৰিস্থিতিয়ে এতিয়াও চলি আছে। যোৱা চেপেষৰ্বত এই সদনত পাৰিত হোৱা সংশোধনী বিলখনে বাস্তুপতিব অনুমোদনৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰিছে। সেইদৰে ১৯৫৩ চনৰ অসম অনৱ খেতিৱক নগৰীয়া অঞ্চলৰ বায়তীস্থত বিলখনেও বাস্তুপতিব অনুমোদন এতিয়ালৈকে পাৱা নাই।

বৰ্তমান বছৰলৈকে ১,৪৬,২৪৯ বিষা বাহি হৈ থকা চাহ বাগিচাৰ ভূমি পাই তাক ভূমিহীন বাইজক বিলাই দিয়া হৈছে। উপযুক্ত বন বিজাৰ্ড, গাও বিজাৰ্ড আৰু ব্যৱসায়ী চৰণীয়া বিজাৰ্ড ব পৰাও বৰ্তমান বছৰত চৰকাৰে ৬৬১১ বিষা ভূমি ভূমিহীন কৃষকক বণ্টন কৰিছে।

ব্যৱসায়ী চৰণীয়া বিজাৰ্ড, চাহ বাগিচাৰ পৰা লোৱা মাটি আৰু বন বিজাৰ্ড ৪৬৬৮ টা ভৱিকল্প আৰু বান বিবৰ্স্ত পৰিয়ালক স্থায়ীভাৱে আৰু ৩,০০০ টা তেনে পৰিয়ালক অস্থায়ীভাৱে পুনৰসংস্থাপন কৰা হৈছে। এতিয়াও আৰু ১৫০০ তকেও অধিক বিবৰ্স্ত পৰিয়াল আছে, তেওঁ লোকৰ কাৰণে কাৰ্য্যকৰীভাৱে পুনৰসংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। তেওঁলোকৰ কাৰণে সম্ভৱস্থলত চাহবাগিচাৰ বাহি হৈ থকা ভূমি লোৱা হৈছে।

কাছাৰ পুনৰসংস্থাপন কাৰ্য্য থায় শেষ হৈ আছিছে। গুৱাহাটীৰ পুনৰসংস্থাপন কাৰ্য্য ইতিপুৰোবেই শেষ হৈছে। আৰু আপুৰ্ব অঞ্চলসমূহৰ পুনৰসংস্থাপনৰ কাৰ্য্যও লগে লগে আগবঢ়িছে। কামকপ আৰু শিৱমাগৰ জিলাৰ পুনৰসংস্থাপন কাৰ্য্য হাতত লবৰ সময়ো পাবেছি আৰু সম্ভৱ হলৈ তাক হাতত লবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

খনিজত দ্রব্যৰ ক্ষেত্ৰত অসম তেল কোম্পানীক এটা “এৰ মেগনেটিক প্ৰেভিটি” ভূমিকল্প সমীক্ষা চলাবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছে। এই বছৰ মার্চ লৈকে এই সমীক্ষা চলোৱা হৰ। বেকাৰ যুৱক সকলক সম্ভৱস্থলত নিয়োগ কৰা পক্ষতি স্বৰূপে চৰকাৰে এই সংগঠণৰ সকলো শাখাতে বেকাৰ যুৱক সকলক নিয়োগ কৰিবৰ আৰু প্ৰশিক্ষণ দিবৰ নিমিত্তে চৰকাৰে এই সংগঠণবিলাকৰ লগতে চুক্তি কৰিছে।

সংথাৱ

পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত আমি যৈ ২,৬৫,০০,০০০ টকা নিকপিত খৰচত ৭৩৬ মাইল আলিবাট নিৰ্মাণ আৰু উন্নয়ন কৰিবৰ কাৰণে আৰু ৮ খন ডাঙৰ দলং নিৰ্মাণ কৰিবৰ কাৰণে এখন কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰিছোঁ। মাননীয় সদস্যসকলৰ সেই কথা সম্পূৰ্ণকপে মনত আছে বুলি যই স্বনিশ্চিত। ১৯৫০ চনত বাজ্যৰ বাজহৰ পৰা ২০ টা আলিবাটৰ কাম আৰম্ভ কৰা হয়। বৰ্তমান বছৰত চৰকাৰে বাকী আলিবাট আৰু দলংবিলাকৰ কাৰ্য্য হাতত লবলৈ সম্ভুব কৰিছে। প্ৰকৃতপক্ষে সকলো আলিবাটৰ কামেই আৰম্ভ কৰা হৈছে আৰু দলংবিলাকৰে আগতীয়া কাৰ্য্য হাতত লোৱা হৈছে।

সমবায় ভেটিত গাঁরব আলি-পদুলির উন্নতি করিবের উদ্দেশ্যে যোরা বছরত চৰকাৰৰ এখন আঁচনি মশুৰ কৰে। এই আঁচনিৰ বাবদ খৰচ ধৰা হৈছিল ৩,০০,০০০ টকা। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, বাজ্য চৰকাৰ আৰু স্থানীয় নিকায় পৃত্যেকেই সমান পৰিমাণে এ লাখকৈ এই ব্যয় বহন কৰিব লগা ইয়। সেই একে ভিত্তি এই আঁচনিৰ বাবদ ৯,০০,০০০ টকা ব্যয় কৰিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে।

গুৱাহাটী চহৰ মাজেদি বেলৰ আলি নিৰ লগা হোৱাত তাৰ বাইজৰ চলা-চলত হোৱা অস্বিধাৰ বিষয়ে আপোনালোক সকলোৱে জানে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগতো বহু দিনৰ পৰাই এই বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। শেষত বেল মঙ্গলীয়ে সন্মতি জনাইছে যে চৰকাৰৰ দলঙ্গৰ লগত লগ লগাই আৱশ্যকীয় বাস্তা নিৰ্মাণ কৰিবলৈ সন্মত হলে শিলং-গুৱাহাটী বাস্তাৰ চকৰ ওপৰত এখন দলং নিৰ্মাণৰ ব্যয় বেল কৰ্তৃপক্ষই বহন কৰিবলৈ স্বীকাৰ কৰিছে। এই দলঙ্গৰ লগত লগ লগাই বাস্তিৰ লগা বাস্তা সম হৰ বাবে অন মানিক হিচাবে ৮,৮০,০০০ টকা ব্যয় ধৰা হৈছে। এই টকাৰ আধা ভাৰত চৰকাৰে অনুদান হিচাবে দিব আৰু বাস্তি আধা চৰকাৰে বহন কৰিবলৈ সন্মত হৈছে।

বাড়িক বাস্তা সম হৰ বাহিৰেও, বাস্তীয় বাজ পথৰ কামো আগ বাঢ়িছে। নগাঁৰব কলং নদীৰ ওপৰত এখন বহন দলং নিৰ্মাণ কাম ইতিমধ্যে আৰম্ভ কৰা হৈছে। খোৱাঁ আৰু যোৰহাটৰ মাজৰ বাস্তীয় বাজপথত শিল দিয়া কাম প্ৰয় শেষ হৈছে আৰু নুমলিগৰ আৰু যোৰহাটৰ মাজৰ বাস্তাৰ কামো ভালেখিনি আগ বাঢ়িছে। পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ কেন্দ্ৰীয় শাখাৰ অধীনত বাস্তীয় বাজপথৰ আৰু উন্নয়ণমূলক কাম হাতত লবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে। দুমড়ুমাত এখন দলং, ডিঙুগড়ৰ তিলইজানৰ ওপৰত এখন দলং, শিৰসাগৰৰ ওচৰত দৰিকা দলং আৰু যোৰহাটৰ ভোগদৈ নদীৰ ওপৰত আৰু এখন দলং নিৰ্মাণ কাম এই শাখাৰ ভিতৰত পৰিষ্ঠে।

বিভিন্ন শিক্ষা বিষয়ক, চিকিৎসা বিষয়ক, যাতায়াত আৰু বাজ্যৰ অন্যান্য সা-স্বিধাৰ উন্নয়নৰ কাৰণে বহুল প্ৰশংসনীয় ব্যৱস্থা আৰু আন আন ভালেমান নিৰ্মাণমূলক ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। গড়কাণ্ঠানি বিভাগৰ হাতত অতি বেচি পৰিমাণৰ ঘৰ নিৰ্মাণ আঁচনি আছে। উপযুক্ত চৰকাৰী বিষয়া আৰু দৰ্কাৰী বস্ত-বেহানী সীমাবদ্ধ হোৱা স্বত্বেও এই বিভাগে সমগ্ৰ বাজ্য জুবি বহুতো ঘৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য হাতত লৈছে, ইয়াৰ বাহিৰেও বিভাগৰ হাতত সমগ্ৰ বাজ্য জুবি বহুতো ঘৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য প্ৰায় ৫ লাখ টকা ব্যয়ত ভাক আৰু টেলিগ্ৰাফ বিভাগৰ কেতোৰো ঘৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য আছেই।

গড়কাণ্ঠানি বিভাগৰ কাম খৰখেদাকৈ আগ নবজা বুলি থায়েই সমালোচন। হোৱা দেখা যায়। ভুল বাতৰিৰ নিমিত্তেই সাধাৰণতে এই সমালোচনা হয়। যুক্তি পূৰ্বে বছৰত প্ৰায় ৪০ লাখ টকাৰ আঁচনি লোৱাৰ বিপক্ষে এতিয়া এই বিভাগৰ হাতত ৬ কোটিতকৈও প্ৰায় ৫ লাখ টকাৰ আঁচনি আছে। আনহাতে, এই কাম গ্ৰহণ কৰিব নিমিত্তে কাৰিকৰী লোকৰ অধিক টকাৰ আঁচনি আছে। আনহাতে, এই কাম গ্ৰহণ কৰিব নিমিত্তে কাৰিকৰী লোকৰ অভাৱ ! এই বিভাগত ইঞ্জিনীয়াৰ, অভাৱচিয়াৰ, কঞ্চিপিটুটৰ আৰু দ্রাফটচমেন আদিব অভাৱ ! এই বিভাগত ইঞ্জিনীয়াৰ, অভাৱচিয়াৰ, কঞ্চিপিটুটৰ আৰু দ্রাফটচমেন আদিব অভাৱ ! অসমৰ বাহিৰ পৰা এনেবোৰ কামৰ বাবে লোক অনিবলৈ যত্ব কৰা যথেষ্ট অভাৱ। কিন্তু সদৌ ভাৰততে কাৰিকৰী লোকৰ সংখ্যা কম। তাৰ ফলত, গড়কাণ্ঠানি বিভাগৰ কাম ক্রতৰ গতিত আগ বাঢ়িৰ পৰা নাই।

শিক্ষা

বাজ্যৰ মাধ্যমিক ক্ষুলত ইংৰাজী শিক্ষাকাৰী মান যে হাস হৈ গৈছে সেই বিষয়ে বোধকৰো মাননীয় সদস্য সকলৰ দৃষ্টি পৰিষ্ঠে। ইংৰাজী শিক্ষক সকলে যাতে ছাত্ৰক ভালদৰে ইংৰাজী শিক্ষ। দিব পাৰে সেই বাবে শিক্ষক সকলক উপযুক্ত ভাৱে প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ আৱশ্যক বোধ কৰা হয়। সেই উদ্দেশ্যত ইংৰাজী শিক্ষক সকলৰ কাৰণে বিশেষ

প্রশিক্ষণ শ্রেণী এটা খুলিবর নিমিত্তে গুরাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ক অনুরোধ জনোৱা হয়। এই বিষয়ক সকলো ব্যৱস্থা চূড়ান্ত ভাবে ঠিক কৰা হয় আৰু সেই উদ্দেশ্যত বিশ্ববিদ্যালয়লৈ অনুদান আদিও দিয়া হৈছে।

মাননীয় সদস্য সকলে শুনি স্বীকৃত হব যে বাধিক অনুদান আদিব বাহিবেও যোৱা মার্চ মাহত হোৱা ধূমুৰাই কৰা ক্ষতি পুৰণার্থে এই বছৰত সাহায্য প্রাপ্ত হাইকুল সমূহলৈ ৭৫,০০০, টকা দিয়া হৈছে।

বাধামিক স্কুলত বাণ্ডিভাষা প্রচলন কৰিবৰ নিমিত্তে চৰকাৰৰে লোৱা লক্ষ্যত ১৩০ খন সাহায্য প্রাপ্ত হাইকুললৈ ১৯৫৩-৫৪ চনৰ ভিতৰত বছতো অনুদান দিয়া হয় আৰু অহা বছৰত সেই উদ্দেশ্যত আৰু ১৩০ খন স্কুললৈ সেই একে ধৰণৰ অনুদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছে। এই স্কুল সমূহত প্ৰয়োজন মতে অৰ্হতা সম্পূৰ্ণ হিন্দী শিক্ষক দিবৰ নিমিত্তে মিছামাৰী চৰকাৰী হিন্দী প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰত শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা ৫০ ব পৰা ১২৫ লৈ বচ্চৰাৰ হৈছে।

মাননীয় সদস্য সকলে বাজেট দ্বাৰক-পত্ৰৰ পৰিশিষ্টত থকা কথা দেখিবলৈ পাইছে যে চৰকাৰী নাইবা সাহায্যপ্রাপ্ত নাইবা স্থানীয় নিকায়ৰ অধিনস্ত সকলো এম, ডি, স্কুল অহা ১ এপ্ৰিলৰ পৰা স্কুল মণ্ডলীৰ অধীনলৈ নিবলৈ স্থিৰ কৰা হয়। আৰু এই উদ্দেশ্যত অহা বছৰত বাজেটত ১৯ লাখ টকাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। যোৱা তিনি বছৰত ব্যৱস্থাৰ গড় হিচাবত এম, ডি স্কুলৰ বাবিক খৰচৰ বাবদ স্কুল মণ্ডলীৰ নিধিলৈ বৰঙনি যোগোৱাৰ ভাৱ স্থানীয় মণ্ডলীৰ ওপৰত পৰিচ্ছে।

এই ব্যৱহাৰ দ্বাৰা এম, ডি, স্কুল সম্পৰ্কত স্থানীয় মণ্ডলীৰ কৰ্তৃব্য লাঘব হব বুলি আশা কৰা যায়। যোৱা তিনি বছৰত ব্যৱস্থাৰ গড় হিচাবত স্কুল মণ্ডলীৰ নিধিলৈ যদিও এই স্থানীয় মণ্ডলীয়ে বৰঙনি যোগোৱা লগা হৈছে, তথাপি এই বিষয়ত দিনে দিনে বাঢ়ি অহা খৰচৰ হোৱাৰ পৰা ই অব্যাহতি পাৰ। এম, ডি, স্কুলৰ খৰচৰ মাত্ৰা দিনে দিনে বাঢ়ি যোৱা স্বাভাৱিক, কিন্তু স্থানীয় মণ্ডলীৰ খৰচৰ মাত্ৰা সদায় একে পৰিমাণে থাকিব। ইয়াৰ দ্বাৰা স্থানীয় মণ্ডলী যথেষ্ট পৰিমাণে উপকৃত হৈব।

চৰকাৰৰে প্ৰাথমিক আৰু বুনিয়াদী শিক্ষা একত্ৰিকৰণৰ লক্ষ্য থাহণ কৰিছে। প্ৰতি বছৰে প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ সংখ্যা মতে বুনিয়াদী শিক্ষালয়ৰ সংখ্যা বাঢ়াই নিৱালৈ হৈছে। যোৱা বছৰত প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ সংখ্যা ২৪৩ আছিল, কিন্তু চলিত বছৰত প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ সংখ্যা ৪৮৯, হয় আৰু এই বছৰত ২১৪ জন শিক্ষকে প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰিছে। অহা বছৰত নতুন আঁচনিৰ কাৰ্য তালিকা মতে নিৱনুৱা সমস্যা সমাধানার্থে ভাৰত চৰকাৰৰ সাহায্যত ৫০০ জন শিক্ষকৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ উপৰিও প্ৰাথমিক শিক্ষালয়ত ৩০০ জন ওপৰিও শিক্ষকৰ নিমিত্তে ১,৬৫,০০০ টকাৰ দিহা কৰা হয়।

নেশ্যনেল কেডেট কৰ্পচ আঁচনিৰ প্ৰতি বহ সংখ্যক লোকৰ আগ্ৰহ জনিষ্ঠে। এই আঁচনি বৰ্তমান সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত বেঁচি পৰিমাণে সৰবৰহী হৈ উঠিছে আৰু চলিত বছৰত জিলালৈ বৃদ্ধি কৰিছে। এই আঁচনিৰ পৰিসৰ সংযুক্ত খাইয়া-জয়সীয়া পাহাৰ, নগাৰ পাহাৰ আৰু লুচাই পাহাৰ বিষয়েও এতিয়া চৰকাৰে যন্মোনিবেশ কৰিছে।

শিক্ষাৰ অধীনত লোৱা পোঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা চলিত বছৰত আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই আঁচনিৰ অস্তৰ্ভূক্ত হৈছে যোৱহাটৰ কাৰিকৰী স্কুলৰ উন্নয়ণ আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ঘৰ নিৰ্মাণ। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ঘৰ নিৰ্মাণার্থে চলিত বছৰত ১০,৭৫,০০০ টকা সঞ্চুৰ কৰা হৈছে।

এই বচ্রত আবস্থ করা, তারত চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভিন্ন সাহায্যত লোৱা পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ কেন্দ্ৰীয় শাখাৰ ভিতৰত পৰিষে—(১) প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকৰ নিমিত্তে বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণ স্কুল, (২) দুখন প্ৰধান বুনিয়াদী স্কুল, (৩) পাঁচটা সামুহিক কেন্দ্ৰ, (৪) পথিভিড়াল সেৱা আৰু (৫) প্ৰাথমিক স্কুলৰ উন্নয়ণ।

ପରିକଳ୍ପନାଖନବ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶାଖାର ଅଧିନିତ ଆକୁ ଘୋଲ ଖନ ଆଁଚନିବ ବିଷୟେ ଡାବତ ଆକୁ ଅସମ ଚବକାବର ମାଜତ ବିବେଚନା ଚଲିଛେ । ବିଭିନ୍ନ ବଚ୍ଚବ ଶେଷ ନୋହଓତେହି ଏହି ଆଁଚନି ସମ୍ମହ ପ୍ରୋଗାର୍ଥେ ଡାବତ ଚବକାବର ମଞ୍ଚୁବୀ ଲାଭ କବା ହବ ବୁଲି ଆଶୀ କବା ହେଛେ । ବିଭିନ୍ନ ପରିବିହିତ ସ୍ଵର୍ଗଜନକ ନୋହୋରା ଅନ୍ତେବେ ପାହାବ ଆକୁ ଡେୟାମ ଉତ୍ସବ ଅଫ୍ଲବ ନିମିତ୍ତେ ଅହା ବଚ୍ଚବର ବାଜେଟଟ ବହ ଗଂ୍ଧ୍ୟକ ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ନତୁନ ଆଁଚନି ଅନ୍ତର୍ଭାବ କବା ହେଛେ । ବାଜେଟ ସମ୍ବାଦ-ପତ୍ରର ପରିଶିଳ୍ପିତ ତାତ ବିକ୍ରିତ ବିବରଣ ଆଛେ ଆକୁ ଏହି ଆଁଚନି ସମ୍ମହ ବାବଦ ଅହା ବଚ୍ଚବତ ୨୮,୬୦,୭୦୦ ଟକା ବ୍ୟାଙ୍ଗ କବିବଲୈ ଆକୁ ସର୍ବଶେଷତ ଏହି ସମ୍ପର୍କତ ୪୦,୨୪,୩୬୨ ଟକା ବ୍ୟାଙ୍ଗ କବିବଲୈ ଛିବ କବା ହେଛେ ।

শিক্ষা সম্পর্কত আমি কিমানদূর অগ্রসর হৈছো সেই বিষয়ে যই মোৰ পূৰ্বৰ বাজেট
বজ্ঞ্ঞতা পৰিকাবকৈ উল্লেখ কৰিছো। মাননীয় সদস্য সকলে দেখিবলৈ পাৰয়ে ১৯৪৫-৪৬
চনত '৩৭—শিক্ষাব' অধীনত ধৰা ৪৪,০০,০০০ টকাৰ বিপক্ষে আহা বছৰ বাজেটত
২,৮২,৮১,০০০ টকা ধৰা হৈছে। ইয়াৰ বাহিবেও শিক্ষাব শিতানত পোন পাটিয়াকৈ
নেদেখুৱা আৰু বছতো অন্যান্য খৰচ আছে। মেইবোৰ হৈছে ডাঙৰী শিক্ষা, কৃষি বিষয়ক
শিক্ষা, পশু চিকিৎসা বিষয়ক শিক্ষা, উচ্চ শিক্ষার্থী দিয়া অন্যান্য ধৰণ ইত্যাদি। শিক্ষা
বিষয়ৰ সকলো খৰচ এক মুঠে ধৰিবলৈ ১৯৫০-৫১ চনত ১,৬১,৫০,০০০ টকা, ১৯৫১-৫২
চনত ১,৮৪ ৮৯,০০০ টকা, ১৯৫২-৫৩ চনত ১,৯৮,৮২,০০০ টকা হয়। চলিত বছৰ
সংশোধিত বাজেটত এই শিতানত হোৱা খৰচৰ পৰিমাণ ২,১৭,১০,০০০ টকা আৰু
আহা বছৰ কাৰণে ইয়াৰ পৰিমাণ হয় ২,৯৮,৯৭,০০০ টকা। শিক্ষানুষ্ঠানৰ গৃহ নিৰ্মাণৰ
বাবে দিয়া ২৫ লাখ টকা এই খৰচৰ ভিতৰত ধৰা হোৱা নাই।

এই উদ্দেশ্যে আমি আক কিমানদূর অগ্রসর হব পাবো সেই বিষয়ে খন্তেক বিবেচনা কৰিবলৈ মাননীয় সদস্যসকলক মই অনুবোধ কৰেঁ। আমাৰ মুঠ বাজহ ১৫ কোটিতকৈও কম। তাৰ ভিতৰত শিক্ষাৰ বাজেটও ৩ কোটি টক। ধৰা হৈছে। অথাৎ আমাৰ মুঠ কম। তাৰ ভিতৰত শিক্ষাৰ কুৰি ভাগ অকল শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যেই ধৰা হৈছে। শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পদবাজিৰ শক্তকৰা কুৰি ভাগ অকল শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যেই ধৰা হৈছে। শিক্ষাৰ গুৰুত্ব কোনোও ন হই কৰিব নোৱাৰিলৈও সামাজিক সেৱা আক উন্নয়নমূলক আঁচনি সমূহৰ প্ৰতিও বিবেচনা কৰা যু গুতা গতিকে শিক্ষায় লক কার্য্যত আক কিমান আগ বাঢ়িৰ পৰা যায় সেই বিষয়ে বিবেচনা কৰা যু গুতা গতিকে শিক্ষায় লক কার্য্যত আক কিমান আগ বাঢ়িৰ পৰা যায় সেই বিষয়ে এটা সীমা বাধি বিবেচনা কৰাটো উচিত বুলি মই ভাৰো। এই সম্পর্কত মাননীয় সদস্য সকলৰ পৰা দিহা পৰামৰ্শ আহ্বান কৰিলো। শিক্ষা বিষয়ত কৰা ব্যয় সম্পর্কত সমগ্ৰ ভাৰতৰ ভিতৰত আমি গৌৰব কৰিব জাগিব বুলিয়েই এই সাম্মানৰ কাৰণে আমি বাকী সকলোৰোৱা বিসুজৰ্জন দিব নোৱাৰে।

অধিক শস্য উৎপাদন

গড়কাংপ্তানি বিভাগে লোরা অধিক শস্য উৎপাদন বিভাগের জলসিঞ্চন আঁচনি
সমূহৰ বিষয়ে যই আগেয়ে উল্লেখ কৰি আছিছো। ইয়াৰ উপবিও কষি বিভাগে
কেতোৰো কৃদূ জলসিঞ্চন প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছে। যোৱা বছৰত সৰৰ্বমুঠ ৮৮৬ টা প্ৰচেষ্টাৰ
কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে আৰু তাৰ পৰা অনুমানিক হিচাপে ১,৮০,০০০ একৰ মাটি উপকৃত হব বুলি
ন্তিব কৰা হৈছে।

বিভাগৰ অন্যান্য কাম কাজো সুচৰকপে আগ বাঢ়িছে। নগৰ আৰু গাঁও উভয় অঞ্চলত
পচন সাৰ তেয়াৰ কৰা কামত যথেষ্ট পৰিমাণে কৃতকাৰ্য্য হৈছে। হাড়ৰ শুৰিৰ সাৰ আৰু
খলিহৈ আদি পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে বিতৰণ কৰা হয় আৰু এনে ধৰণৰ কৃত্ৰিম সাৰৰ চাহিদা ক্ৰমে
বাঢ়ি যোৱা দেখা যায়।

জনসিক্ষণের উদ্দেশ্যাত শক্তি পাস্পার ব্যবহার সরবরাহী হৈ উঠাৰ নিমিত্তে তাৰ চাহিদা। বাঢ়ি যায় আৰু পূৰ্বৰ ১৬টা পাস্পার উপৰি চলিত বছৰত আৰু ৪৮ টা পাস্প দিয়া হয়।

বাজ্যত নতুনকৈ অৱলম্বন কৰা জাপানী পক্ষতিৰ খেতি কৰা প্ৰণালী উৎসাহজনক ফল পোৱা যায়।

ব্যবহাৰ

চাহ বাগিচাৰ ভূমি আৰাদীকৰণ আঁচনিৰ অধীনত প্ৰায় ৭,০০০ একৰ মাটিত খাদ্য শস্যৰ খেতি কৰা হয়। কাৰ্কিত লোৱা ভূমি আৰাদীকৰণ আঁচনিৰ কাম আশানুকূপ ভাবে আগ বাঢ়ে। কামকপ, দৰং আৰু কাছাৰত লোৱা ক্ষুদ্র আৰাদীকৰণ আঁচনি সমূহৰ কামো আৰম্ভ কৰা হৈছে। কামকপ জিলাৰ সুৱনথাটা অঞ্চলতো এখন বিৰাট আকাৰৰ ভূমি আৰাদীকৰণ আঁচনি লোৱা হৈছে।

মীন পন্থন

অসমৰ বাইজৰ মাছ এটা প্ৰধান খাদ্য। অসমত মাছ পোহাৰ যথেষ্ট সুবিধা থকা স্বত্বেও বছৰি বছৰি মাছৰ যোগান হাস হৈ গৈছে। চৰকাৰৰ মাছৰ যোগান বচাৰৰ নিমিত্তে চেষ্টা কৰিছে, কাৰণ মাছ এটা প্ৰধান খাদ্যৰ উপৰিও ই জীৱন ধাৰণৰ ওপৰক্ষ উপায়। চৰকাৰৰ এই সম্পর্কত লোৱা আঁচনিসমূহত ভালেখিনি কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিছে। গুৱাহাটী, বহা, শিৰসাগৰ, ছিলচৰ, সালচাপা আৰু ডিঙুগড়ত মীন পন্থন খোলা হৈছে। এই মীন পন্থন সহমূৰ লগতে বাইজৰ যোগান ধৰিবৰ নিমিত্তে মাছৰ পোনা বখা কেন্দ্ৰ খোলা হৈছে। চলিত বছৰত ৯৬,০০০ টা মাছৰ পোনা সেই মাছৰ ফৰ্মবোৰত এবি দিয়া হয় আৰু ৮২,০০০ টা মাছৰ পোনা সংগ্ৰহকাৰী কেন্দ্ৰসমূহৰ পৰা জোগাব কৰা হয়। প্ৰায় ৩৯,০০০ টা মাছৰ পোনা বাইজৰ বিক্ৰি কৰা হয়। অহা বছৰত ইয়াৰ আৰু উন্নতি কৰিবৰ নিমিত্তে মনস্ত কৰা হৈছে। যোৱা ডাঙৰ ভূমিকল্পৰ পিছৰ পৰা মাছৰ যোগান হাসহৈ আহে। এই সমস্যা সমাধানাথে যত্ন লোৱা হৈছে। মীন পন্থনৰ উন্নতি কৰা আমাৰ এটা অতি লাগতিয়াল কথা হৈ পৰিছে। গতিকে, মাছ মৰি যোৱা সমস্যাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰি ইয়াৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব্ব নিমিত্তে মীনপন্থন বিভাগৰ অধীনত এজন ইঞ্জিনিয়াৰ নিযুক্ত কৰিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে।

চিকিৎসা

অসমৰ গাঁএগা অঞ্চলত চিকিৎসা বিষয়ক সুবিধা দিয়াৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা চিকিৎসা বিভাগৰ কাম কাজ পূৰ্বৰ দৰেই চলি থাকে। কিন্তু এই উদ্দেশ্যাত অৰ্হতা সম্পূৰ্ণ ডাঙৰৰ অভাবত এই লক্ষ্যত গাঁএগা অঞ্চলত চিকিৎসামূলক সা-সুবিধা দিবৰ নিমিত্তে চলিত বছৰত দৰে অহা বছৰৰ বাজেটটো দিহা বখা হৈছে। বাজেটোৰ স্মাৰক-পত্ৰৰ পৰিশিষ্টৰ প্ৰতি মাননীয় সদস্য সকলৰ মনোযোগ আৰুৰ্ধণ কৰা হ'ল।

মেডিকেল কলেজৰ গৃহ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সন্তোষজনক ভাৱে আগ বাঢ়িছে। প্ৰায় ৩৭ লাখ টকাৰ ব্যয়ৰ প্ৰথম অৱস্থাৰ কাম প্ৰায় সম্পূৰ্ণ হৈছে। পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত আন এখন গৃহ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য-সূচীৰ কাম চলিত বছৰত আৰম্ভ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ কাম অহা দুৰ্বল ধৰি চলিব। মাননীয় সদস্য সকল শুণি স্বীকৃত হৰ যে মেডিকেল কলেজত চেষ্টা হাস্পাতাল এখন খুলিবৰ বাবে ডিঙুগড়ৰ এজন উদাৰ চাহ বাগিচাৰ মালিক অল হাজ জোনাৰ জালালউদ্দিন আহমদে প্ৰায় ২০ লাখ টকা দান দিবলৈ স্বীকাৰ কৰিছে। আন এজন উদীয়ান ব্যৱসায়ী ডেকা শ্ৰেণীনেশ চৰ্জ দুৰৱাই মেডিকেল কলেজত দুখন বিছনাৰ যক্ষা বোগীৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে এটি ঘৰ নিৰ্মাণাথে ৪৬,০০০ টকা দিবলৈ কথা দিছে। এই দুয়ো কাৰ্য্য এতিয়া আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই বছৰত যক্ষা চিকিৎসালয়ৰ বিছনাৰ সংখ্যা ১৭ লৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে। এই বিত্তিয় বছৰৰ শেষ হোৱাৰ লগে লগে অঙ্গোপচার থিয়েটাৰ ঘৰ নিৰ্মাণ কাম শেষ হ'ব। হাস্পাতালৰ অৱস্থা উন্নতি কৰিবৰ নিমিত্তে আৰু বোগীৰ বিছনাৰ সংখ্যা এশ বচাৰৰ নিমিত্তে পাঁচ লাখ টকা ব্যয়ত পাঁচ

বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত লোৱা এখন আঁচনিৰ কাম বৰ্তমান আৰম্ভ কৰা হৈছে। শিলচৰ চিভিন হাস্পতালত কুৰি খন বিছনাৰ যক্ষণা বোগীৰ হাস্পতাল এখন নিৰ্মাণ কৰিব নিমিত্তে সমূহীয়া প্ৰচেষ্টা প্ৰশাসনৰ দ্বাৰা ৫০,০০০ টকা ব্যয়ত এখন আঁচনি লোৱা হৈছে। বাইজৰ বৰঙলীৰ দ্বাৰা লোকপ্ৰিয় বৰদলৈৰ নামে গুৱাহাটীত যক্ষণা চিকিৎসালয় এখন আৰম্ভ কৰিবলৈ মনস্ত কৰা হৈছে। এই উদ্দেশ্যত চৰকাৰৈ ৭৫ বিষা মাটি মঞ্চুৰ কৰিছে।

মাননীয় সদস্য সকল শুনি স্মৃথী হ'ব যে অসমত যক্ষণাৰ বিপক্ষে লোৱা অভিযানত প্ৰতিমেধক আৰু প্ৰতিকাৰক উভয় ক্ষেত্ৰতে ভালোখিনি আগ বঢ়া হৈছে।

লোক স্বাস্থ্য

লোক স্বাস্থ্য বিভাগৰ সকলো বিলাক প্ৰতিকাৰ মূলক কাম কাজ পূৰ্বৰ্ব দৰেই চলি থাকে। অসমৰ গাঁও বিলাকত দেখা দিয়া হাকুটা পেনুৰ বিপক্ষে উপযুক্ত ব্যৱস্থা লবৰ নিমিত্তে আগৰ দুটা অমণ্ডলীল সমষ্টিৰ (মৰাইল ইউপিট) লগত চলিত বছৰত আৰু পাঁচটা সমষ্টি দিয়া হয়। এতিয়া-অমণ্ডলীল সমষ্টিৰ (মৰাইল ইউপিট) লগত চলিত বছৰত আৰু পাঁচটা সমষ্টি দিয়া হয়। এতিয়া-অমণ্ডলীল সমষ্টিৰ প্ৰথমাবে পৰিমাণে প্ৰতিকাৰ মূলক লৈকে তাৰ স্কুল পোৱা হৈছে। কুষ্ঠবোগৰ বিপক্ষে বিভাগে যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰতিকাৰ মূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে আৰু বাজ্যৰ সকলোৰোৱা কুষ্ঠ বোগীৰ চিকিৎসা কৰিবৰ নিমিত্তে এটা সমৰীক্ষা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে আৰু বাজ্যৰ সকলোৰোৱা কুষ্ঠ বোগীৰ বিপক্ষে লোৱা হৈছে। পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনত ১,০৭,০০০ টকা ব্যয়ত কুষ্ঠ বোগীৰ বিপক্ষে লোৱা হৈছে। পাঁচ বছৰীয়া আঁচনি অলপতে আৰম্ভ কৰা হৰ। মেলেবিৱা বোগীৰ বিপক্ষে লোৱা ৩ বছৰৰ কাৰিগণে লোৱা আঁচনি অলপতে আৰম্ভ কৰা হৈছে। বৰ্তমান চৰকাৰৈ ৪ টা মাত্ৰ মঞ্চুৰ আঁচনি খনো অহা বছৰত আৰম্ভ কৰিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে। বৰ্তমান বছৰত আৰু ছটা কেন্দ্ৰ মঞ্চুৰ কৰা হৈছে। আৰু শিশু মঞ্চুৰ কেন্দ্ৰ পৰিচালনা কৰিছে। চলিত বছৰত আৰু ছটা কেন্দ্ৰ মঞ্চুৰ কৰা হৈছে। আৰু শিশু মঞ্চুৰ কেন্দ্ৰ পৰিচালনা কৰিছে। চলিত বছৰত আৰু ছটা কেন্দ্ৰ মঞ্চুৰ কৰা হৈছে। এই কেন্দ্ৰ সমূহে বিশ্ব-স্বাস্থ্য সংঝ্য আৰু ইউনিচেফৰ পৰা ঔষধ, সৰঞ্জাম, গাঁথাৰ আদিব সাহায্য লাভ কৰিছে আৰু এই সাহায্যৰ বাবে উভ সংঝ্য কেইটালৈ আমাৰ ক্ষতজ্জতা প্ৰকাশ কৰিলো। এই বছৰীয়া আমাৰ মাত্ৰ তিনিটা অমণ্ডলীল বি, চি, জি দল আছিল। চলিত বছৰত আৰু এই বছৰীয়াকে আমাৰ মাত্ৰ তিনিটা অমণ্ডলীল বি, চি, জি টাকা দিয়া। অভিযান এতিয়া পাঁচটা দলৰ দিহা কৰা হৈছে। লোক সাধাৰণক বি, চি, জি টাকা দিয়া। অভিযান এতিয়া পাঁচটা দলৰ দিহা কৰা হৈছে। লোক সাধাৰণক বি, চি, জি টাকা দিয়া। এই অভিযানৰ বাবে চলিব লাগিছে আৰু তাৰ পৰা আশানুকূল ভাৰে ফল পোৱা গৈছে। এই অভিযানৰ বাবে ‘ইউনিচেফ’ সংঝ্যই ২ খন বাহন আৰু অন্যান্য আৰশ্যকীয় বস্তু আদিব যোগান ধৰিছে। পাহাৰ আৰু তৈয়াৰ উভয়তে কেইখনমাণ লোক স্বাস্থ্য আঁচনি অহা বছৰত লবলৈ মনস্ত কৰা হৈছে। বাজেট স্মাৰক-পত্ৰৰ পৰিশীলিত তাৰ বিবৰণ আছে।

ৰেচম আৰু ৰোৱণ

ৰোৱণ প্ৰদৰ্শক সকলৰ দ্বাৰা ৰোৱণ সম্পর্কীয় প্ৰদৰ্শণ দেখুৱা কাম চলি থাকে। ৰোৱণ সম্পর্কীয় শিক্ষা দিবৰ নিমিত্তে খোলা ৯টা প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ কাম চলি আছে। কেন্দ্ৰীয় তাত শিল্প আঁচনিৰ কাম যেনে বং দিয়া ঘৰ নিৰ্মাণ, কিনা বেচাৰ বিঘৰে গৱেষণা কৰা, নমুনা দিয়া। আৰু তুবাত খোলা ৰোৱণ প্ৰশিক্ষণ শ্ৰেণীৰ কাম সন্তোষজনক হিচাবে চলি আছে। চলিত বছৰত কেন্দ্ৰীয় তাত মণ্ডলী আৰু ৬ খন আঁচনি মঞ্চুৰ কৰিছে, এইবোৰ হৈছে:—

- (১) কাপোৰ ৰোৱা লোক সকলৰ সমৰায় সমিতিৰ পুনৰ্গঠন।
- (২) সুতাৰ দামত সাহায্য।
- (৩) কিনা বেচা।
- (৪) তাঁতত তৈয়াৰী কাপোৰ বেচাত সাহায্য।

প্রচাৰ

যোৱা বছৰত লোৱা নতুন আঁচনিৰ ভিতৰত অসমত দুটা খান্দি কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিবৰ নিমিত্তে ৮৬,০০০ টকাৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছিল। শ্ৰেষ্ঠ এই উদ্দেশ্যত প্ৰতিষ্ঠা কৰা খান্দি মণ্ডলীৰ ওপৰত এই কামৰ ভাৰ দিয়া হয়। তেওঁতার পৰা এই মণ্ডলী গঠন কৰা হয় আৰু বিধান সভাৰ যোৱা চেষ্টেৰ অধিবেষণত সন্মতি লোৱা হয়। এই মণ্ডলীয়ে গুৱাহাটীত এটা খান্দি ভাণ্ডাৰ আৰু শিৰসাগৰ আৰু কামৰূপ জিলাত দুটা খান্দি আৰু এড়ি উৎপাদন কেন্দ্ৰ খোলে।

বেচম প্ৰশিক্ষণ আৰু প্ৰদৰ্শণৰ ক্ষেত্ৰত কৰা কাম কাজ আগব দৰেই চলি থাকে। সমৰায়ৰ ভেটিত পাহাৰ অঞ্চলত বেচম সম্পর্কীয় কাম কাজ সৰবৰহী কৰি তুলিবৰ নিমিত্তে জোৱাই আৰু তুৰাত দুটা বোৱা কটা সমিতি খোলা হয় আৰু অহা বছৰত আইজাল আৰু মাইঙ্গত আন দুখন সমিতি খুলিবলৈ মনস্ত কৰা হৈছে। পাচটা কেন্দ্ৰত পাঁচখন বোৱা কটা সমিতিৰ সৈতে গোৱালপাবা আৰু উত্তৰ কামৰূপত দুটা এড়ি বীজ বখা কেন্দ্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। চলিত বছৰত যোঁংগোৰ, মৰিগাঁও, জাপিচোজিয়া, চেকীয়াজুলি আৰু বনগাঁওত পাচটা মনোনিবেশ কেন্দ্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়।

গৱেষণা কেন্দ্ৰ এটা স্থাপন কৰিবৰ নিমিত্তে কেন্দ্ৰীয় বেচম মণ্ডলীয়ে ৭৫,০০০ টকা ব্যয় কৰিবলৈ সন্মত হৈছে। ই এই কেন্দ্ৰৰ বাবে খৰচ কৰিব লগ। মুঠ ধনৰ' আধা। চলিত বছৰত আৰু তিনিখন আঁচনিক বিভিন্ন সাহায্য দিবৰ নিমিত্তে কেন্দ্ৰীয় বেচম মণ্ডলী সন্মত হৈছে।

এই আঁচনিবোৰ হৈছেঃ—

- (১) পৰিসংখ্যান সমষ্টি এটা স্থাপন।
- (২) সুতা কটা সমষ্টি এটা স্থাপন।
- (৩) খানাপাবাত (গুৱাহাটী) মুগা পাম এখন স্থাপন।

বৰ্তমান অৱস্থিত বেচম পাম সমূহৰ উন্নতি বিধানাৰ্থে পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা চলিত বছৰত মন্ত্ৰুৰ কৰা হৈছে।

উচ্চ শিক্ষার্থে জাপানলৈ পঠোৱা বিভাগীয় পদাধিকাৰীসকল এতিয়া উভতি আছিছে। কেন্দ্ৰীয় বেচম মণ্ডলীয়ে জাপানৰ পৰা অনা ২০,০০০ টা উন্নত ধৰণৰ নূনী গচ্ছ কলমৰ ভিতৰত আমাৰ বাজ্যলৈ ৪,০০০ টা কলম পঠাইছে আৰু তাক বিভিন্ন পাঁচত লগোৱা হৈছে।

সমৰায়

পৰিকল্পনা আয়োগৰ প্ৰতিবেদন মতে ঝণৰ পুনৰসংস্থাপনৰ কাৰণে লোৱা আঁচনি চলিত বছৰত আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই আঁচনিৰ অধীনত অসম সমৰায় বেকে বছৰি শতকৰা ১।।।। অনা স্থৰত ভাৰত বিঞ্জাৰ্ড বেকৰ পৰা ২০ লাখ টকাৰ কৃষি ঝণ লয়। পাঁয়ায় সমৰায় ঝণ সমূহক বিভিন্ন সাহায্য দিবৰ নিমিত্তে মনোনীত কেন্দ্ৰীয় বেকলৈ এপেক্ষ বেকৰ জৰিয়তে এই টকা দিয়া হৰ। যিবোৰ কেন্দ্ৰীয় বেকৰ এই দায়িত্ব বহণ কৰিবৰ নিমিত্তে বিভিন্ন অৱস্থা চচ্ছল নহয় তেনে ক্ষেত্ৰত এপেক্ষ বেকৰ শাখাৰ যোগেদি এই ঝণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৰ। এই আঁচনি মতে কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে।

তাঁত শিল্প উন্নয়নের কাবণে আমাৰ বাজ্যলৈ নিখিল ভাৰত তাঁত শিল্প মণ্ডলীয়ে কলত তৈয়াৰী কাপোৰৰ ওপৰত লগোৱা শুক্ৰ পৰা পোৱা ধনৰ পৰা বছত টকা দিছে। এই আঁচনিৰ অধীনত ২০০ নতুন সমবায় বোৱণ সমিতি গঠন কৰিবলৈ আৰু বৰ্তমান অৱস্থিত ১২৬ খন বোৱণ সমবায়ৰ পুনৰ্গঠন কৰিবলৈ স্থিব কৰা হৈছে। এই আঁচনিৰ অধীনত কাপোৰ বোৱা লোক-সকলৈ মাহে এশ গাথ মাদুৰা কলৰ সূতা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই আঁচনিৰ অধীনত সংগ্ৰহ কৰা সূতা কম দৰত দিয়াৰ দিহা কৰা হৈছে। তাঁতত উৎপাদন কৰা বস্তুৰ বেচা-কিনাৰ সুবিধাৰ নিমিত্তে বাজ্যৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ১৬ খন চৰকাৰী দোকান (এমপৰিয়া) নকৈ খুলিবলৈ স্থিব কৰা হৈছে আৰু এই দোকান সৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ খৰচ নিখিল ভাৰত তাঁত শিল্প মণ্ডলীয়ে সমূদায় বহন কৰিবলৈ সন্মত হৈছে। তাঁতত বোৱা কাপোৰ সৰবৰহী কৰিবলৈ আৰু কলত তৈয়াৰী কাপোৰ লগত ফেৰ মাবিবৰ কাবণে কিনোতা সকলক টকাই প্ৰতি ৯০ পাইলৈ বেহাই দিয়া হৈছে।

সমবায় আন্দোলন পুনৰ্গঠন আৰু কৃতকাৰ্য্য কৰি তুলিবৰ অথে' প্ৰশিক্ষিত লোকৰ আৱশ্যক আৰু সেই উদ্দেশ্যত প্ৰশিক্ষণ লবৰ নিমিত্তে ৬ জন পদাধিকাৰী পুনৰ্ব সমবায় প্ৰশিক্ষণ কলেজলৈ পঢ়োৱা হৈছে।

উদ্যোগীক সমবায় সমূহলৈ ঝাঁপ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে অহা বছৰৰ বাজেটত ২ লাখ টকা ধৰা হৈছে।

গাঁও উন্নয়ন

বৰ্তমান অৱস্থিত গাঁও পঞ্চায়তৰ সংখ্যা ৯৩ লৈ বৰ্দ্ধি কৰা হৈছে আৰু অহা বছৰত আৰু ৫ খন পঞ্চায়ত মঞ্চৰ কৰা হৰ। তেতিয়া পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত লোৱা লক্ষ্য মতে ইয়াৰ সংখ্যা ৯৮ হৰ। গাঁও পঞ্চায়ত প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত ৪০,০০,০০০ টকা ধৰা হৈছে। অহা বছৰত নতুন পঞ্চায়ত আৰু লোৱা নহৰ।

গাঁও পঞ্চায়ত সমহৰ পৰা লাভ কৰা অভিজ্ঞতা এতিয়া অধ্যয়ন কৰাৰ সময় হৈছে। সেই উদ্দেশ্যত এই বছৰত গাঁও পঞ্চায়ত তদন্ত সমিতি এখন গঠন কৰা হৈছে। তদন্তৰ পিচত এই সমিতিয়ে দাখিল কৰা প্ৰতিবেদন এতিয়া চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

পানী ঘোগান

শাননীয় সদস্যসকল শুনি স্বীকৃত হৰ যে বাজ্যৰ নগৰ আৰু গাঁও উভয় অঞ্চলতে ভাল খোৱা পানীৰ অভাৱৰ কাৰণে যি সমস্যাৰ স্থষ্টি হৈছে আৰু সেই সমস্যা সমাধানৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষ কৰি আৱশ্যক। স্থানীয় নিকায় আৰু নগৰ পালিকা সমূহলৈ ভাল পানী ঘোগানৰ সুব্যৱস্থা লক্ষ্য বাধিছে। স্থানীয় নিকায় আৰু নগৰ পালিকা সমূহলৈ ভাল পানী ঘোগানৰ সুব্যৱস্থা কৰিবৰ নিমিত্তে উদাবচিত্তে অনুদান দিয়া হৈছে। এই লক্ষ্যত আৰু অধিকতৰ ভাবে মনোনিবেশ কৰিবৰ নিমিত্তে উদাবচিত্তে অনুদান দিয়া হৈছে। এই লক্ষ্যত আৰু অধিকতৰ ভাবে মনোনিবেশ কৰিবৰ আৱশ্যক হৈছে আৰু বৰ্তমান ই চৰকাৰৰ বিবেচনাধীনস্থ হৈ আছে। অনতিপলমে এই সম্পর্কত এখন আঁচনি লোৱা হৰ।

পঞ্চ চিকিৎসা

অসমৰ নিচিনা এখন কৃষি প্ৰধান দেশত গক, ম'হ আদি পোহা এটা ধাই কথা। কিন্তু ম'হ'ৰ উন্নয়নৰ অথে' লোৱা আঁচনিৰ কাৰণে প্ৰথমতে কেতৰোৰ থশিক্ষণ প্ৰাপ্তি কৰ্মীৰ গক ম'হ' উন্নয়নৰ অথে' লোৱা আঁচনিৰ কাৰণে প্ৰথমতে কেতৰোৰ থশিক্ষণ প্ৰাপ্তি কৰ্মীৰ গক। পঞ্চ চিকিৎসা কলেজে এই সমস্যা সমাধানত কিছু আগ বাঢ়িছে। এই কলেজৰ পৰা বৰ্তমান ৪৮ জন অৰ্হতা সম্পন্ন লোক পোৱা হৈছে।

চলিত বছৰত স্থাপন কৰা ১৫ খন পঞ্চ চিকিৎসালয়ৰ সৈতে ইয়াৰ মুঠ সংখ্যা ৬২ খন হৈছে। অহা বছৰ এনে চিকিৎসালয় আৰু ১২ খন আৰম্ভ কৰিবলৈ দিহা কৰা হৈছে।

উন্নত ধৰণৰ গক গাই পাবৰ নিমিত্তে কৃত্ৰিম উপায়ে গো প্ৰজনন উপায় অৱলম্বন কৰা হৈছে আৰু এই উদ্দেশ্যত পঁচ জন পদাধিকাৰীক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়।

এই বিভাগ আকর্ত কলেজের শিক্ষাব উন্নতি করিবব নিমিত্তে এই পশ্চ বিভাগৰ চাবিজন পদাধিকাৰীক উচ্চ প্ৰশিক্ষণাথে দুজনক বৃটেইনলৈ আকৰ দুজনক মুক্তেশ্বৰলৈ পঠোৱা হয়।

২৭৫ অনুচ্ছেদৰ আঁচনিৰ অধীনত হাফলং, জোৱাই আকৰ গাৰো পাহাৰৰ ফুলবাৰীত পশ্চ চিকিৎসালয় আকৰ প্ৰজনন কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হয়। তৈয়াৰৰ জনজাতীয় অঞ্চলত পাচটা আহি গাঁও কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হয়।

শ্ৰম

১৯৫১ আকৰ ১৯৫২ চনত চাহৰ দাম পৰি যোৱাত এটা জটিল পৰিস্থিতিব স্থষ্টি হয়। বাজৰৰ অৰ্থনীতি আকৰ বিভু পৰিস্থিতিত আঘাট পৰাৰ বাহিৰে ৮৩ খন চাহ বাগিচা বৰু হোৱাৰ বাবে ৪৮,০০০ বনুৱা কৰ্মহীন হৈ পৰে। এই বাগিচাসমূহ একেৰাৰেই লোপ পাই যোৱাৰ পৰা বক্ষা কৰিবব নিমিত্তে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লয় আকৰ শিলচৰ আকৰ অসম উপত্যকাৰ কেইখনমান বাগিচাত নিমুত্তম বেতন নিৰ্দ্বাৰণ কৰে। এই ব্যৱস্থা লোৱা হেতুকে ৭৩ খন বাগিচা পুনৰ থন ধৰি উঠে আকৰ প্রায় ৩৮,০০০ বনুৱা পুনৰাই কামত নিয়োগ হয়। চৰকাৰৰ অন্যান্য কাৰ্য্য-ক্ষেত্ৰতো বছ সংখ্যক লোক নিযুক্ত হয়।

অতিৰিক্ত শ্ৰমিক থকা ঠাইত আকৰ য'ত শ্ৰমিকৰ সংখ্যা কম তেনেৰোৰ ঠাইব সমতা বক্ষা কৰিবব নিমিত্তে বাহিৰৰ পৰা শ্ৰমিক তত্ত্ব নকৰিবৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। বিভিন্ন জিলা শ্ৰম সভা আকৰ নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ সমূহে এই কাৰ্য্যত সম্পূৰ্ণ ভাবে সহযোগ কৰে।

১৯৫৩ চনৰ পৰা চাহ বাগিচা সমূহৰ অৱস্থা পুনৰ টনকিয়াল হৈ উঠে। তেতিয়া চৰকাৰে শ্ৰমিক সকলৰ মঙ্গলৰ বাবে যত্ন লয়। ৰোপনৰ দুখন স্থায়ী শ্ৰম সমিতি আহ্বান কৰা হয়।

কাছাৰত দৰমহা পুনৰিক্ষণ কৰিবব নিমিত্তে নিমুত্তম দৰমহা অধিনিয়মৰ অধীনত গঠিত হোৱা উপদেষ্টা সমিতিৰ সুপাবিশ মতে কাছাৰৰ বনৰাই হেকৰাৰ লগা হোৱা দৰমহাৰ অংশ পুনৰ বৰাই পায়। কাছাৰৰ বাকী অংশ আকৰ অসম উপত্যকাৰ শোচনীয় অৱস্থাৰ চাহ-বাগিচা সমূহৰ বিষয়ে পুনৰিলোকন কৰিবব নিমিত্তে চৰকাৰে এখন উপদেষ্টা সমিতি গঠন কৰে।

দেশৰ মঙ্গল কামনা কৰা সকলো লোকৰ সতেই দেশত যিমান বেঁচি সংখ্যক ‘ট্ৰেড ইউনিয়ন’ গঠিত হয় সিমানেই মঙ্গলকৰ কাম হব বুলি ভাবে। ১৯৫২ চনলৈকে অসমত ১৮ খন ‘ট্ৰেড ইউনিয়ন’ আছিল আকৰ ইয়াৰ সদস্যৰ সংখ্যা আছিল ১১,০০০। বৰ্তমান ২ লাখ সদস্যৰে সৈতে ১১০ খন এনে ধৰণৰ ‘ইউনিয়ন’ আছে। স্থানীয় সমস্যা সমাধানৰ অধৈ-বৰ্তমান ১৭২ খন স্থানীয় কৰ্ম সমিতিয়ে কাম কৰি আছে।

এই পুনৰিলোকন বছৰৰ ভিতৰত ২টা মঙ্গলবিধায়ক প্ৰশিক্ষণ সংস্থাৰ সৈতে শ্ৰমিকৰ মঙ্গল-বিধানৰ হকে ১১ টা মঙ্গলবিধায়ক কেন্দ্ৰ খোলা হয়। আকৰ চাবিটা কেন্দ্ৰ নিৰ্বাচনৰ কাম বৰ্তমান চলি আছে। কেন্দ্ৰীয় চাহ মঙ্গলীৰ অৰ্থ সাহায্যত মহিলা শ্ৰমিকৰ বাবে আধুনিক ধৰণৰ মঙ্গলবিধায়ক প্ৰশিক্ষণ সংস্থা এটা স্থাপন কৰা সম্পৰ্কীয় প্ৰশ্ৰুতি এতিয়া চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

চলিত বছৰত কাছাৰ জিলাত খেতি বাতি কৰা শ্ৰমিকসকলৰ বাবেও নিমুত্তম মজুবী নিৰ্দ্বাৰণ কৰা হয়। অন্যান্য অঞ্চলত এই অধিনিয়ম সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ পূৰ্বে পোৱা অভিজ্ঞতাৰ পৰা চৰকাৰ উপকৃত হৰ।

ବାନ୍ଧା ପରିବହନ

ডিব্রুগড়-ছেখোৱা বাস্তা ১৯৫৩ চনৰ ১লা অস্টোবৰ পৰা বাস্তীয়কৰণ কৰা হয় আৰু **খুৰুৰী**-মোগীঘোপা বাস্তা চলিত বচ্ছৰত বাস্তীয়কৰণ হব বুলি আশা কৰা যায়। এই কাম সম্পূর্ণ হলে পঁচ বচ্ছীয়া পৰিকল্পনাত লোৱা বাস্তীয়কৰণ কাৰ্য্য শেষ হব। আৰু অধিক বাস্তা বাস্তীয়কৰণ কৰা সম্পর্কে বৰ্তমান অৱস্থাত চৰকাৰৰ হাতত তেমে কোনো পৰিকল্পনা নাই। মাননীয় সদস্য সকলে ভালদৰে জানে যে নিবৃত্তুৱা সমস্যাৰ দৃষ্টিজ্ঞীৰ কালৰ পৰা ভাৰত চৰকাৰে অধিক পৰিমাণে বাস্তীয়কৰণ কৰা কামনা নকৰে। বাস্তা পৰিবহন বিষয়ত নানা কাৰণ বশতঃ বাজহৰ বছত ক্ষতি বাস্তীয়কৰণ কৰা কামনা নকৰে। বাস্তা পৰিবহন বিষয়ত নানা কাৰণ বশতঃ বাজহৰ বছত ক্ষতি হয়। এই সমস্যা সমাধানাদে ‘এনফোর্চমেণ্ট খানক’ এটা অহা বচ্ছৰ পৰা খুলিবলৈ মনস্থ কৰা হৈছে আৰু সেই উদ্দেশ্যত নতুন আঁচনিৰ জৰিয়তে বাজেটত লাগতীয়াল ব্যৱস্থাৰ দিহা কৰা হৈছে।

ଶ୍ରୋଗାନ

মোৰ বজ্ঞাব আবন্ধনীতে চলিত বছৰত উৎপাদনৰ বিপর্যয় ঘটোৱা তেনে কোনো ডাঙৰ ঘটনা ঘটা নাই বুলি মই উল্লেখ কৰিছো। গতিকে বাজৰৰ খাদ্য-পৰিস্থিতি সন্তোষজনক হোৱা আভাসিক। ১৯৫২-৫৩ চনৰ ভিতৰত ১৪৬,০০০ টন চাউল সংগ্ৰহ কৰা হয়। পশ্চিম বঙ্গ দেশৰ অভাৱ পুৰণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰলৈ আমাৰ বাজাই দিয়া ১০,০০০ টন চাউলৰ খাণ পৰাই পৰিস্কাৰ হিচাবে ওলাই পৰে যে আমাৰ খাদ্যৱস্থাৰ উন্নতি হৈছে। আনন্দতে ২০,০০০ টন পৰিস্কাৰ হিচাবে ওলাই পৰে যে আমাৰ খাদ্যৱস্থাৰ উন্নতি হৈছে। আৰু যোৱা বছৰত ৩২,০০০ মোণ ধান, চাউল জমা চাউল আৰু ধান মণিপুৰলৈও পঠোৱা হৈছে আৰু যোৱা বছৰত ৩২,০০০ মোণ ধান, চাউল জমা কৰি বাখিবলৈ আগি সমৰ্থ হও। খাদ্যৱস্থাৰ এনে সন্তোষজনক অৱস্থাৰ কাৰণে আমাৰ খাদ্যৱস্থাৰ অহা বছৰতো কোনো আশঙ্কা নাই বুলি আগি কৰ পৰো।

১৯৫০ চনৰ ঘেৰে আক ঘেৰে উৎপাদনৰ এক বিৰাট প্ৰিবেল্টন ঘটে। মোৱা জুলাই মাহৰ
শেষত আটা মুকলি বজাৰত বিক্রি কৰিবৰ নিমিত্তে ব্যৱসায়ীসকলক অনুমতি দিয়া হয়। ব্যৱ-
সায়ীসকলৰ স্থানিক নিমিত্তে আক আটা সবৰচৰ কৰিবৰ নিমিত্তে ভাৰত চৰকাৰৰে বিভিন্ন বাজ্যত
কেইটামান ‘ডিপোট’ খোলে যাতে তাৰ পৰা কলিকতাৰ দামত আটা বিক্রি কৰিব পাৰে।
আমাৰ বাজ্যত কেন্দ্ৰীয় ঘেৰে ডিপোট এটা খোলাৰ মন কৰে আক সেই বিষয়ে কেন্দ্ৰৰ মন আকৰ্ষণ
কৰা হয়।

ଲୋ ଆକୁ ଟିଖା ଧାତୁର ପରିଷିତି ଆଶାନକଥ ହୋଇବା ନାହିଁ । ୧୯୫୦ ଚନତ ୩୩,୩୫୦ ଟଙ୍କା
କୃଧି ବିଷୟକ କାମତ ଆକୁ ୧୫,୮୫୦ ଟଙ୍କା ଅନା-କୃଧି ବିଷୟକ କାମତ ସ୍ୱରହାବର କାରଣେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରା
ହେଁ । ବାଜ୍ୟ, ଚରକାରେ ଉପରେକ୍ଷି ତାବେ ଏଟା ‘କୋଟା’ ଲାଭ କରିବିବ ନିମିତ୍ତେ କବି ଅହୀ ସ୍ୱର ଫଳତ
ହେଁ । ବାଜ୍ୟ, ଚରକାରେ ଉପରେକ୍ଷି ତାବେ ଏଟା ‘କୋଟା’ ଲାଭ କରିବିବ ନିମିତ୍ତେ କବି ଅହୀ ସ୍ୱର ଫଳତ
ହେଁ । ଇହାର ବାହିରେ ଓ ତଦର୍ଥ ଛିଟାବେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଚାହିଦୀ
୩,୮୦୦ ଟଙ୍କା ଉପରେକ୍ଷି ଛିଟାବେ ଲାଭ କରେ । ଇହାର ବାହିରେ ଓ ତଦର୍ଥ ଛିଟାବେ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଚାହିଦୀ
ପୁରୀବର ନିମିତ୍ତେ ୧୯୬ ଟଙ୍କ ଟିନପାତା, ୧୯୫୦ ଚନବ ଆଗଟର ଧୂମୁହାତ ଧୂଂଶ ହୋଇ ସବୁଦ୍ଵାରା ଆକୁ
ବାଜିହରା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଦିବ ବାବେ ୪୦୦ ବନ୍ଧୁ ଆକୁ ଧାନ ସଂଘ୍ରହକବଣ ଆଁଚନିବ ବାବଦ ୨,୦୦୦ ଟଙ୍କ ଟିନ
ଆନି ପାଇଁ ।

১৯৫০ চনত ২২ হেজাৰ টন বিলাতি মাটি পোৱা হয় আৰু ১৯৫৪ চনৰ প্ৰথম অৱস্থাতে
৯,000 টন পোৱা হৈছে। নানান কাৰণবশতঃ যোগান পৰিস্থিতি সন্তোষজনক নোহোৱা বাবে
চৰকাৰৰ থায়ে চিন্তা কৰিব লগ। হয়। এই অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিবৰ নিমিত্তে বিবেচনা কৰা
হৈছে।

১৮

পাকিস্তানলৈ নির্যাত কৰা আহকাল এতিমাও আঁতৰা নাই। ভাৰতৰ অন্যান্য অংশলৈ
কাৰ্ত পঠোৱাৰ নিমিত্তে প্ৰয়োজন মতে ডৰাৰ যোগানো ধৰিব পৰা নাই। এইবোৰ কাৰণ বশতঃ
বনৰ পৰা আশানুকূল ভাৱে আয় কৰিব পৰা হোৱা নাই। বন উন্নয়নৰ পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা
চলিত বছৰত গম্বুজ কৰা হৈছে। ইয়াৰ তিতৰত পৰিচে অগৰ তেলৰ খেতি কৰা,
ঔষধী গচ্ছ খেতি কৰা, কইনাইন কাৰখনা আৰম্ভ কৰা আৰু গচ্ছ ডাঙৰ জগোৱা

আদি কাম। ১৯৫৩ চনের জানুয়ারীর পরা উৎপাদনমূলক কাম আবস্ত করা খণ্ডে ধূনা কারখানার পরা ভাল ফল পোরা হৈছে। অসমের পাহাৰ জিলাসমূহত জলকীয়া আৰু কেচুনাটৰ খেতি কৰিবৰ নিমিত্তে বিভাগে পৰীক্ষামূলক ভাৰে কাম আবস্ত কৰিছে। বিবি তৈয়াৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা মছৰা গঢ়ে পাত্ৰ নিমিত্তে তাৰ খেতি অসমত কৰিবলৈ পৰীক্ষামূলক ভাৰে কাম আবস্ত কৰা হৈছে। কাজিবদ্ধাত বনৰীয়া জীৱ-জন্মৰ আশ্রয়স্থলত ভৰণকাৰীসকলৰ কাৰণে স্থিবিধি বাধিবলৈ বিভাগে এখন আঁচনি লৈছে। উত্তৰ কাম-কপৰ বনৰীয়া জীৱ-জন্মৰ আশ্রয়স্থলত উন্নতি কৰিবৰ নিমিত্তেও দিহা কৰা হৈছে। ভৰণকাৰী ব্যৱসায়ীসকলৰ উন্নয়নৰ বাবে অসমে এটা উপকৰণ বাজহ লাভ কৰিব। ডাক বঙ্গলাৰ উন্নয়নৰ কাৰণেও এখন আঁচনি প্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু সেই একে উদ্দেশ্যে ঐতিহাসিক আৰু চৰ্চামূলক স্থানসমূহৰ উন্নয়নৰ বাবেও ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

জেল

জেল সম্পর্কীয় বিভিন্ন বিষয়ত প্ৰশিক্ষণ লবৰ নিমিত্তে কেইজনমান পদাধিকাৰীক বাজ্যৰ বাহিৰৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানলৈ পঠোৱা হৈছে। এই বছৰত লক্ষোৱা জেল প্ৰশিক্ষণ, কুল প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰিবৰ নিমিত্তে ২ জন সহকাৰী জেইলবক পঠোৱা হয়। নিখিল ভাৰত অপৰাধ প্ৰতিষেধ সমিতিৰ দ্বাৰা উত্তৰ প্ৰদেশত অনুষ্ঠিত হোৱা অনুষ্ঠানত ঘোগ দি জেল সম্পর্কীয় নানা বিষয়ক শিক্ষা লাভ কৰিবৰ অৰ্থে এজন জেইলৰ আৰু এজন সহকাৰী জেইলবক পঠোৱা হয়।

চলিত বছৰত গুৱাহাটী জেলত চিলাই কৰা শাৰ্থা এটা খোলা হৈছে। এই বছৰত কমাৰৰ কাম, বাহৰ কাম আৰু বেতৰ কাম আদিবো উন্নতি কৰা হৈছে। ঘোৱহাট জেলত বাণিজ্য বিষয়ক কাৰ্য্যৰ উন্নতি কৰিবৰ উদ্দেশ্যে অহা বছৰ বাজেটত ব্যৱস্থা বৰ্খা হৈছে। গোৱাল-পাৰাৰ নতুন জেইলৰ কাম থায় শেষ হৈছে। অন্যান্য জেলৰ ঘৰৰ কামৰ উন্নতি কৰাৰ লগে লগে বৰপেটাত এখন নতুন জেল সজাৰ দিহা কৰা হৈছে।

ন্যায়পালিকা

কাৰ্য্যপালিকাৰ পৰা ন্যায়পালিকা পৃথক কৰিবৰ উদ্দেশ্যে লোৱা প্ৰথম ব্যৱস্থাত চৰকাৰে ন্যায়পালিকাৰ উচ্চতৰ পৰ্যায়ৰ সেৱা এটাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই পৰ্যায়ৰ বিধি গঠনৰ নিমিত্তে পৰীক্ষা চলোৱা হৈছে আৰু ইয়াৰ কাম অতি সোনকালে শেষ হৈব। নিয়ুতম ন্যায়পালিকাৰ পৰ্যায়ত একে পৃথকৰণ নীতি অৱলম্বন নকৰা বাবে কোনো কোনোৰে চৰকাৰক সমালোচনা কৰিছে। কিন্তু সৃষ্টেই সহজ কাম নহয়। বাজ্যৰ কোনো কোনো উপ-বিভাগত ব্যৱহাৰিক ন্যায়পালিকাৰ কাৰ্য্যই পুৰ্ণ সময়ৰ মুনছিকৰ সৈতে সমান স্থান লাভ কৰিব নোৱাৰে। কোনো কোনো কেতোত তাৰ বিপৰীত হোৱা দেখা যায়। আকৌ কম গুৰুত্ব কেতোৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক কাম আছে যাৰ নিমিত্তে পুৰ্ণ সময়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক পদাধিকাৰী আৱশ্যক নহয়। এনেৰোৰ কেতোত ন্যায়পালিকা পদাধিকাৰীয়ে অকনমান সময় খৰচ কৰি সেই কাম সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰে। নিয়ুপৰ্যায়ত কাৰ্য্যপালিকাৰ পৰা ন্যায়পালিকা পৃথক কৰণত এনেৰোৰ সমস্যাই দেখা দিয়ে। এই বিষয়ে চৰকাৰে ঐতিয়া বিবেচনা কৰিব লাগিছে আৰু সম্ভৱপৰ ভাৰে সেই বিষয়ে ব্যৱস্থা প্ৰহণ কৰিব।

চলিত বছৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ স্বৰূপীয়া ঘৰ-নিৰ্বাচন কাৰ্য্য আবস্ত কৰা হৈছে। ভাৰতৰ বাট্টপত্তিয়ে ইয়াৰ ভেটি স্থাপন কৰিলৈ।

আৰকাৰী

আৰকাৰী বিভাগৰ কানি নিবাবণ সম্পর্কীয় কাম সন্তোষজনক ভাৰে আগ বাঢ়িছে। বিভাগৰ চোকা দৃষ্টিৰ গুণত চোৰাং কানি বেগোৱা কৰি আহিছে। চিকিৎসা কেন্দ্ৰসমূহৰ ফল পোৱা গৈছে আৰু বেআইনী ভাৰে মদ তৈয়াৰ কৰা ধৰা পেলোৱা কামো ভালদৰে আগবঢ়িছে।

এই বিভাগত অলপতে কিছুমান অতিরিক্ত উপ-অধীক্ষকব নিযুক্ত আক বছতো অস্থায়ী কর্মচারীক চাকরীত স্থায়ী করাব ফলত বিভাগব কার্যক্ষমতা বহুগুণে বাঢ়িছে। ইয়াৰ ফলত চোৰাং কাৰবাৰ ধৰা পেনোৱাত বিশেষ সহায়ক হব বুলি দৰা হৈছে। অসমৰ ট অংশ ঠাই পাহাৰে আগুৰি আছে আক বিভিন্ন গোটিৰ লোকৰ বাসস্থান এই পাৰ্বত্য অঞ্চলসমূহত সঞ্চাৰ সাধনৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। সেই কাৰণে সম্পূৰ্ণ প্ৰতিষেধ ব্যৱস্থা হাতত লোৱাৰ আগতে বিশেষ সাৰিধান হব লাগিব।

আইন আৰু শৃঙ্খলা

বদিও ডকাইতী আক তেনেকুৱা অন্যান্য অপৰাধ সহনে সংগঠিত হোৱা বুলি বাতৰি কাকতত পোৱা যায় তথাপি এই বছৰৰ ভিতৰত আইন আক শৃঙ্খলা পৰিস্থিতি অসমৰেজনক বুলি কৰ নোৱাৰি। সীমান্ত নিৰাপত্তা বাহিনীৰ সংখ্যাবৃদ্ধি আক সীমান্ত অঞ্চলত পহৰা দিবলৈ ব্যৱস্থা লোৱাৰ ফলত আক্রমণৰ সংখ্যা ভালোখিনি হাস পায় আক সীমান্ত অঞ্চলৰ লোকসকলে বছতো সকাহ পায়।

ইতিমধ্যে কার্যকৰী বুলি প্ৰমাণ হোৱাত গাঁওৰক্ষী বাহিনীটো নতুনকৈ সংগঠন কৰা হয় আক ডেপুটী ইন্সপেক্টৰ জেনেৰেলৰ অধীনত ইয়াক বৰ্ধা হয়। প্ৰত্যেক জিলাতে পুলিচ চুপারিচেটেণ্টক সংশ্লিষ্ট জিলাৰ পৰিদৰ্শনকাৰী পদাধিকাৰী হিচাবে শকবল কৰা হয়। গোটেই বাজ্যৰ কাৰণে এজন বেচৰকাৰী উপদেষ্টাও নিয়োগ কৰা হয়।

মই ইতিমধ্যে চলিত বছৰত প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন শাখাৰ চৰকাৰী কার্যকলাপৰ কথা উল্লেখ কৰি ষথেষ্ট সময় লৈছো আক তাৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো। এতিয়া বাজেটৰ বিবৰণ ডাঙি ধৰিম। ১৯৫২-৫৩ চনৰ প্ৰকৃত বাজেটৰ হিচাবে তলত ডাঙি বৰ্ধা হল।

১৯৫২-৫৩ চনৰ প্ৰকৃত বাজেট

১৯৫২-৫৩ চনৰ সংশোধিত বিবৰণত প্ৰাপ্ত বাজহ ১২,৭২,২৬,০০০ টকা আক বাজহ ব্যয়ৰ পৰিমাণ ১২,৬৬,৩৬,০০০ আক বাহি হয় ৩,৯০,০০০ টকা। প্ৰকৃত ঘোৱা বাজহ ১৪,২৭,৬২,০০০ আক বাজহ ব্যয় হয় ১২,৫৮,০১,০০০ টকা আক বাহি হয় ১৪,২৭,৬১,০০০ টকা। গতিকে এইটো দেখা যায় যে ব্যয় হোৱা বাজহ ১০,৩৫,০০০ টকা ১,৬৯,৬১,০০০ টকা। গতিকে এইটো দেখা যায় যে ব্যয় হোৱা বাজহ ১,৫৫,৩৬,০০০ টকা বেঁচি হৈব। গতিকে অতিৰিক্ত বাজহ খৰচৰ কম হলে প্ৰাপ্ত বাজহ ১,৫৫,৩৬,০০০ টকা বেঁচি হৈব। আমাৰ খৰচৰ হিচাবত কোনো ভুল নাই। পোৱা বাজহ ফলত দেখুৱাৰ কাৰণে নহয়। আমাৰ খৰচৰ হিচাবত কোনো ভুল নাই। পোৱা বাজহ পোৱা যায় আক পূৰ্বৰ বছৰৰ লগত তাৰ তুলনাও তলত দেখুৱা হল।

১৯৫০-৫১ ১৯৫১-৫২ ১৯৫২-৫৩ ১৯৫২-৫৩ বৃদ্ধি

(পুর্ণ সংশোধিত) (প্ৰকৃত)

(১) কৃষি বিষয়ক আয় কৰ	৭৯,৪৪	৯১,৭০	৭১,৫৯	১,০৮,২০	+ ১৬,৬১	
(২) ভূগি বাজহ	১,৮৯,৬৪	১,৮১,৮৭	১,৭২,৭২	২,০৭,৬১	+ ৩১,২৯	
(৩) বাজ্যক আৰক্ষী	৯২,৮৯	১,২০,৮৯	১,০২,৫৫	১,২০,৮৯	+ ৮,০৬	
(৪) ট্রাল্প অ... .	২৪,১৪	২৪,৭৪	২৬,৯২	৩০,৩৯	+ ৩,৮৭	
(৫) বন ...	৫৬,৭৭	৬৫,৭৫	৫১,৪৩	৫৮,৩৩	+ ৬,৯০	
(৬) অন্যান্য কৰ	৮৭,৮৭	১,১৬,০৩	১,১৬,৬৯	১,২২,৮৭	+ ৬,১৮	
(৭) ব্যৱহাৰিক কাম	২৩,৮৮	৮০,২৩	৬৪,০২	১,৪৭,৫৩	+ ৮৩,৫০	

১৯৫১-৫২ চনত বাজ্যিক আবকারীৰ অধীনত বাজহ বৃদ্ধিৰ পৰিমাণ অস্বাভাৱিক বুলি ধৰা গতিকে প্ৰথৰ বছৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই সংখ্যা ধৰা হৈছে। বনৰ ক্ষেত্ৰত বাজ্য সম্পর্কে সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰা হৈছিল। ভূমিৰ বাজহৰ ক্ষেত্ৰত নতুন মাটিৰ বন্ধৰস্তৰ ফলাফল সম্পূৰ্ণৰূপে আশা কৰিব পৰা নাই। অন্যান্য কৰৰ ক্ষেত্ৰত অতিবিভুত কৰ্মচাৰী নিয়োগৰ ফলত কৰ সংগ্ৰহৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পায়। বাকী সংগ্ৰহ আৰু ১৯৪৯-৫১ চনত চাহপাতৰ ভাল মূল্য পোৱাৰ কাৰণে কৃষি আয়কৰৰ পৰিমাণ বেঢ়ি হয়। ব্যৱহাৰিক কাৰৰ কাৰণে এই হিচাব যোৱা বছৰৰ থকৃত হিচাবৰ ওপৰত ভেটি কৰি কৰা হয়। সেই কাৰণে প্ৰাপ্ত বাজহৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পায়।

কিন্তু আনন্দতে মূলধন হিচাবৰ শিতান্ত ৯১,৮৮,০০০ টকা ঘাটি পৰে। সংশোধিত বাজেটত সামৰণি হিচাব ২,১৮,০৮,০০০ টকা হব বুলি অনুমান কৰা হৈছিল। কিন্তু ওপৰকি আৰু বাহি বাজহৰ ফলত এই পৰিমাণ ২,৯১,৯১,০০০ টকা হয়গৈ।

১৯৫৩-৫৪ চনৰ সংশোধিত বাজেট

চলিত বছৰৰ মূল বাজেটত প্ৰাপ্ত বাজহৰ পৰিমাণ ১৩,০০,৭৯,০০০ টকা আৰু ব্যয় হোৱা বাজহৰ পৰিমাণ ১৪,৯৭,২৮,৮০০ টকা ধৰা হৈছিল। তাৰ ফলত ঘাটি বাজহৰ পৰিমাণ ১,৯৬,৮৯,০০০ টকা হয়। সংশোধিত বাজেটত প্ৰাপ্ত বাজহ ১৪,৩,৮১,০০০ টকা আৰু ব্যয় হোৱা বাজহৰ পৰিমাণ ১৪,৯৯,১০,০০০ টকা ধৰা হয় আৰু তাৰ ফলত ৫৩,২৯,০০০ টকা ঘাটি হয়। মন কৰিলে দেখা যাব যে মূল বাজেটত ব্যয়ৰ শিতান্ত অতি কম অসমতা দেখা যাব, কিন্তু প্ৰাপ্ত বাজহৰ পৰিমাণ সংশোধিত বাজেটত ১,৩৯,০২,০০০ টকা বেঢ়িকৈ ধৰা হৈছে।

এইটো দেখা যাব যে মুঠ প্ৰাকলিত প্ৰাপ্ত বাজহৰ পৰিমাণ হৈছে ১৪,৩৯,৮১,০০০ টকা। আৰু এই পৰিমাণ অসমে ইয়াৰ আগতে পোৱা যি কোনো বছৰৰ প্ৰাপ্ত বাজহৰ পৰিমাণতকৈ বেছি আৰু আনকি পোৱা বাকী বাজহ ৮০,০০,০০০ টকাক ধৰি যোৱা বছৰত পোৱা বাজহৰ পৰিমাণতকৈ এই ধনৰ পৰিমাণ বেছি। সন্তোষজনক ভাবে বাজহ সংগ্ৰহ, সন্তোষজনক ভাবে বিক্ৰীকৰণ আৰু আহৰণ আৰু ভাল খেতি বাতি হোৱাৰ ফলত অধিক মাত্ৰাই বাজহ আদায় ইত্যাদিৰ ফলত চলিত বছৰত আৰু পিচৰ বছৰত প্ৰাকলিত ধনৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি পায়। সংশোধিত সূচীত দেখুৱা ঘাটি যে থকৃত ঘাটি হব এইটো প্ৰায় খাটাং। এই ঘাটি কিন্তু পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অন্তগত আচনি সমূহৰ বাবেই হৰলৈ পাইছে।

আগতে উল্লেখ কৰাৰ দৰে ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি সমূহ বাদ দি চলিত বছৰত আমাৰ পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ প্ৰাকলিত ব্যয়ৰ পৰিমাণ হৈছে ২,৬৩,২৪,০০০ টকা। ইয়াৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৭৮,৮৯,০০০ টকা মূলধন শিতান্ত ধৰা হব আৰু ১,৮৪,৭৩,০০০ টকা বাজহ শিতান্ত ধৰা হব। তাৰত চৰকাৰৰ পৰা ধৰণ সীথায় স্বকপো আমি ১,৭৫,২৫,০০০ টকা প্ৰাপ্ত মূলধন হিচাবে (সাধাৰণ পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ বাবে ১,২৫,০০,০০০ টকা আৰু অধিক শস্য উৎপাদন আঁচনিৰ বাবে ৫০,২৫,০০০ টকা) পায় আৰু আমাৰ নিজ। মূলধন সমূহৰ পৰা ৬,৪৩,০০০ টকা ব্যয় কৰা হব। প্ৰাপ্ত বাজহৰ শিতান্ত আমি অধিক শস্য উৎপাদন আঁচনি সমূহৰ বাবে মাত্ৰ ৭,২২,২০০ টকা পায়। সেই কাৰণে আমাৰ বাজহৰ ওপৰত পৰা মুঠ বোঁজাৰ পৰিমাণ ১,৭১,০৭,৮০০ টকা হব। এনেকুৱা নহলে বাজেটৰ বাজহ শাৰীত কোনো ঘাটি দেখুৱাৰ লগা নহলহেতেন।

সঞ্চিত নিৰ্ধিৰ বাহিৰত মূলধন আৰু লোক-লেখা শিতান্ত অধীনত অধিক মাত্ৰাই ধন পোৱা যাব। তাৰ ফলত আগতে ধৰা সামৰণি হিচাব (-) ৮০,৮৭,০০০ টকাৰ ৩,৯৯,৬৪,০০০ টকা হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

୧୯୫୪-୫୫ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଜେଟ

অহা বছৰ বাবে এখন সন্তোষজনক বাজেট দাঙি ধৰিব নোৱাৰাব বাবে মই দুখ প্ৰকাশ কৰিছো। অহা বছৰ বাজেটত থাকলিত ১৬,৭০,১২,০০০ টকা বাজহ ব্যয়ৰ বিপক্ষে ১৪,৮১,৬১,০০০ টকা প্ৰাপ্তি বাজহৰ থাকলম কৰা হৈছে আৰু তাৰ ফলত বাজেটত ২,২৮,৫১,০০০ টকা ঘাটি পৰিষ্ঠি। কম পৰিমাণে দৰমহা পোৱা চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকলক সাহায্য দিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা বাবে এই ঘাটিৰ পৰিমাণ কুৰি লাখ বা তাতকৈ অলপ বেছি বৃদ্ধি পাৰ পাৰে। এইটো দেখা যাৰ যে থাকলিত বাজহৰ পৰিমাণ ইয়াৰ আগব যি কোনো বছৰ বাজহৰ পৰিমাণতকৈ বেছি। অহা বছৰ পিচৰ বছৰতহে সংশোধিত সূচী বা প্ৰকৃত বাজহৰ উন্নতিৰ আশা কৰিব পৰা যায়। আন হাতে বিশেষকৈ পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ অধীনৰ পুচ্ছেষ্ঠা সমূহলৈ লক্ষ্য কৰি থাকলিত ব্যয়ৰ ওচৰ চালিব পৰা যাৰ বুলি আশা কৰা হৈছে। সেই কাৰণে ইয়াত দেখুৱা ঘাটি প্ৰকৃত ঘাটি হৰ বুলি অনুমান কৰা যায়। অৱশ্যে এই ঘাটিৰ বাবে পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাই দায়ী। ২৭৫ অনুচ্ছেদৰ অধীনৰ আঁচনি সমূহ বাদ দি অহা বছৰত পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ বাবে ৪,৭৫,১৮,০০০ টকা ধৰা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত মূলধন ব্যয়ৰ শিতানত ২,৭৬,৫৮,০০০ টকা। আৰু বাজহ ব্যয়ৰ শিতানত ১,৯৮,৬০,০০০ টকা। ধৰা হৈছে। ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা ধৰণ স্বৰূপে আমি প্ৰাপ্তি ৪ কোটি টকা পোৱাৰ আশা আছে কিন্তু এই টকা প্ৰাপ্তি বাজহৰ বৰত ধৰা হৰ। প্ৰাপ্তি বাজহৰ শিতানত অধিক শস্য উৎপাদন আঁচনিৰ বাবে আমি কেন্দ্ৰৰ পৰা ১৪,৭৫,০০০ টকা অনুদান হিচাপে পাগ বুলি আশা কৰিছো। সেই কাৰণে বাজহ ব্যয়ৰ শিতানত পৰা বোজাৰ পৰিমাণ ১,৮৩,৮৫,০০০ টকা হৰ। এইটো নহলে বাজহ শাৰ্খাত হোৱা ঘাটিৰ পৰিমাণ মাত্ৰ ৪৪,৬৬,০০০ টকা হল হেতেন।

এই ঘাটি পূর্বণ বাবে চৰকাৰে কি বাৰষ্ঠা লৱলৈ আগ বাঢ়িছে সেই কথা মাননীয় সদস্য সকলে স্মৃতিৰ পাৰে। তাৰ উভবত মই কওঁ যে এই প্ৰশ্নৰ উভব বহতো। প্ৰথমতে মই আগতে কোৱাৰ দৰে পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ বাবে এই ঘাটি হবলৈ পাইছে আৰু এৰাৰ এই পৰিকল্পনা সুষ্ঠ ভেত্তিত প্ৰতিষ্ঠিত হৈ উঠিলৈ অৱস্থা। ভালেখিনি খাম কাটিব। ছিতীয়তে আমি এই বিষয়ে নিশ্চিন্ত হৈ বহি থকা নাই। এই অধিবেশনত বাজহ বৃক্ষিব বাবে কেতোৰ কৰ নিৰ্দ্ধাৰণ সম্পর্কে সদনক বিবেচনা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰা হৰ। কৃষি আয়ৰকৰ হাৰ বৃক্ষ, ব্যবসায়, বৃক্ষ, আজীবিকা আৰু নিযুক্তি কৰ বৃক্ষ, বিকৌ কৰৰ অধীনত চিগাবেট, চিগাৰ ইত্যাদি তেনেকুৱা দ্রব্যৰ ওপৰত থকা কৰৰ হাৰ বৃক্ষ আৰু মৰাপাট আৰু বাকচ আৰু গাথৰ সহায়ত দেশৰ ভিতৰত নৈবে কৰিবাই নিয়া চাহপাতাৰ ওপৰত কৰ আৰোপণ ইত্যাদি ব্যৱস্থাৰ জৰীয়তে দেশৰ বাজহ ওপৰকি ভাবে বৃক্ষ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। এই ব্যৱস্থা সমূহৰ তথায়তা আৰু আৰণ্যকতা সম্পর্কে মই যথি সময়ত বিস্তৃত ভাবে আলোচনা কৰিব আৰু মই আশা কৰো যে আংশিকভাৱে হলেও ঘাটি পূৰ্বণ বাবে লোৱা এনেকুৱা প্ৰগামী কৰ নিৰ্দ্ধাৰণ পঁচেষ্টাক সদনে সম্পূৰ্ণ ভাবে সমৰ্থন কৰিব। এই ব্যৱস্থাৰ সহায়ত বাজেটৰ ঘাটি সম্পূৰ্ণভাৱে পূৰ্বণ কৰিব পৰা নহৰ পাৰে সঁচা কিন্তু ইয়াৰ বাহিৰে মই অইল কোনো উপায় নেদেখো। যোৱা বাবে বাজেট বজৃতাত বাজ্যৰ বাজহ কি দৰে বৃক্ষ কৰিব পৰা যায় সেই বিষয়ে মই মাননীয় সদস্য সকলৰ পৰা পৰামৰ্শ বিচাৰিছিলো। এইবাবো মই সেই একে অনুৰোধকে দোহাৰি কওঁ যেন এই বিষয়ত সদনৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী উপদেশ পোৱা যাব।

যোৱা বছৰ মোৰ বাজেট বজৃতাত যই কৈছিলো যে ধান্তি পৰা সহেও দেশৰ অৱস্থা
উন্নয়নৰ বাবে সমাজ সেৱা সম্বন্ধীয় কেতোৰ বিশেষ আঁচনি পৰিপালনৰ কামত আমি আগ
বাঢ়ি যাব লগীয়া হৈছে আৰু চলিত বছৰতো আমি এই নীতি পালন কৰি আছো।
মাননীয় সদস্য সকলে নিশ্চয় লক্ষ্য কৰিছে যে সমাজ সেৱাৰ কামত চৰকাৰৰ ব্যৱহাৰ মাত্ৰা
উভবৰ্বৰ্তৰ বৰ্দ্ধি পাইছে। মঙ্গল বিধায়ক বাজ্যত এই কাম অপৰিহাৰ্য। বাজেটৰ স্মাৰক
পত্ৰৰ পৰিশিষ্টত দেখুৱা নতুন বছৰ বাবে লোৱা নতুন আঁচনি সমূহৰ
বাবে ১৫,৯১,০০০ টকা ব্যয় ধৰা হৈছে আৰু এই আঁচনি সমূহত শেহত
মুঠতে ১,২৯,১৯,০০০ টকা খৰচ কৰা হৰ। এই খিনিতে যই এটা কথা
উল্লেখ কৰিব লগীয়া হৈছে। মঙ্গল বিধায়ক আঁচনি সমূহৰ পৰিপালনৰ বাবে

সমগ্র দেশতে কাবিকবী আৰু প্ৰশিক্ষণ প্রাপ্তি লোকৰ থয়োজন বাঢ়িছে আৰু এনেকুৱা
লোকৰ অভাৱ অকল অসমতে হোৱা নাই। গোটেই ভাবততে এনেকুৱা লোকৰ অভাৱ হোৱাৰ
ফলত বাজ্যৰ বাহি বৰ পৰা ডাক্তৰ আৰু ইঞ্জিনীয়াৰ আনিবলৈ কৰা আমাৰ চেষ্টা ফলবতী হোৱা
নাই। ইঞ্জিনিয়াৰ, ডাঙ্গাৰ, অভাৱচিয়াৰ, স্নাফ টচ মেন আৰু কম্পুটৰ ইত্যাদি পদৰ বছতো
চাকৰি এতিয়াও খালি হৈ আছে। ডাঙ্গাৰ নাথাকিলে হাস্পতাল স্থাপন কৰি কোনো লাভ
নাই। সেই দেখি মঙ্গল বিধায়ক কাৰ্য্য কলাপৰ বেগো আমি বাধ্য হৈ বহুতো চিলাই দিব
লগিয়া হৈছে। সেইদৰে ইঞ্জিনিয়াৰ, অভাৱচিয়াৰ ইত্যাদিব অভাৱত বছতো বাস্তা সজা
আঁচনিব কাম সন্তোষজনক ভাবে আগ বঢ়া নাই। এই কথা বোধ হয় ঘৰ-দুৱাৰ সজা কামৰ
ক্ষেত্ৰতে বেছিকৈ খাটে। ইঞ্জিনিয়াৰ অভাৱৰ বাহিৰেও থয়োজনীয় বস্তু বাহানিব অভাৱৰ
ফলত এই কামত বৰ বাধা পৰিছে। এইটো সকলোৱে ভালদৰে জানে যে চিন পাত, লোৰ বস্তু,
বিলাতী মাটি ইত্যাদিৰ বাবে আমি বাহিৰ পৰা অহা যোগানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে।
নিয়মিত ভাবে এই বস্তুবোৱ নোপোৱাত ঘৰ সজা কামত বাধা পৰে। সেই দেখি এই সদনৰ
বাহিৰ লোক সকলে আৰু সদনৰ ভিতৰত থকা তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধি সকলে এই কথা মনত
পেলাৰ যে প্ৰাপ্য লোক সম্পদ আৰু আঠিক সম্পদ অনুযায়ীহে জনসাধাৰণৰ দাবী পূৰণ কৰিব
পৰা যায় আৰু বহুতো সময়ত চৰকাৰে খ'ব খেদাকৈ কাম কৰিব খুজিলৈও অৱস্থাই কামৰ বেগ
চিলাই দিবলৈ বাধ্য কৰে।

ମେ ଇତିମଧ୍ୟେ ମାନନୀୟ ସଦୟ କଲାବ ପରା ବହତୋ ସମ୍ବଲେଣ୍ଠୁ ଆକ ତାବ ବାବେ ଶାଫ୍ଟାଇଛୁ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହକାବେ ବାଣ୍ଟେ ବଜ୍ରତା ଶୁନାବ ବାବେ ମେ ତେଁନୋକକ ଧ୍ୟବାଦ ଦିଛୋ ।

বাজেটের হিচাব প্রস্তুত আক অন্যান্য আনুসংক্ষিক কামত বিনা ওজবে সহায় সহযোগ কৰাৰ
বাবে বিভি বিভাগৰ পদাধিকাৰী আক কৰ্মচাৰী সকলক মোৰ ধন্যবাদ জনাইছো। সাধাৰণ
বাজেটের উপৰিও স্থায়ী শাসিত জিলা ৬ খনব বাবে স্বীকীয়া ৬ খন বাজেট প্রস্তুত আক
পঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা, সম হীয়া পুঁচেষ্টা আক অন্যান্য উন্নয়ন মূলক কামৰ বাবে উন্নৰ হোৱা
জটিলতাৰ ফলত বাজেটেৰ হিচাব প্রস্তুত কৰা কাম অতি কঠিন হৈ পৰে। চৰকাৰী মুদ্ৰালয়ৰ
অধীক্ষক আক তেওঁৰ কৰ্মচাৰী সকলে ঠিক সময়ত বাজেট ছপা কৰি উলিওৱাত যি কঠোৰ
পৰিশ্ৰম কৰিব লাগিয়া হৈছে তাৰ বাবেও মই তেওঁলোকক ধন্যবাদ জনাইছো। গোটেই বছৰ
ধৰি আৱশ্যকীয় সাহায্য আক বিশেষকৈ বাজেটেৰ হিচাব প্রস্তুত কামত যথালেখা পৰীক্ষক আক
তেওঁৰ কৰ্মচাৰী সকলে যি সহায় কৰিছে তাৰ বাবে মই তেওঁলোকক ইয়াৰ দ্বাৰা ধন্যবাদ
জনাইছো। এই খিনি কথাবে সদনৰ অনুৰোধনৰ বাবে ১৯৫৪-৫৫ চনৰ বাজেট দাঙি ধৰিবলৈ
অধৃক্ষ মহাশয়ৰ মই অন মতি বিচাৰিঁছো।

—ଜୟତିଳ —

